

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра обліку і аудиту

«До захисту в ЕК»
Директор інституту ННІ ЕіУ

«До захисту допущено»
В.о. завідувача кафедри обліку і аудиту

_____ Олег ШЕРЕМЕТ

_____ Ольга МИХАЙЛЕНКО

«___» _____ 2023р.

«___» _____ 2023р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА**

зі спеціальності _____ 071 Облік і оподаткування _____
(код та назва спеціальності)
освітньо-професійної програми _____ Облік і аудит _____

Виконав: здобувач 2 курсу, групи 5

Потехін Богдан Дмитрович

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник Соломчук Людмила Миколаївна
(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент: _____
(ім'я та прізвище)

(підпис)

Я як здобувач(ка) Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надавав(-ла) і не одержував(-ла) недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач _____
(підпис)

Київ – 2024 р

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Навчально-науковий інститут економіки і управління
Кафедра обліку і аудиту
Освітній ступінь магістр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри
обліку і аудиту

Ольга МИХАЙЛЕНКО
«01» листопада 2023 року

З А В Д А Н Н Я НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Потехін Богдан Дмитрович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Розробка технології обліку, аналізу та аудиту та контролю руху необоротних активів на підприємствах харчової промисловості
керівник роботи Соломчук Людмила Миколаївна, доцент, кандидат економічних наук

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «13» жовтня 2023 року
№820-кс

2. Строк подання здобувачем проекту(роботи) 01 лютого 2024 р.

3. Вихідні дані до роботи чинні нормативно-правові акти з регулювання обліку, аналізу та аудиту необоротних активів; дані фінансової і статистичної звітності, облікові дані (первинні документи, реєстри синтетичного й аналітичного обліку) ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2022роки

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити Вступ, Розділ І. Методологічні засади обліку необоротних активів. Розділ ІІ. Аналіз діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» та організація і методика проведення економічного аналізу необоротних активів. Розділ ІІІ. Теоретико-методологічні основи аудиту необоротних активів, Висновки і пропозиції

5. Перелік графічного матеріалу Рис. Економічна сутність поняття «необоротні активи», Рис. Форми первинного обліку для необоротних активів, Рис. 1.3. Синтетичні рахунки І Класу «Необоротні активи», Кореспонденція рахунків щодо придбання основних засобів, Кореспонденція рахунків щодо виготовлення основних засобів, Кореспонденція рахунків щодо обліку капітального та поточного ремонтів основних засобів підрядним способом, Кореспонденція рахунків щодо операцій з реалізації основних засобів, Кореспонденція рахунків щодо придбання нематеріальних активів, Кореспонденція рахунків щодо операцій з гудвілу, рис. Структура управління ТДВ «Яготинський маслозавод», Рис. 2.2. Структура бухгалтерії ТДВ «Яготинський маслозавод», Основні техніко-економічні показники діяльності ТДВ Яготинський маслозавод за 2021-2022 рр., Аналіз фінансового стану Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2022 рр..

Аналіз необоротних активів за 2022 рік за статтями балансу ТДВ «Яготинський маслозавод», Аналіз структури і руху промислово-виробничих та основних засобів за 2022 рік ТДВ «Яготинський маслозавод», Аналіз зносу та придатності основних засобів за 2022 рік ТДВ «Яготинський маслозавод», Аналіз ефективності використання основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод», Рис. Схема проведення аудиту необоротних активів

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

Дата видачі завдання

01 листопада 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вступ	01.11.23-07.11.23	Виконано
2	Розділ I. Методологічні засади обліку необоротних активів	08.11.23-28.11.23	Виконано
3	Розділ II. Аналіз діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» та організація і методика проведення економічного аналізу необоротних активів	29.11.23-15.12.23	Виконано
4	Розділ III. Теоретико-методологічні основи аудиту необоротних активів	15.12.23-31.12.23	Виконано
5	Висновки і пропозиції	01.01.24-15.01.24	Виконано
6	Перелік використаної літератури	15.01.24-27.01.24	Виконано

Здобувач

(підпис)

Богдан ПОТЄХІН

Керівник роботи

(підпис)

Людмила СОЛОМЧУК

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота магістра на тему «Розробка технології обліку, аналізу та аудиту та контролю руху необоротних активів на підприємствах харчової промисловості» містить: 121 сторінку тексту, 31 таблицю, 10 рисунків, 111 найменувань джерел використаної літератури. Дослідження присвячене проблемі удосконалення облікового та контролю руху необоротних активів.

Робота складається з вступу, 3-х розділів, висновків та пропозицій, переліку використаної літератури та додатків. В першому розділі висвітлено дослідження сутності обліково-аналітичного забезпечення необоротних активів, її структуру, розкриттю питання формування інформаційної бази підприємства, вивченню нормативно-правового регулювання обліку, аналізу та аудиту необоротних активів. Даний розділ розкриває інформацію про інформаційні технології обліку необоротних активів та їх практичне застосування.

У другому розділі проведено аналіз фінансово-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод», вивчено динаміку показників прибутковості, платоспроможності, оцінено фінансові результати діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» за два 2021-2022 роки та фактори, які на них впливають. Також проаналізовано динаміку необоротних активів та ефективність використання основних засобів.

Третій розділ містить детальну інформацію про аудит необоротних активів, його основні етапи та особливості. За результатами здійсненого у магістерській роботі дослідження у третьому розділі запропоновано заходи покращення обліково-аналітичного забезпечення необоротних активів, серед яких відкриття субрахунків другого порядку, форми внутрішнього звіту необоротних активів.

Ключові слова: необоротні активи, основні засоби, облік, аналіз, аудит, облік необоротних активів, аналіз динаміки необоротних активів, аудит необоротних активів.

ANNOTATION

The master's qualification work on the topic "Development of accounting, analysis and audit technology and control of the movement of non-current assets at food industry enterprises" contains: 121 pages of text, 31 tables, 10 figures, 111 names of sources of used literature. The study is devoted to the problem of improving the accounting and control of the movement of non-current assets.

The work consists of an introduction, 3 chapters, conclusions and proposals, a list of used literature and appendices. In the first chapter, the study of the essence of the accounting and analytical support of non-current assets, its structure, the disclosure of the issue of forming the information base of the enterprise, the study of the legal regulation of accounting, analysis and audit of non-current assets is highlighted. This section discloses information about information technology accounting for non-current assets and their practical application.

In the second section, an analysis of the financial and economic activity of TDV "Yagotynsk Maslozavod" was carried out, the dynamics of profitability indicators, solvency were studied, the financial results of TDV "Yagotynsk Maslozavod" were evaluated for the two years 2021-2022 and the factors affecting them. The dynamics of non-current assets and the efficiency of the use of fixed assets were also analyzed.

The third section contains detailed information about the audit of non-current assets, its main stages and features. According to the results of the research carried out in the master's thesis, in the third chapter, measures to improve the accounting and analytical provision of non-current assets are proposed, including the opening of sub-accounts of the second order, the form of the internal report of non-current assets.

Keywords: non-current assets, fixed assets, accounting, analysis, audit, accounting of non-current assets, analysis of the dynamics of non-current assets, audit of non-current assets.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ	10
1.1.Наукові дослідження економічної сутності необоротних активів	10
1.2.Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту необоротних активів.....	18
1.3. Організація та методика обліку необоротних активів.....	25
1.4.Сучасні інформаційні технології обліку необоротних активів	35
Висновки до розділу I.....	40
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ.....	43
2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ТДВ «Яготинський маслозавод».....	43
2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2022 роки.....	61
2.3.Методологічні основи та практичний аналіз необоротних активів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2022 роки.....	67
Висновки до розділу II.....	79
РОЗДІЛ III. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ РУХУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ	80
3.1. Теоретичні аспекти аудиту забезпечення процесу руху необоротних активів	80
3.2. Організація проведення аудиту на ТДВ «Яготинський маслозавод» щодо необоротних активів	86
3.3. Напрями удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів забезпечення процесу руху необоротних активів.....	97
Висновки до розділу III	105
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	107
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	111
ДОДАТКИ.....	112

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку необоротні активи, як і раніше, залишаються чи не найголовнішим фактором виробництва. Від рівня технічної озброєності залежать і якість продукції, і продуктивність праці, і навіть показники рентабельності. Сьогодні будь-яке виробниче підприємство використовує досить широку номенклатуру основних засобів. Розвиток основних засобів як знарядь праці, засобів виробництва, призвів до необхідності класифікації їх за спільними ознаками. Основні засоби вимагають чіткого і точного обліку, причому відображаються вони не лише у бухгалтерських реєстрах, а й у фінансовій звітності.

Як відомо, основні засоби завжди були найважливішим при розвитку продуктивних сил та зіграли вирішальну роль у науково-технічному прогресі глобального масштабу.

Необоротні активи були і залишаються як знаряддям, так і предметом праці. Вони приймають безпосередню участь при виготовленні продукції. Ткацькі та металообробні верстати, будівлі, транспортувальні засоби – всі ці вкрай необхідні для суспільства речі і є основними засобами. Без них неможливе виробництво та споживання, життя та побут людства без існування всього того що називається основними фондами були б вкрай незручними.

Актуальність теми. Підприємства незалежно від підпорядкованості і форм власності здійснюють господарські операції та ведуть бухгалтерський облік майна відповідно до чинних нормативно-правових актів.

Виробничо-господарська діяльність підприємства забезпечується не тільки внаслідок використання фінансових, трудових і матеріальних ресурсів, але і за рахунок необоротних активів. Вони визначають потужність виробничого персоналу, впливають на вдосконалення засобів праці та забезпечують зростання технічної оснащеності підприємства. Від ефективного використання необоротних активів залежить фінансовий стан

підприємства. Адже, в структурі майна підприємства вони складають основу його функціонування та визначають подальші перспективи розвитку.

Тому, підприємства намагаються оновлювати власні засоби праці відповідно до рівня технології виробництва, характеру і обсягу виготовленої продукції. Важливо в управлінні діяльністю підприємства, власникам підприємства, мати інформацію про наявність засобів праці та ефективність їх використання.

Стан та використання необоротних активів є важливими для забезпечення конкурентоспроможності підприємства, а їх склад та структура зумовлюють можливості підприємства відносно виробничого процесу. В реаліях сучасної економічної ситуації користувачі прагнуть отримувати своєчасну та якісну інформацію про стан та використання необоротних активів, що сприяє результативному управлінню підприємством.

Тому, у сучасних умовах інформація про стан і використання необоротних активів є надзвичайно актуальною. Вона полягає в тому, що правильність, достовірність, неупередженість та правдивість важливих для користувачів показників фінансово-господарського стану підприємства залежить від повноти та об'єктивності відображення в господарських операціях інформації щодо необоротних активів в фінансовій звітності та бухгалтерському обліку.

Необоротні активи займають, як правило, основну питому вагу в загальній сумі власного капіталу підприємства. Від їх якості, вартості, технічного рівня, ефективності використання багато в чому залежить кінцеві результати діяльності підприємства: випуск послуг, їх собівартість, прибуток, рентабельність, стійкість фінансового становища.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та економіко-математичних аспектів обліку необоротних активів. При вивченні даних питань використовувалися законодавчі, нормативні-правові документи, матеріали періодичних та спеціалізованих видань, а також дані ТДВ «Яготинський маслозавод».

Об'єктом дослідження є ТДВ «Яготинський маслозавод», спеціалізована з виробництва переробці молока, виготовлення масла та сиру.

Метою роботи є вивчення методики оцінки необоротних активів, розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку та аналізу необоротних активів підприємства.

Для досягнення поставленої мети в роботі вирішені наступні **завдання**:

- упорядкувати теоретичні підходи до вивчення змісту необоротних активів як економічної категорії;
- дослідити особливості первинного, аналітичного і синтетичного обліку необоротних активів;
- проаналізувати фінансово-господарську та організаційно-економічну характеристику підприємства;
- визначити економічну сутність та надати характеристику необоротних активів;
- визначити шляхи удосконалення обліку необоротних активів на підприємстві;
- дослідити аналіз фінансового стану підприємства;
- охарактеризувати нормативно-правову базу яка регулює необоротні активи підприємств;
- визначити методику проведення аудиту необоротних активів підприємства.

РОЗДІЛ І.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

1.1. Наукові дослідження економічної сутності необоротних активів

Сучасне сфера функціонування підприємств вітчизняних пояснюється надзвичайно складними умовами, котрі викликані не лише ситуацією політичною у країні, котра призвела до нестабільності валюти національної і зменшення спроможності купівельної споживача, а також одночасну експансію товаровиробників іноземних, котрі завойовують усе більшу частку ринку національного.

Шеремет О.О. звертає увагу на те, що: «під впливом вищезазначених чинників зростає конкуренція на ринку, коли забезпечення стабільності трансформується у виживання вітчизняних підприємств. Важливою запорукою успіху сьогодні стає не просто забезпечення максимізації прибутку, а збереження стабільності у фінансовій, інвестиційній та господарській діяльності підприємства. Забезпеченість виробничого процесу необоротними активами в оптимальній кількості та ефективне управління ними є необхідною умовою стабілізації та нормального функціонування. Однак для ефективного управління необоротними активами потрібно насамперед чітко визначити сутнісні характеристики цієї економічної категорії» [92, с. 54].

Голов С.Ф. зазначає: «у зарубіжній практиці поняття необоротні активи визначається по-різному. У Швейцарії необоротні активи в активі балансу об'єднані в одну групу – основні засоби; в Німеччині – основний капітал та фінансові активи; в Естонії – основне майно (довгострокові фінансові інвестиції, матеріальне основне і нематеріальне майно); у Єгипті – основний (основні засоби), моральний (нематеріальні активи) та ресурсний капітал (природні багатства)» [21, с. 165].

Трактування сутності поняття «необоротні активи» різними науковцями представлено у таблиці 1.1.

Таблиця 1.1. Наукові погляди вітчизняних вчених стосовно визначення сутності поняття «необоротні активи»

Автор	Трактування сутності
Диба В. М.	«Необоротні активи – сукупність майнових цінностей підприємства, які багаторазово беруть участь у процесі господарської діяльності і які переносять на продукцію свою вартість частинами» [26, с. 146] .
Загородній А. Г., Вознюк Г. Л.	«Необоротні активи – сукупність майнових цінностей підприємства, які багаторазово беруть участь у процесі його господарської діяльності» [28, с. 319].
Кузнецов В., Михайленко О.	«Необоротні активи – нематеріальні ресурси та матеріальні ресурси, що є власністю підприємства і забезпечують його функціонування, термін корисного використання яких становить більше одного року чи операційного циклу» [41, с. 320].
Мочерний С. В.	«Необоротні активи – матеріальні, нематеріальні та фінансові ресурси, термін корисного використання яких перевищує календарний рік (або операційний цикл)» [52, с. 555].
Сеймон В. С.	«Необоротні активи – це сукупність матеріальних і нематеріальних ресурсів та прав, які належать суб'єкту господарювання, беруть участь у виробничому процесі, переносять свою вартість на продукцію частинами та корисний ефект від використання яких очікується отримувати протягом періоду, який становить більше одного року» [78, с. 8].
Шелудько В. М.	«Необоротні активи – це майно підприємства, яке призначене для тривалого використання у процесі фінансово-господарської діяльності» [93, с. 98].

Аналізуючи таблицю 1.1 наголосимо на тому, що, визначення, запропоновані вченими, суперечливі. Загальновизнаного тлумачення змісту категорії активи необоротні не існує. Це можна пояснити наявністю великої кількості підходів до визначення цієї категорії, що вказують на еволюцію поглядів в економічній теорії. Незважаючи на багато думок, при визначенні природи необоротних активів вчені за їхніми переконаннями, як правило, діляться на дві групи. Одна група вважає, що необоротні активи є майновою цінністю підприємства, інша - що це матеріальні та нематеріальні ресурси.

Однак, підсумовуючи висловлювання дослідників, можна сказати, що нематеріальні активи - це активи, які надійно виражаються у своїй вартості, використовуються компанією протягом тривалого часу (більше одного року) і які, як очікується, принесуть користь у майбутньому.

Отже, на підставі вивчення літературних джерел можемо виокремити основні характерні ознаки необоротних активів підприємства рисунок 1.1.

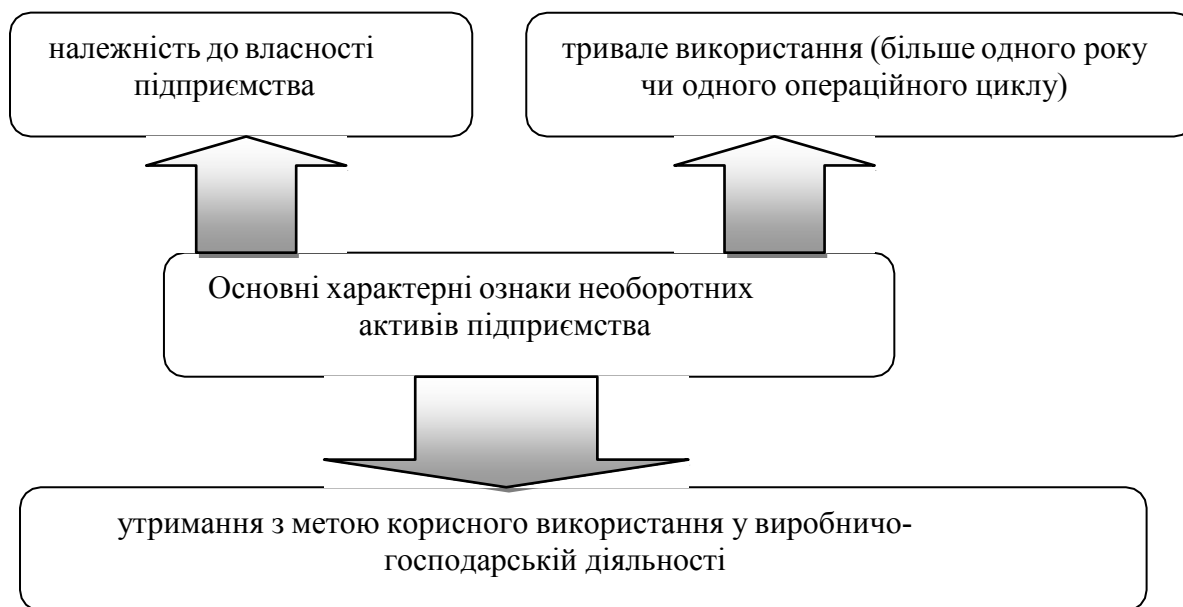

Рис. 1.1. Основні характерні ознаки необоротних активів підприємства

Також варто увагу звернути на те, що лише деякі науковці такі як Діба В. М., та Сеймон В. С. наголошують на тому, що: «в процесі корисного тривалого використання у виробничо-господарській діяльності необоротні активи переносять свою вартість на вартість виготовленої продукції» [26, 78]. Ми вважаємо, що процес нарахування виступає взаємопов'язаним із процесом утримання і застосування активів необоротних, отже акцент на перекладанні вартості є обов'язковим. Окрім того, вважаємо необхідним доповнення переліку об'єктів переносу вартості – продукції виготовленої вартість – також вартістю послуг наданих товарів та ін.

Вітчизняні нормативно-правові джерела також трактують сутність

певних категорій економічних, також і активів необоротних, розгалуженість котрих представлено на рисунку 1.2.

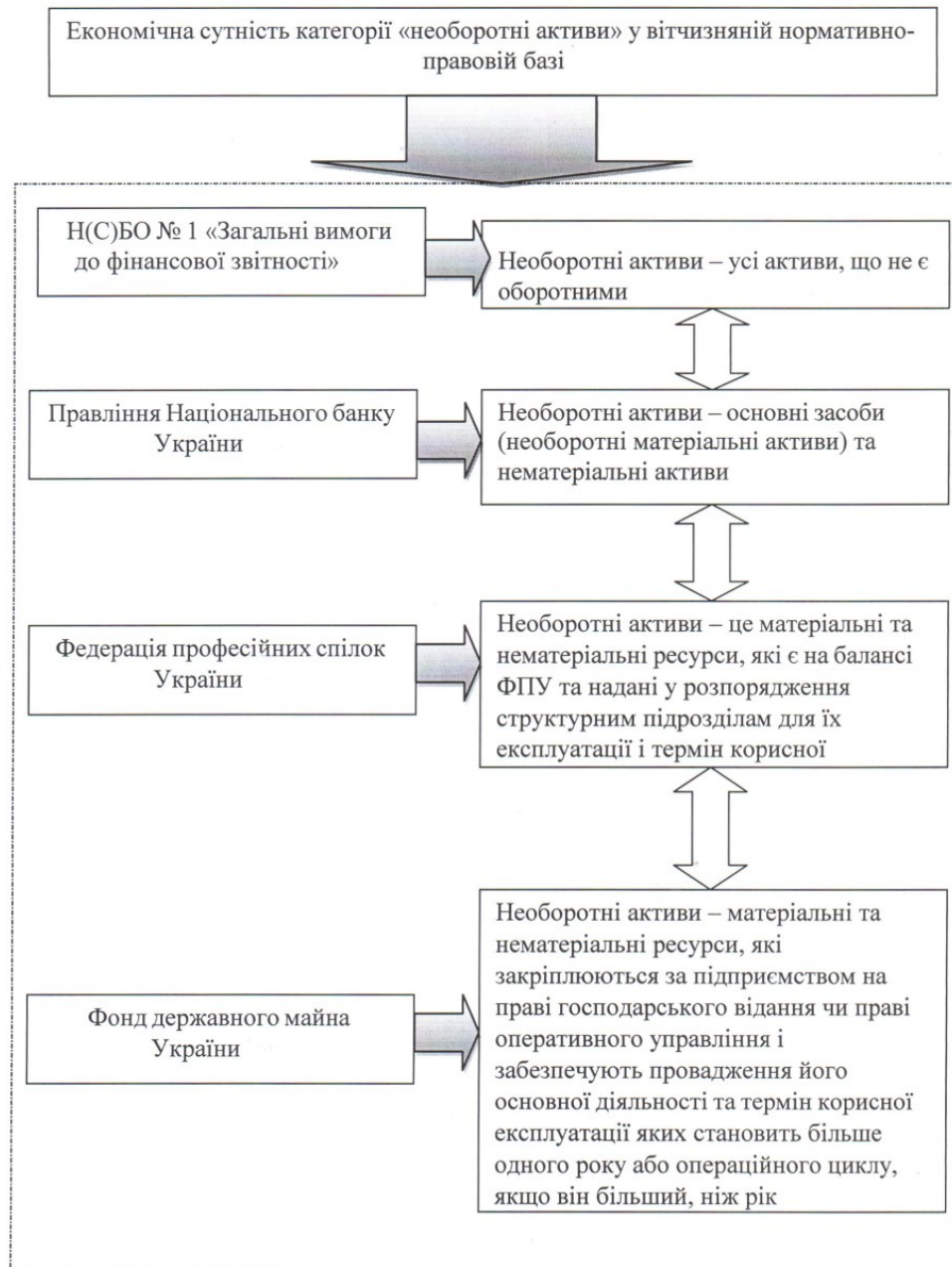

Рис. 1.2. Економічна сутність категорії «необоротні активи» у вітчизняній нормативно-правовій базі.

Підсумовуючи тлумачення сутності економічної активів необоротних, котрі представлені у вітчизняних джерелах нормативно-правових, доцільно наголосити на тому, що під активами необоротними варто розуміти активи, котрі застосовуються підприємством в його господарюванні на протязі

певного проміжку часу (більше року одного) і після застосування котрих підприємство отримуватиме в майбутніх періодах вигоди економічні; а вартість їх можна достовірно визначити.

Варто зазначити, що у обліку бухгалтерському до активів необоротних відносять:

- засоби основні;
- інші необоротні активи матеріальні;
- активи нематеріальні;
- довгострокові інвестиції фінансові;
- довготермінова заборгованість дебіторська;
- відстрочені активи податкові;
- гудвіл».

Відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби»: «до основних засобів належать матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва, очікуваний термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік)» [67].

П(С)БО 8 свідчить про те, що: «такими матеріальними активами можуть бути будинки, споруди, передавальні пристрої, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади, інвентар, робоча і продуктивна худоба, багаторічні насадження та інші основні засоби. До інших необоротних матеріальних активів належать такі матеріальні активи, як бібліотечні фонди, малоцінні необоротні активи, тимчасові (нетитульні) споруди, природні ресурси, інвентарна тара, предмети прокату тощо. Нематеріальний актив – це довгострокові вкладення в придбання об'єктів промислової та інтелектуальної власності, а також інших аналогічних майнових прав, що визнаються об'єктом права власності конкретного підприємства і приносять дохід у конкретний період часу. До об'єктів промислової власності відносять право на винахід,

промислові зразки, товарні знаки і знаки обслуговування» [68].

На думку Богданюк О.В.: «нематеріальні активи є найбільш значимих складових підприємств, вони можуть виступити гарантом їх присутності, конкурентоспроможності, що забезпечить постійну прибутковість провідних компаній та підприємств. З одного боку, нематеріальні чинники все активніше використовуються у всіх сферах діяльності (здатних привести в дію механізм інноваційного розвитку), а з іншого – ще знаходять своє теоретичне осмислення вченими і правове оформлення законодавцями. Натепер ситуація в галузі управління нематеріальними активами на підприємствах залишається недосконалою [5].

Хом'як Р.Л. вважає, що «пов'язано це насамперед з такими наявними в Україні проблемами: 1) облікове законодавство звужує склад нематеріальних активів, зокрема, зараховуючи витрати зі створення багатьох нематеріальних активів на витрати звітного періоду; методика обліку деяких об'єктів інтелектуальної власності взагалі відсутня; 2) одночасно з існуванням нематеріальних активів, які в господарській діяльності підприємства знаходяться або на правах власності, або на ліцензійній основі (як позикові), методичний підхід до відображення нематеріальних активів у звітності однаковий, що приводить до збільшення вартості майна (з позиції використання витратного підходу) і не дає об'єктивної оцінки для тих користувачів, які не можуть вимагати додаткової інформації; 3) досить часто облікова вартість нематеріальних активів набагато нижче ринкової вартості, що приводить до заниження майнового стану підприємства, оскільки в обліку, як правило, використовується витратний підхід; 4) унікальні нематеріальні активи часто не враховують у балансі, наприклад, гудвіл не враховується в балансі підприємства, доки не відбудеться акт купівлі-продажу підприємства» [87, с. 185].

В практичній діяльності до активів необоротних відносять цінності майнові усіх видів із терміном використання більше року одного та вартістю

більше 15 мінімумів неоподатковуваних доходів громадян.

Варто наголосити на тому, що засоби основні є найбільш значимою частиною активів необоротних, котрі утримує підприємство із метою їх застосування у виробничому процесі або ж поставки товарів, послуг, робіт, передачі в оренду особам іншим, або ж з метою реалізації функцій адміністративних та соціально-культурних, передбачуваний строк корисного застосування котрих більше року одного.

Шеремет О.О. відзначає, що: «не належать до основних засобів:

- предмети терміном служби менше одного року незалежно від їх вартості;
- спеціальні інструменти і спеціальні пристосування підприємств серійного і масового виробництва певних виробів або для виготовлення індивідуального замовлення незалежно від їхньої вартості;
- спеціальний одяг, спеціальне взуття, а також постільні речі незалежно від їхньої вартості і терміну служби;
- формений одяг, призначений для видачі працівникам підприємства, незалежно від вартості й терміну служби.

Основні засоби підприємства включають:

Виробничі основні засоби - частина основних засобів, яка бере участь у процесі виробництва тривалий час, зберігаючи при цьому натуральну форму. Вартість основних виробничих засобів переноситься на вироблений продукт поступово, частинами, у міру використання. Відновлення цих засобів здійснюється через капітальні інвестиції» [96, с. 175-179].

Буряк П.Ю. наголошує на тому, що «основні виробничі засоби з обліком їх виробничого призначення поділяються на такі групи:

А. Будівлі і споруди. До них належать - будинки основних, допоміжних, обслуговуючих цехів, депо, гаражі промислового підприємства, конструкторські бюро, керування, контори, піднімальні і відкриті гірські видобутки, нафтові і газові шпари, димарі і водонапірні башти на окремих

фундаментах, дороги для усіх видів транспорту усередині підприємства, дамби, греблі, канали.

Б. Передавальні пристрої. До них належать - водорозподільні пристрої, спорудження електропередачі і зв'язку, каналізаційні спорудження, газопроводи.

В. Машини та устаткування. До них належать - робочі машини й устаткування, вимірювальні і регулюючі прилади, лабораторне устаткування, обчислювальна техніка, транспортні засоби.

Г. Виробничий і господарський інвентар. До них належать - механізовані і ручні інструменти усіх видів, що ріжуть, що дають, ударні, а також усілякі пристосування, різні предмети господарського і виробничого характеру.

Д. Інші основні засоби. Невиробничі основні засоби - це житлові будинки та інші об'єкти соціально-культурного й побутового обслуговування, які не використовуються у господарській діяльності і перебувають на балансі підприємства» [86, с. 257].

На відміну від засобів основних виробничих засоби основні не виробничі не приймають участь у виробничому процесі та не переносять вартість свою на продукт вироблений. Відновлення реалізується за рахунок прибутку, котрий в розпорядженні підприємства залишається.

Подольська В.О. та Яріш О.В. визначають «структура основних виробничих засобів - це співвідношення окремих їх груп. Підприємство зацікавлене в оптимальному підвищенні питомої ваги активної частини виробничих засобів. На структуру основних виробничих засобів впливають:

- виробничі та матеріально-технічні особливості галузі;
- форми суспільної організації виробництва;
- форми відтворення основних засобів;
- рівень автоматизації і механізації;
- кліматичні та географічні умови розміщення» [62, с. 312] .

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, аналізу та аудиту необоротних активів

Нормативно - правове регулювання та регламентне забезпечення обліку, контролю (аудиту) та аналізу операцій із необоротними активами здійснюється з метою створення єдиних правил відображення їх вартості, фінансових результатів і руху коштів у фінансовій звітності. Правою основною організації обліку необоротних активів на підприємствах є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [63]. Він поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності, а також на представництва іноземних суб'єктів господарювання, які зобов'язані вести бухгалтерський облік і подавати фінансову звітність згідно із законодавством. Закон визначає основним нормативно-правовим документом у системі регулювання бухгалтерського обліку національні Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (НП(С)БО).

Відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій синтетичний облік необоротних активів ведеться на рахунках Класу 1. Необоротні активи [60]. Методологічні засади оцінки необоротних активів та відображення їх у фінансовій звітності є національні стандарти - НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [66], НП(С)БО 7 «Основні засоби» [67], НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [68], НП(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [69], НП(С)БО 30 «Біологічні активи», НП(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість» [70]. Зазначені нормативні документи затверджені Наказами Міністерства фінансів України і визначають принципи та методи ведення бухгалтерського обліку необоротних активів в розрізі їх груп, впливу операцій із ними на капітал та фінансові результати діяльності, а також відображення необоротних активів у фінансовій звітності.

НП(С)БО 7 «Основні засоби» [66] і НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи» [67] визначають методологічні принципи формування у бухгалтерському обліку інформації про основні засоби і нематеріальні активи, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності, НП(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» [69] визначає порядок обліку продажу необоротних активів, основних засобів, зокрема.

НП(С)БО не суперечать міжнародним стандартам бухгалтерського обліку. Підприємства, які складають фінансову звітність за МСФЗ використовують М(С)БО 16 «Основні засоби» [48], МСБО 38 «Нематеріальні активи», МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність» [49], МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» [50]. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів [65] визначає порядок обліку надходження і вибуття основних засобів, а також порядок нарахування амортизації основних засобів. Відповідно до Наказу Державної служби статистики України від 22.10.2021 № 266 [75] втратили юридичну силу такі накази в частині обліку необоротних активів: Наказ Міністерства статистики України від 29 грудня 1995 року № 352 «Про затвердження типових форм первинного обліку»; наказ Міністерства статистики України від 22 травня 1996 року № 145 «Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку необоротних активів»; наказ Міністерства статистики України від 13 червня 1997 року № 149 «Про затвердження типових форм первинних облікових документів з обліку роботи будівельних машин та механізмів».

Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [72] визначає порядок інвентаризації необоротних активів, зокрема вона є обов'язковою перед складанням річної фінансової звітності проводиться за три місяця до дати балансу, а по незавершених капітальних інвестиціям, об'єктам основних засобів, які на момент інвентаризації будуть знаходитися поза підприємством

(зокрема автомобілів, морських і річкових суден, які відбудуть у тривалі рейси, тощо) – за два місяці. . Інвентаризаційний опис складається за об'єктами основних засобів чи групами та окремо за кожною матеріально відповідальною особою. В аналогічному порядку можуть складатися інвентаризаційні описи інших необоротних матеріальних активів. Основні засоби вносяться до інвентаризаційного опису за найменуванням відповідно до основного призначення об'єкта із зазначенням інвентарного номера, виготовлювача, заводського номера (у разі його наявності), року випуску, первісної (переоціненої) вартості, суми зносу, строку корисного використання та інших відомостей. Допускається складання групових інвентаризаційних описів малоцінних необоротних матеріальних активів, виданих в індивідуальне користування працівників, із зазначенням у них відповідальних за ці предмети осіб (на яких ведуться особові картки) з їх розпискою в інвентаризаційному описі.

Зробивши аналіз нормативної бази обліку та аналізу основних засобів можна відзначити, що на сьогодні ці аспекти широко освітлені. Основним недоліком цих нормативних актів є те, що вони не мають постійний характер, так як до них вносяться багаточисленні зміни і доповнення, що вимагає від фахівців з бухгалтерського обліку додаткового часу і зусиль для майже щоденного ретельного оперативного аналізу нормативної бази.

Багато досліджень науковців України присвячено проблемам, пов'язаним із застосуванням НП(С)БО. На даний час в українській нормативній базі існують недоліки, усунення яких дасть змогу надавати зацікавленим внутрішнім та зовнішнім користувачам повну, достовірну та неупереджену інформацію, необхідну для прийняття управлінських рішень.

Наприклад, у НП(С)БО 7 «Основні засоби» пропонується п'ять методів нарахування амортизації основних засобів та методи податкового законодавства. Доцільно для практики запропонувати два-три методи, що дало б спростити роботу бухгалтерів-практиків та підвищити порівнянність

звітної інформації. Для удосконалення НП(С)БО 7 пропонується: передбачити переоцінку основних засобів лише в тому разі, якщо їх справедливую вартість можна достовірно визначити; запровадити способи можливого визначення справедливої вартості об'єкта основних засобів, яка повинна бути документально засвідчена; при операціях обміну варто оцінювати об'єкт основних засобів за справедливою вартістю, а не виходити з їх поділу на подібні чи неподібні об'єкти, що є досить абстрактним положенням; дати посилання на НП(С)БО 28 «Зменшення корисності активів» щодо встановлення порядку зменшення корисності основних засобів, скасувати пункт про використання податкового методу нарахування амортизації.

Потребує принципових змін система статистичної та фінансової звітності, яка бає ґрунтуватися на використанні класифікації необоротних активів, прийнятої підприємством. Це сприятиме усуненню суперечливості інтересів державних органів і суспільства щодо підходів до оцінки та подання інформації про необоротні активи у фінансовій звітності.

Для вдосконалення нормативно-правової бази обліку, контролю та аналізу основних засобів до Плану рахунків доцільно включити активний калькуляційний рахунок для відображення витрат на ремонт основних засобів із субрахунками поточного та капітального ремонтів. За дебету зазначеного рахунку слід акумулювати витрати на ремонт основних засобів, за кредитом – списувати витрати закінчених ремонтів: поточного - на витрати звітного періоду, капітального – на первісну вартість основних засобів. Дебетове сальдо за рахунком віддзеркалюватиме вартість незавершених поточного та капітального ремонтів.

У примітках до річної фінансової звітності підприємства доцільно розкривати інформацією, що характеризує його особливості і суттєво впливає на формування вартості необоротних активів, на фінансові результати та сукупний дохід від операцій з необоротними активами. У податковому

законодавстві при визначенні оподатковуваного прибутку слід використовувати методика, передбачену НП(С)БО та МСФЗ;

В системі регламентного забезпечення обліку необоротних активів важливе значення відіграють рішення (накази, розпорядження) керівника суб'єктів господарської діяльності щодо форм організації бухгалтерського обліку і застосування конкретної облікової політики.

Стратегія застосування міжнародних стандартів передбачає реформування системи бухгалтерського обліку та впровадження методології поширення інформації з економічних питань згідно з міжнародними стандартами для забезпечення відкритості, прозорості та зіставлення показників фінансової звітності суб'єктів господарювання. Впровадження МСБО та МСФЗ на підприємстві доцільно здійснювати за такими етапами:

аналіз застосовуваної облікової політики та стану бухгалтерського обліку у СГД, розробка облікової політики відповідно до МСФЗ, аналіз відповідності положень облікової політики вимогам НП(С)БО та МСФЗ, підготовка вступної фінансової звітності за МСФЗ на дату переходу, побудова оборотно-сальдового балансу та підготовка робочих документів, укладання і узгодження коригуючих та рекласифікаційних проводок, внесення коригуючих проводок і приведення рахунків у відповідність з вимогами МСФЗ, підготовка робочих таблиць для складання фінансової звітності відповідно до МСФЗ 9. Досить важливим етапом удосконалення обліку основних засобів є гармонізація НП(С)БО 7 з М(С)БО 16 “Основні засоби”, НП(С)БО 8 з МСБО 38 «Нематеріальні активи», зокрема у частині надходження необоротних активів за рахунок кредиту, безоплатної передачі, цільового фінансування. Придбання необоротних активів за рахунок кредиту вимагає, згідно з МСФЗ, капіталізації відсотків по позикам. Дана норма закріплена МСБО 23 «Затрати за позиками», особливістю є те, що при використанні кредитів на придбання або створення необоротних активів вартість цих кредитів (відсотки за кредитами) включають до первісної

вартості об'єкта. Норми НП(С)БО не дозволяють включати до первісної вартості основних засобів витрати на сплату відсотків за кредитами.

Відповідно до МСБО 16 у разі придбання основних засобів за рахунок державних коштів балансова вартість об'єкта може бути зменшена на суму отриманих державних грантів (субсидій), якщо таке фінансування було пов'язане з придбанням саме цього об'єкта. Облік отримуваних грантів регулюється МСБО 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу», яким передбачено інший метод обліку державних грантів - відображення їх у доходах майбутніх періодів з подальшим визнанням протягом терміну експлуатації активів, придбаних за рахунок цих коштів. За НП(С)БО 7 при первісному визнанні придбаних за рахунок державних грантів (коштів цільового фінансування) основних засобів зменшувати вартість цих активів на суму отриманих коштів не дозволяється.

Відповідно до МСФЗ вартість безоплатно одержаних необоротних активів має бути рекласифікована до складу доходів майбутніх періодів, наявність необоротних активів з нульовою вартістю є неприпустимою. Існування об'єктів з нульовою вартістю, які приносять економічні вигоди, є результатом помилок у визначенні строку корисної експлуатації об'єкта основних засобів (нематеріальних активів) або вибору методу амортизації. Необоротні активи, призначені для продажу, мають бути відображені згідно з МСФЗ 5 «Необоротні активи, утримувані для продажу, і припинена діяльність», який застосовується до необоротних активів або груп активів, що вибувають, які кваліфікуються як такі, що утримуються для продажу, і операцій, що кваліфікуються як такі, що припиняються. Активи, які планують продати єдиною операцією, обліковують разом і кваліфікуються як група, що вибуває, нарахування амортизації на їх вартість припиняється. Відсотки й інші зобов'язання, пов'язані з утриманням активів, призначених для продажу, й обслуговуванням пов'язаних з ними зобов'язань, продовжують визнаватися у витратах, що відповідають операціям, які

проводяться (п. 25 МСФЗ 5). Виявлені під час трансформації активи, що утримуються для продажу, у складі необоротних активів мають бути рекласифіковані до складу запасів і відображені у трансформованій звітності окремим рядком.

НП(С)БО 32 та МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» мають застосовувати підприємства, що здають в оренду земельні ділянки, будівлі чи їх частини, а їх нерухомість відповідає критеріям її визнання як інвестиційної. Згідно зазначених стандартів до нерухомості відносять власні або орендовані на умовах фінансової оренди земельні ділянки, будівлі, споруди, які розташовуються на землі. Нерухомість поділяється на інвестиційну а операційну на підставі мети використання. Інвестиційна нерухомість - утримується для отримання орендних платежів та/або збільшення власного капіталу, а операційна - для виробництва та постачання товарів, надання послуг, адміністративної мети або продажу в процесі звичайної діяльності.

Вартість інвестиційної нерухомості може бути визначеною за первісною чи справедливою оцінками, МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» рекомендує (але не вимагає) здійснювати оцінку за справедливою вартістю. Відповідно до нього вартість об'єктів, що передаються в оренду разом із інвестиційною нерухомістю (меблі, ліфти тощо) мають входити до вартості об'єкта оренди. Інше рішення дає П(С)БО 32 «Інвестиційна нерухомість». Підприємства-орендарі мають застосовувати вимоги МСБО 17 «Оренда». Перш ніж відображати інформацію про орендовані об'єкти у звітності, необхідно проаналізувати договори оренди і визначитись із типом оренди, оскільки від правильності класифікації оренди залежить повнота і достовірність ряду звітних показників.

Відповідно до вимог МСБО 16 «Основні засоби» облік суттєвих компонентів основних засобів має здійснюватися окремо, у т.ч. і в частині нарахування амортизації на них через можливі різні терміни експлуатації. У

НП(С)БО 7 багатокомпонентність об'єктів основних засобів не передбачена. У МСБО відсутнє поняття «інші необоротні матеріальні активи», вони класифікуються або як основні засоби, або як запаси, або як витрати. Залишки інших необоротних матеріальних активів, що відображені в обліку вітчизняних підприємств, мають бути рекласифіковані.

Інформація про обсяг і склад необоротних активів займає чільне місце у системі звітних показників підприємства, а тому така інформація має бути повною та достовірною відповідно до МСФЗ та МСБО, метою удосконалення облікових процедур є усунення розбіжностей у підходах до визнання, класифікації, оцінки, амортизації та інших аспектах обліку необоротних активів відповідно до НП(С)БО.

1.3. Організація і методика обліку необоротних активів

Від правильного та раціонального обліку необоротних активів залежить процес їх відображення, поповнення, оновлення і в кінцевому результаті – забезпеченість підприємства конкурентоспроможними, сучасними засобами виробництва. Розвиток даного етапу залежить від отримання своєчасної, правдивої та неупередженої інформації. Документальне оформлення процесів руху необоротних активів, їх надходження, переміщення, вибуття є важливим складником аналітичного обліку.

Основні засоби і нематеріальні активи завжди є ваговою часткою необоротних активів компанії, саме тому, важливо розглянути типові форми первинного обліку на прикладі цих складових. (табл.1.3).

Акт приймання передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (№ОЗ-1) використовується для зарахування до основних засобів, для обліку їх введення в експлуатацію, для реєстрації внутрішньої передачі основних засобів від одного підрозділу до іншого.

Таблиця 1.3. Форми первинного обліку для необоротних активів

№ форми	Назва форми
03-1	Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів
03-2	Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об'єктів
03-3	Акт на списання основних засобів
03-4	Акт на списання автотранспортних машин
03-5	Акт на установку, пуск, демонтаж будівельної машини
03-6	Інвентарна картка обліку основних засобів
03-7	Опис інвентарних карток з обліку основних засобів
03-8	Картка обліку руху основних засобів
03-9	Інвентарний список основних засобів
03-14	Розрахунок амортизації основних засобів (для промислових підприємств)
03-15	Розрахунок амортизації основних засобів (для будівельних організацій)
03-16	Розрахунок амортизації по автотранспорту

Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (№03-2) використовується для оформлення приймання-здачі основних засобів на ремонт, реконструкцію та модернізацію. Акт на списання основних засобів (№03-3) використовується для оформлення вибуття основних засобів (крім транспортних засобів) при повному або частковому списанні.

Акт на списання автотранспортних засобів (№03-4) застосовують для оформлення вибуття автомобіля вантажного чи легкового.

Акт про установку, пуск та демонтаж будівельної машини (№03-5) застосовується для оформлення передачі, установки та пуску будівельних машин.

Інвентарна картка обліку основних засобів (№03-6) застосовується для обліку всіх видів основних засобів, що надійшли в експлуатацію в одному календарному місяці.

Опис інвентарних карток по обліку основних засобів (№03-7) використовується для оформлення інвентарних карток для обліку основних засобів.

Картка обліку руху основних засобів (№03-8) переважно застосовують для обліку руху основних засобів за класифікаційною групою при ручній

обробці облікових документів.

Для пооб'єктного обліку основних засобів за місцем розташування (експлуатацією) матеріально відповідальними особами використовується інвентарний список основних засобів (за місцем розташування, експлуатації) (№ОЗ-9).

Форма № ОЗ-14 «Розрахунок амортизації основних засобів (для промислових підприємств)», форма № ОЗ-15 «Розрахунок амортизації основних засобів (для будівельних організацій)», а також форма №ОЗ-16 «Розрахунок амортизації» на автомобілі» використовуються для визначення суми амортизації основних засобів, що підлягає нарахуванню у звітному місяці.

При виконанні капітальних інвестицій, якщо будівництво виконують підрядним способом замовник приймає виконані роботи за Актом приймання виконаних підрядних робіт (№КБ-3).

Облік і рух інших необоротних активів затверджується такими самими первинними документами, що й облік основних засобів. Приміром, при надходженні інших необоротних матеріальних активів, введення їх в експлуатацію, чи виключення їх із необоротних активів оформлюється первинним документом за формою №ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів»; під час ліквідації об'єктів створюється «Акт на списання основних засобів» типової форми №03-3.

Купівлю, безкоштовне одержання, а також продаж та безкоштовну передачу нематеріальних активів оформлюють Відомістю обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (№ВНА-1) і актом приймання-передачі нематеріальних активів.

Введення в експлуатацію нематеріальних активів оформляється Актом введення в експлуатацію об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (№НА-1), а також актом обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації (форма № ВНА- 1).Вибуття нематеріальних

активів задокументовується Актом вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності в складі нематеріальних активів (№НА-3).

До первинних документів варто включити: розрахункові чеки і акти надання послуг, рахунки-фактури, а також видаткові та податкові накладні. Для розумного та обґрунтованого ведення обліку необоротних активів призначено 1 Клас «Необоротні активи» в Плані рахунків бухгалтерського обліку. Для цього виділено окремо синтетичні рахунки рис.1.3.

Код	Назва
10	Основні засоби
11	Інші необоротні матеріальні активи
12	Знос (амортизація) необоротних активів
13	Нематеріальні активи
14	Довгострокові фінансові інвестиції
15	Капітальні інвестиції
16	Довгострокові біологічні активи
17	Відстрочені податкові активи
18	Довгострокова дебіторська заборгованість та інші необоротні активи
19	Гудвіл

Рис. 1.3. Синтетичні рахунки 1 Класу «Необоротні активи»

До кожного з цього рахунку є свій субрахунок, що дозволяє коректно відображати господарські операції в обліку

За дебетом рахунків відображають отримання необоротного активу, залишок, або суму поліпшення, а за кредитом – вибуття, безкоштовну передачу, чи списання необоротного активу.

Типова кореспонденція необоротних активів представлена в таблицях нижче.

Купівля основних засобів відображається такими проводками (табл.1.4)

Таблиця 1.4. Кореспонденція рахунків щодо придбання основних засобів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Надійшов об'єкт основних засобів від постачальника	15	631	15000	Видаткова накладна
2	Податковий кредит з ПДВ	641	631	3000	Податкова накладна
3	Оплачено за об'єкт основних засобів	631	311	18000	Виписка банку
4	Розходи на транспортування об'єкта основних засобів	15	631	2500	Акт наданих послуг
5	Податковий кредит з ПДВ	641	631	500	Податкова накладна
6	Виплачено з каси за транспортні послуги	631	301	3000	ВКО
7	Заробітна плата з нарахуванням ЄСВ працівників, зайнятих установкою і монтажем	15	66, 65	3500	Розрахунково-платіжна відомість
8	Введено основний засіб в експлуатацію	10	15	21000	Акт введення в експлуатацію

Відображення операцій з капітального будівництва, яке здійснюється господарським способом представлено в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5. Кореспонденція рахунків щодо виготовлення основних засобів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Витрати на проектно-кошторисні роботи	151	631	115000	Акт наданих послуг
2	Податковий кредит з ПДВ	641	631	23000	Податкованакладна
3	Оплачено вартість проектних робіт	631	311	138000	Виписка банку
4	Показано вартість будівельно-монтажних робіт	151	631	500000	Акт наданих послуг
5	Податковий кредит з ПДВ	641	631	100000	Податкова накладна
6	Заплачено вартість будівельно-монтажних робіт	631	311	600000	Виписка банку
7	Показано вартість придбаного обладнання, яке потребує монтажу	205	631	300000	Видаткова накладна
8	Податковий кредит з ПДВ	641	631	60000	Податкова накладна
9	Сплачено вартість обладнання, яке потребує монтажу	631	311	360000	Виписка банку
10	Встановлення підрядником обладнання, яке потребує монтажу	151	205	300000	Акт приймання-здачі
11	Зараховано об'єкт в склад основних засобів	10	151	915000	Акт введення в експлуатацію

Основна кореспонденція рахунків бухгалтерського обліку при відображенні операцій із самостійного виготовлення об'єктів основних засобів наведена в таблиці 1.6.

Таблиця 1.6. Кореспонденція рахунків щодо виготовлення власними силами об'єктів основних засобів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Куплено будівельні матеріали	205	631	250000	Накладна
2	Податковий кредит з ПДВ	641	631	50000	Податкова накладна
3	Сплачено вартість будівельних матеріалів	631	311	200000	Виписка банку
4	На будівництво основних засобів списані будівельні матеріали	151	205	250000	Накладна на списання
5	Відображається заробітна плата з нарахуваннями ЄСВ працівників, зайнятих монтажем та установкою	151	66, 65	98300	Розрахунково платіжна відомість
6	На устаткування, що використовується в будівництві, нараховується амортизація	151	131	15000	Розрахунок амортизації
7	Основний засіб введено в експлуатацію	10	151	363300	Акт введення в експлуатацію

Операції з обліку капітального і поточного ремонту основних засобів підрядним способом представлено у табл. 1.7. При підрядному способі ремонт виконується підрядником чи субпідрядником.

Таблиця 1.7. Кореспонденція рахунків щодо обліку капітального та поточного ремонтів основних засобів підрядним способом

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Показано витрати на ремонт виробничого обладнання	23	631	2000	Наряд на проведення ремонтних робіт
2	Показано витрати на ремонт цеху	91	631	2560	
3	Витрати по ремонту офісного обладнання	92	631	1450	
4	Витрати з ремонту приміщень у відділі збуту	93	631	1300	
5	Витрати на ремонт приміщень соціально-культурного призначення	94	631	4000	
6	Податковий кредит з ПДВ	641	631	2262	Податкова накладна
7	Сплачено за ремонтні роботи	631	311	11310	Виписка банку

Відображення операцій з обліку капітального та поточного ремонту основних засобів господарським способом представлено в таблиці 1.8. Господарський спосіб полягає в тому, що ремонт виконується підприємством.

Таблиця 1.8. Кореспонденція рахунків щодо обліку капітального чи поточного ремонтів основних засобів господарським способом

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Списали матеріали на	23, 91, 92, 93, 94	205	25000	Накладна на списання
2	Показано заробітну плату із нарахуваннями ЄСВ працівникам, що зайняті установкою і монтажем	23, 91, 92, 93, 94	66, 65	13350	Розрахунково-платіжна відомість

Операції щодо реалізації і ліквідації основних засобів представлено в табл. 1.9. та 1.10.

Таблиця 1.9. Кореспонденція рахунків щодо операцій з реалізації основних засобів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Переведено об'єкт основних засобів в склад необоротних активів, утримуваних для продажу	286	10	99000	Облікові реєстри, наказ керівника
2	Сума нарахованої амортизації списується	131	10	5000	
3	Показується дохід від продажу основних засобів	377	712	115000	Акт приймання-передачі
4	Податкове зобов'язання з ПДВ	712	641	19167	Податкова накладна
5	Балансова вартість основних засобів списується	943	286	99000	Розрахунок бухгалтера
6	Одержано розрахунок від покупця за основний засіб	311	377	115000	Виписка банку
7	Закриття рахунків доходів	712	79	95833	-
8	Закриття рахунків витрат	79	943	99000	-
9	Чистий збиток	441	79	3167	-

У таблиці 1.10 можна побачити операції, що зв'язані з ліквідацією об'єктів необоротних активів.

Таблиця 1.10. Кореспонденція рахунків щодо операцій з ліквідації основних засобів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Занесено до витрат залишкову вартість основного засобу	976	10	35000	Облікові реєстри, наказ керівника
2	Списано сума нарахованого зносу	13	10	110000	
3	Податкове зобов'язання з ПДВ на залишкову вартість	976	641	7000	Податкова накладна
4	Відображаються витрати на ліквідацію (заробітна плата із нарахуванням ЄСВ працівників)	976	66, 65	5000	Розрахунково-платіжна відомість
5	Отримано запаси від ліквідації	20	746	1000	Акт приймання-передачі
6	Закриття рахунків доходів	746	79	1000	-
7	Закриття рахунків витрат	79	976	33000	-
8	Чистий збиток	441	79	32000	-

Операції щодо придбання, реалізації і ліквідації нематеріальних активів представлено в табл. 1.11., 1.12. та 1.13.

Таблиця 1.11. Кореспонденція рахунків щодо придбання нематеріальних активів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Куплено нематеріальні активи	154	631	4500	Акт приймання-передачі
2	Податковий кредит з ПДВ	641	631	900	Податкова накладна
3	Внесено придбаний об'єкт до складу нематеріальних активів	12	154	4500	Форма НА-1
4	Оплачено за придбані нематеріальні активи	631	311	5400	Виписка банку
5	Витрати за створення програмного забезпечення	154	685	8000	Акт наданих послуг
6	Придбано ліцензію	154	631	11500	Накладна
7	До складу нематеріальних активів занесено програмне забезпечення, що створене власними силами	12	154	8000	Форма НА-1
8	Оприбутковано безоплатно отримані нематеріальні активи	12	424	10000	Акт приймання-передачі
9	Зроблено внесок до статутного капіталу у вигляді нематеріального активу	12	40,46	6200	Форма НА-1
10	Нараховано знос (амортизацію) на нематеріальні активи	23,92,9 2,93	13	5400	Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації

Типові господарські операції з продажу об'єкта нематеріального активу можна побачити в таблиці 1.12.

Таблиця 1.12. Кореспонденція рахунків щодо реалізації нематеріальних активів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Віднесення об'єкта нематеріального активу, який передається в групу вибуття на суму зносу	13	12	35000	Відомість обліку нематеріальних активів
2	Віднесення об'єкта нематеріального активу, до групи вибуття на суму залишкової вартості	286	12	72000	Акт вибуття
3	Продаж об'єкта нематеріального активу	361	712	38000	Акт приймання-передачі
4	Податкове зобов'язання з ПДВ	712	641	7600	Податкова накладна
5	Списання справедливої вартості нематеріального активу	943	286	38000	Акт вибуття

Господарські операції зі списання та віднесення об'єкта нематеріального активу до групи вибуття наведено в таблиці 1.13.

Таблиця 1.13. Кореспонденція рахунків щодо ліквідації нематеріальних активів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Віднесення об'єкта нематеріального активу, що ліквідується в групу вибуття на суму зносу	13	12	15500	Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації
2	Списали залишкову вартість нематеріального активу	976	12	80000	Акт вибуття

Кореспонденція рахунків операцій з дооцінки та уцінки нематеріальних активів представлено в табл. 1.14. та 1.15.

Таблиця 1.14. Кореспонденція рахунків щодо дооцінки нематеріальних активів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Дооцінка залишкової вартості	12	412	5500	Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації
2	Дооцінка (збільшення зносу)	12	133	1500	

Таблиця 1.15. Кореспонденція рахунків щодо уцінки нематеріальних активів

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Уцінка залишкової вартості	975	12	3500	Відомість обліку нематеріальних активів, нарахованої амортизації
2	Уцінка (зменшення зносу)	133	12	3200	

Типові операції з гудвілу наведено в табл. 1.16. Вплив гудвілу на вартість підприємства обумовлює необхідність його оцінки, яка ускладнюється практичною неможливістю ідентифікації всіх нематеріальних активів, які складають вартість гудвіла. Саме з цієї причини як у міжнародних, так і у вітчизняних нормативно-правових документах зазначається, що гудвіл можливо оцінити тільки під час купівлі-продажу або об'єднання підприємств.

Таблиця 1.16. Кореспонденція рахунків щодо операцій з гудвілу

№	Господарська операція	Рахунки		Сума, грн.	Документ
		Дебет	Кредит		
1	Сплачено за придбане підприємство	685	311	150000	Виписка банку
2	Ціна придбаних активів внаслідок купівлі компанії	10,20, 26,36	685	100000	Акт приймання-передачі
3	Гудвіл (150 000-100000 = 50000)	191	685	50000	Акт приймання-передачі
4	Відображення збитків від знецінення корисності гудвіла	972	191	5230	-
5	Відображення доходів від відновлення корисності гудвіла	191	742	5230	-
6	Списано гудвіл за рішенням відповідного органу	45	193	5230	Акт вибуття

Первинні документи служать для складання облікових реєстрів, які, в свою чергу, є основою для підготовки фінансової звітності.

Для ведення бухгалтерського обліку необоротних активів призначено такі облікові реєстри: Головна книга; Журнал №4; Відомість №4.1, №4.2, №4.3.

Також, інформація про необоротні активи відображається в фінансовій, статистичній і податковій звітності кожного підприємства. Всі п'ять форм фінансової звітності - Форма №1 «Баланс», Форма №2 «Звіт про фінансові результати», Форма №3 «Звіт про рух грошових коштів», Форма №4 «Звіт про власний капітал», Форма №5 «Примітки», що містять інформацію про необоротні активи.

1.4. Сучасні інформаційні технології обліку необоротних активів

За допомогою існуючих програмних алгоритмів, що виступають у вигляді реєстрів та послідовних облікових записів, на практиці реалізується автоматизована форма бухгалтерського обліку. Головною перевагою застосування існуючих автоматизованих форм обліку є налаштування бухгалтерської програми під певні вимоги і потреби конкретного підприємства або організації. У процесі здійснення господарської діяльності встановлюється не тільки можливість доступу того чи іншого користувача до програми ведення обліку, а також сфера його функціональних можливостей. Автоматизований облік можна представити як послідовний процес щодо отримання, узагальнення й зберігання облікової інформації. Даний процес можна представити алгоритмом, що відображений на рисунку 1.4.

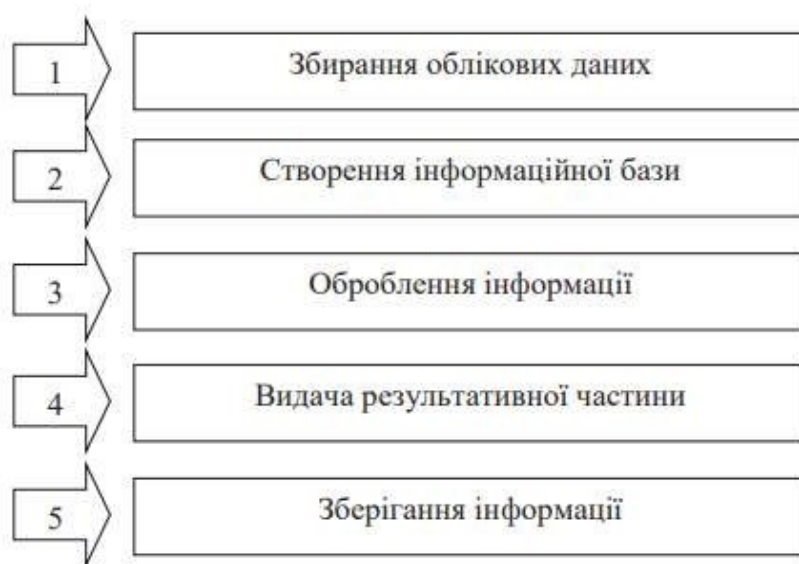

Рис. 1.4. Алгоритм формування електронної інформаційної бази бухгалтерського обліку

Бухгалтерські програми ведення обліку дають можливість користувачам використовувати електронні носії первинної інформації, створювати електронні первинні документи, а також автоматично складати первинні документи.

Існуючі можливості бухгалтерських програм, як правило, слугують критеріями якісних оцінок та вибору для застосування їх суб'єктами господарювання. До основних критеріїв відносять наступні:

- можливість вести як синтетичний так і аналітичний облік активів підприємства, цього капіталу та зобов'язань із елементами управлінського обліку;
- формувати фінансову, податкову та статистичну звітність;
- надавати різну довідкову інформацію для потреб ведення господарської діяльності;
- можливість проводити автоматизований аналіз, контроль і будувати прогнози щодо діяльності підприємства.

В сучасних умовах існує величезний ринок програмних продуктів для комп'ютеризації бухгалтерського обліку. Комп'ютерні програми суттєво спрощують ведення бухобліку, а також складання звітності підприємства. Одночасно, хочеться відмітити, що деякі програми бухобліку є дуже дорогими і складними у користуванні, вони потребують додаткових витрат підприємства на сервісне обслуговування висококваліфікованими програмістами. Сьогодні вітчизняний ринок пропонує різні програми як для малого і середнього так і для великого бізнесу. При виборі відповідної програми необхідно враховувати те, що для малого бізнесу, така програма як правило, розв'язує переважно облікові завдання і автоматизує бухгоблік. Для середніх і великих підприємств, бухгалтерська програма ведення обліку повинна передбачити не лише забезпечення процесу управління підприємством та чіткий розподіл функцій й обов'язків, а також вона повинна забезпечити відповідний контроль, консолідацію інформації та орієнтацію на паралельну роботу великої кількості працівників. На рисунку 1.5 відображено основні програмні продукти для ведення бухгалтерського обліку, які використовують вітчизняні підприємства різних організаційно-правових форм господарювання.

Рис. 1.5. Програми, що використовують підприємства різних форм власності

Проведемо короткий порівняльний аналіз існуючих бухгалтерських програм (табл. 1.17).

Таблиця 1.17. Порівняльний аналіз програмних продуктів бухгалтерського обліку

Програмний продукт 1	Характеристика програми 2
«1С: Підприємство» та «1С: Бухгалтерія»	Це існуючі універсальні програми які призначені для автоматизації бухобліку і які використовуються на підприємствах різних напрямів діяльності і форм власності
«MASTER: Бухгалтерія»	Програма призначена для ведення бухгалтерського і податкового обліку на підприємствах малого та середнього бізнесу. Доступна у хмарному та стаціонарному рішеннях. Складається із функціональних модулів, які охоплюють всі ділянки бухгалтерського та податкового обліку: «Склад», «ОЗ і НМА», «Виробництво», «Банк і каса», «Продажі», «Покупки», «Зарплата», «Кадри», «Податковий облік», «Звіти», та базових модулів «Довідники» та «Адміністрування».
Система «Нова бухгалтерія»	Це мережевий комплекс бухгалтерських програм. У цій системі є можливість обмінюватися інформацією із системою електронних платежів «Клієнт-Банк»; одержувати інформацію на рівні проведення у баланс підприємства із зовнішніх систем з формуванням вихідних форм у вигляді RTF-файлів; існує розмежування прав доступу до інформації та адміністрування користувачів; виведення необхідної інформації у вигляді таблиць Microsoft Excel. Основною перевагою є можливість візуалізації результатів бухгалтерської діяльності підприємства.

1	2
«ДЕБЕТ Плюс»	Найчастіше використовується на виробничих та переробних підприємствах різних галузей промисловості України. В цій програмі ведеться як бухгалтерський, оперативний і податковий облік. Максимально пристосована для роботи підприємств в умовах постійної зміни законодавчого поля. Інформація у програмі умовно поділена на первинну, розрахункову та керуючу. Функціональне ядро даної програми може бути розширене засобами інших мов програмування, наприклад JavaScript, VBScript та інші.
«BS Integrator БізнесКомплект»	Дана програма була створена для використання середніми та великими підприємствами. Окрім обліку вона призначена для управління підприємством, при цьому в ній є можливість автоматизувати процеси планування та бюджетування, а також підвищити ефективність логістики та максимально ефективно управляти виробництвом.
KEEPER	Дана програма забезпечує якісний управлінський облік для середніх та великих організацій таких сфер як промисловість, сільське господарство, торгівля, сфера послуг, сфера державного управління та бюджету.
jSolutions	Це хмарна система для автоматизації управлінських та облікових завдань підприємств. Дозволяє не тільки повністю автоматизувати бізнес-процеси, але й мінімізувати витрати, пов'язані з використанням системи. Зменшення загальної вартості володіння програмним забезпеченням було досягнуто за рахунок можливості роботи системи на будь-якій операційній системі (Linux, Ubuntu, Windows, MacOS, Android), використання умовно безкоштовного програмного забезпечення (OpenOffice, LibreOffice) та за рахунок використання для обробки даних різних СУБД, таких як Oracle або PostgreSQL. Система інтегрується з різноманітним обладнанням та може працювати на різних пристроях. Програма дозволяє формувати фінансову звітність, використовуючи “хмару”, ділиться на блоки, які об'єднують різні облікові завдання і бухгалтер може працювати в єдиній базі. Ця система інтегрується з різними програмами для подання електронної звітності до фіскальних органів. У системі можливе масове вивантаження НН/РК у xml-форматі та реєстрація їх у реєстрі ЄРНН. Функціонал дозволяє використовувати готові шаблони звітів та створювати нові звіти відображаючи облікову політику компанії.
BAS Бухгалтерія КОРП	Це версія системи “BAS Бухгалтерія”, а саме – це програма для бухгалтерії на підприємствах, де є необхідність у розширеному кадровому обліку. КОРП версія володіє практично всіма функціями версії ПРОФ, при цьому додатково має потужний функціонал розрахунку заробітної плати, що дозволяє використовувати систему на підприємствах зі складним розрахунком заробітної плати. Програма підтримує роботу багатьох працівників у єдиній локальній мережі або через Інтернет та відповідає усім законодавчим і нормативним вимогам, що регламентують порядок роботиз документами.

1	2
BAS Бухгалтерія	Система програм BAS – це лінійка продуктів для автоматизації бізнесу, яка вже зарекомендувала себе в успішних впровадженнях на підприємствах різного виду діяльності. Це оптимальний набір продуктів для корпоративного та масового ринків, а також галузеві рішення. Кожна програма BAS розроблена з використанням новітніх технологій та передових підходів до юзабіліті, в яких реалізовані функціональні можливості, що повністю відповідають потребам бізнесу. Рішення “BAS Бухгалтерія” дозволяє повністю автоматизувати бухгалтерський та податковий облік, включаючи підготовку обов’язкової (регламентованої) звітності, в організаціях, що здійснюють будь-які види комерційної діяльності. За рахунок гнучкої настройки інтерфейсу і можливості інтеграції з сервісами ІТС, система “BAS Бухгалтерія” є потужним інструментом для вирішення всіх завдань фінансової служби підприємства.
BAS Комплексне управління підприємством	Це автоматизована система підійде для підприємств малого та середнього бізнесу. Рішення володіє великим функціоналом для автоматизації багатьох бізнес процесів, включаючи ведення повноцінного бухгалтерського обліку зі здачею регламентованої звітності. Програма автоматизує також: управлінський облік та бюджетування, управління персоналом, розрахунок заробітної плати, виробничий облік, облік продажів, складський облік та ін.
BAS ERP	Дана програма більше підійде для багатoproфільних підприємств великого та середнього бізнесу різних напрямків діяльності, у тому числі з технічно складним виробництвом. Ця програма ERP-класу також містить потужний функціонал для комплексної автоматизації всіх бізнес процесів підприємства, включаючи ведення повноцінного бухгалтерського обліку зі здачею регламентованої звітності. Також в складі програми є підсистема, призначена для організації роботи служб компанії, зайнятих управлінням людськими ресурсами, комплексної автоматизації процесів, що забезпечують підтримку кадрової політики підприємства з урахуванням всіх вимог чинного законодавства України.

Облік і аудит операцій необоротних активів мають певні особливості, які можна реалізувати на базі відповідної облікової інформації та за допомогою численних облікових механізмів. Автоматизація операцій з обліку і аудиту необоротних активів відображено на рисунку 1.4.3.

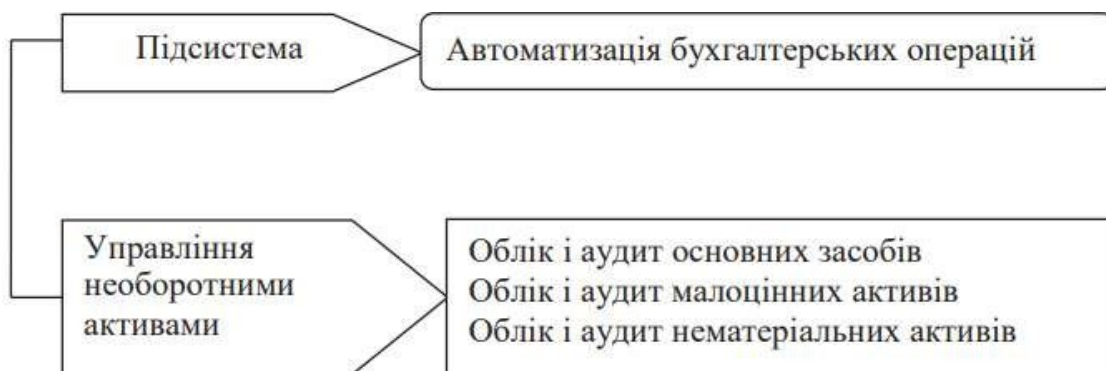

Рис. 1.6. Автоматизація операцій з обліку й аудиту необоротних активів

Висновки за розділом 1

Підсумовуючи дослідження, що відображені у першому розділі нами були зроблені наступні висновки:

1. Кожен суб'єкт господарювання використовує широкую номенклатуру існуючих необоротних активів. Швидкий розвиток необоротних активів привів до того, що виникла необхідність їх класифікації за існуючими спільними ознаками. А для правильної класифікації, в першу чергу, необхідно дослідити економічне поняття самої категорії «необоротні активи».

2. В економічній літературі **необоротні активи** — це сукупність майнових цінностей, які багаторазово приймають участь в процесі господарської діяльності підприємства, переносять частинами свою вартість на вартість виробленої продукції і мають на меті отримання економічної вигоди (прибутку).

3. Дослідивши основні дефініції щодо визначення необоротних активів, нами були зроблені висновки, що «необоротні активи» це активи, які використовуються господарюючим суб'єктом у своїй виробничій діяльності більше одного року, від використання яких підприємство може отримати у майбутньому певні економічні вигоди. Вартість необоротних активів можна достовірно визначити. Ми не побачили однозначного тлумачення категорії «необоротні активи», а у бухобліку кожній їх складовій планом рахунків

передбачено окремий рахунок, це пов'язано з тим, що облік необоротних активів потребує більш детальної інформації про окремі об'єкти, а це в свою чергу, призводить до «невикористання» в професійній діяльності бухгалтера терміну «необорний актив».

4. Необоротні активи це частина активів підприємства, які включають в себе необоротні матеріальні активи; нематеріальні активи; інші необоротні матеріальні активи; довгострокове дебіторське заборгованість; довгострокові фінансові інвестиції та незавершені капітальні інвестиції, а також відстрочені податкові активи інші необоротні активи.

5. Облік необоротних активів ведеться на першому класі рахунків, а основним регістром бухобліку в якому ведеться облік усіх операцій пов'язаних з рухом основних засобів, нематеріальних активів, інших необоротних матеріальних активів, капітальних й фінансових інвестицій, знос необоротних активів є журнал 4, який ведеться за кредитом рахунків №10, 11, 12, 13, 19 (розділ I), №14, 15, 18, 35 (розділ II) та відомості аналітичного обліку до нього.

6. Інформація щодо необоротних активів можна знайти у формах фінансової звітності: ф. №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)», у перший розділ активу, що має назву «Необоротні активи»; ф. №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» - відображається повна інформація про суму амортизації необоротних активів підприємства. Така сума відображена у розділі III «Елементи операційних витрат» у ряді 2515 відповідно до дебетових оборотів рахунків №23, 91, 92, 93, 94 та кредитового обороту рахунку №13; ф. №3 «Звіт про рух грошових коштів» у розділі «Витрачання на придбання» у ряді 3260 «Необоротних активів» відображається інформація про частину коштів, які були витрачені на придбання необоротних активів (дебет рахунків №63 і №685) та частини коштів у вигляді відсотків, що включені до вартості кваліфікаційних необоротних активів за дебетом рахунку №684 та у статистичній звітності за формою №11-ОЗ «Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію». У цій формі відображається первісна

(переоцінена) та залишкова вартість власних, отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів основних засобів, орендованих цілісних майнових комплексів та інших необоротних матеріальних активів.

7. Автоматизація обліку необоротних активів відбувається за допомогою таких програмних продуктів як «1С: Підприємство» та «1С: Бухгалтерія», «MASTER: Бухгалтерія», система «Нова бухгалтерія», Дебет плюс, «BS Integrator Бізнес Комплект та інші.

РОЗДІЛ II.

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

2.1. Організаційно-економічна характеристика та організація обліку на ТДВ «Яготинський маслозавод»

Історія маслозаводу починається з червня 1956 року. Він був створений як підприємство з переробки молока та вершків.

Дата проведення державної реєстрації - 25 березня 1996 року. Територія (область): Київська область, Україна.

Статутний капітал (грн.) - 3 796 716 грн

Середня кількість працівників протягом 2022 року склала – 900 осіб.
ТДВ «Яготинський маслозавод» входить до складу групи компаній

«Молочний альянс». АТ «Молочний альянс» – компанія з централізованою структурою управління фінансами, закупівлями, маркетингом, виробництвом, логістикою та продажами. До складу якої входять підприємства з виробництва сирів, цільномолочної та кисломолочної продукції, підприємства зі збору та обробки молока та молочної продукції, а також компанії, які здійснюють реалізацію продукції в Україні та за кордоном.

Після приєднання до групи компаній «Молочний Альянс» у 2006 році (АТ «Молочний альянс» придбало 99% акцій підприємства) на ТДВ «Яготинський маслозавод» (тоді ще ПАТ «Яготинський маслозавод») відбулася суттєва реконструкція і технічне переоснащення.

Протягом наступних років на заводі було відкрито цех з виготовлення сухого знежиреного молока з новітніми високопродуктивними виробничими потужностями, сучасний масло-цех та сирний цех з унікальним обладнанням, розроблено нові види продукції на основі незбираного молока.

Нарощуючи потужності та обсяги виробництва, збільшувалась сировинна зона підприємства, яка на сьогодні охоплює Київську, Полтавську, Чернігівську, Житомирську, Черкаську, Вінницьку та Хмельницьку області.

У кінці 2012 року Група компаній «Молочний альянс» вивела на ринок торговельну марку дитячого молочного харчування “Яготинське для дітей”. Для вказаних цілей компанія побудувала унікальний для України окремий спеціалізований завод з виробництва дитячого молочного харчування, розташований в екологічно чистій зоні Київської області — смт. Згурівка поблизу Згурівського дендропарку. На заводі встановлено найсучасніше обладнання закритого циклу, що виключає контакт людських рук із продукцією під час її виробництва.

Держава акціями товариства не володіє (відсоток акцій у статутному капіталі, що належать державі – 0%).

З 2017 року *організаційно-правова форма* підприємства змінилась. Загальними зборами акціонерів ПАТ «Яготинський маслозавод» (від 12.04.2017 р.), з метою мінімізації витрат товариства, пов’язаних з обслуговуванням такої організаційно-правової форми, як публічне акціонерне товариство, було прийняте рішення про припинення Публічного акціонерного товариства «Яготинський маслозавод» шляхом його перетворення у Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод».

Група компаній «Молочний альянс», до складу якої входить ТДВ «Яготинський маслозавод» займається інтенсивним пошуком сучасних інноваційних рішень, постійно впроваджує у виробничий процес нові технології та удосконалює бізнес-процеси. Успіх компанії багато у чому обумовлений наявністю власних філософських поглядів на виробничу діяльність та чіткою корпоративною культурою. До основних пріоритетів компанії належать:

- турбота про здоров'я своїх споживачів, а значить, і прагнення до піклування про здоров'я всієї нації;
- виробництво лише натуральної та високоякісної продукції;
- постійне оновлення технологічних процесів та використання сучасного обладнання;
- активна громадянська позиція в питаннях екології та охорони навколишнього середовища;
- високий рівень соціальної відповідальності (спонсорство соціальних, оздоровчих, гуманітарних та творчих проектів; допомога дитячим будинкам та спортивним клубам).

Отже, виходячи із вищеперерахованих принципів роботи холдингу, до якого належить ТДВ «Яготинський маслозавод», можемо зробити висновок про *місію* підприємства: постійний пошук інноваційних рішень для удосконалення виробничого процесу, забезпечення споживачів високоякісною продукцією та активна участь у вирішенні сучасних екологічних та соціальних проблем.

Основним видом діяльності підприємства є перероблення молока, виробництво масла та сиру. Перерахуємо усі напрямки діяльності ТДВ

«Яготинський маслозавод», із зазначенням виду діяльності та коду КВЕД, у вигляді таблиці (табл. 2.1):

Таблиця 2.1. Основні напрямки діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Код КВЕД	Вид діяльності
10.51	Перероблення молока, виробництво масла та сиру
46.33	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами
47.11	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами
47.30	Роздрібна торгівля пальним
49.41	Вантажний автомобільний транспорт

За рахунок випуску продукції такої номенклатури: масло вершкове; сирно-творожна; кисло-молочна продукція в асортименті, молоко питне, забезпечено обсяг виробництва на підприємстві.

Яготинський маслозавод входить до складу групи компаній "Молочний Альянс" (місце з знаходження: 01011, м.Київ, вул.Лєскова, буд.9). Ця компанія з централізованою структурою управління закупівлями, фінансами, маркетингом, логістикою, виробництвом та продажами. До складу цієї Групи включають підприємства з цільномолочної та кисломолочної продукції, виробництва сирів, підприємства молочної продукції зі збору та обробки молока та також компанії, що здійснюють реалізацію продукції в Україні та за її межами. Після приєднання заводу до групи компаній "Молочний Альянс" у 2006 році на Яготинському маслозаводі відбулася суттєва реконструкція і технічне переоснащення.

Саме в 1956 році ТДВ «Яготинський маслозавод» почав свою діяльність. У лютому 1994 року об'єднання шляхом корпоратизації перетворене у відкрите акціонерне товариство «Яготинський маслозавод». Було змінено найменування товариства на «публічне акціонерне товариство» з змінами до Статуту товариства, внесеними рішенням загальних зборів акціонерів 2011 року (протокол № 1 від 04.04.2014). Зараз акціонерами товариства є фізичні та юридичні особи, що набули право власності на акції товариства у процесі приватизації, на вторинному ринку цінних паперів, та також у порядку правонаступництва юридичних осіб, спадкування громадян та у інших випадках, передбачених чинним законодавством. Нині держава акціями товариства не володіє.

Черговими Загальними зборами акціонерів ПАТ «Яготинський маслозавод» 12 квітня 2017 року згідно Протоколу №1 було прийнято рішення про припинення Публічного акціонерного товариства «Яготинський маслозавод» напрямом перетворення в Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод». Затверджено порядок, план та умови здійснення перетворення Публічного акціонерного товариства

«Яготинський маслозавод» на ТДВ «Яготинський маслозавод». Затверджено умови та порядок обміну акцій на частки в статутному капіталі Товариства- правонаступника. Складено комісію з припинення (перетворення) Публічного акціонерного товариства «Яготинський маслозавод».

Установчі збори учасників Товариства з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» відбулись 8 грудня 2017 року, йдеться Про створення Товариства з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» яке є повним правонаступником Публічного акціонерного товариства «Яготинський маслозавод» визначення його місцезнаходження та забезпечення його статутного капіталу.

Про затвердження Статуту Товариства з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» зміна організаційно - правової форми підприємства відбулась 17 квітня 2018 року: припинена державна реєстрація Публічного акціонерного товариства «Яготинський маслозавод» (скорочено ПАТ «Яготинський маслозавод»), та зареєстровано в Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» (скорочено ТДВ «Яготинський маслозавод»). 17.04.2018 року проведена Державна реєстрація, реєстраційний №13511450000003802.

Злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення протягом 2020 року не відбувалось.

Філія «Яготинське для дітей» являється ТДВ "Яготинського маслозаводу", яка розпочала свою роботу 25 жовтня 2012 року. Це спеціалізований завод України окремо розміщений з виробництва дитячого молочного харчування, побудований в екологічно чистому районі Київської області, поряд з територією Згурівського дендропарку. На підприємстві встановлено технологічно довершене обладнання з Італії, Швеції, Ізраїлю, Німеччини, Болгарії та інших країн. Випускається повний асортимент молочної продукції для малят від 6 місяців, під торговою маркою "Яготинське для дітей".

Чисельність працівників підприємства станом на 01.01.2023р – 900 осіб.

ТДВ "Яготинський маслозавод" не проводить спільної діяльності з іншими організаціями, підприємствами та установами.

В 2020 році українська молочна галузь, як і інші галузі економіки, суттєво постраждали внаслідок падіння економіки та політичної нестабільності. Багато в чому перспективи галузі залежатимуть від того, наскільки сьогодні реально можна вибудувати партнерські відносини між усіма учасниками ринку, що дозволить через механізм еквівалентного ціноутворення створити необхідні економічні умови для збільшення поголів'я молочних корів за рахунок власного відтворення стада та закупівлі племінних телиць, нетелей та корів, а також зростання обсягів виробництва молока завдяки збільшенню продуктивності дійного стада.

Суттєво знижує прибутковість та мотивацію до розвитку молочного скотарства неузгоджена цінова політика основних учасників на ринку, повільне формування системи збуту продукції і недостатня кількість обслуговуючих кооперативів, а також складна демографічна ситуація у сільській місцевості, в якій середній вік мешканців вже давно сягнув позначку понад 55 років при умові відсутності будь-яких перспектив вирішення проблеми відсутності нових робочих місць для молоді негативно впливає на розвиток молочно переробної галузі.

Значною мірою подальший економічний розвиток України залежить від ефективності фінансових, економічних та монетарних заходів, які вживаються Урядом, а також від змін у юридичній, податковій, політичній та регулятивній сферах. Керівництво не може передбачити всі тенденції, які можуть впливати на молочну галузь, а також те, який вплив (за наявності такого) вони можуть мати на майбутній фінансовий стан Товариства. Керівництво має бути впевнене, що воно вживає всіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності та розвитку Товариства.

Розповсюдження коронавірусної інфекції COVID-19, яка може привести до загальних негативних економічних наслідків і можливої світової економічної кризи не вплинула на процес роботи Товариства, а саме:

- умови контрактів не змінювались;
- умови договірних умов не порушувались;
- умови праці працівників не змінювалися, скорочення робочого часу не здійснювалося;
- знецінення активів, включаючи запаси не відбувалося.

Організаційна структура управління – це певна упорядкована сукупність взаємопов'язаних елементів, які знаходяться між собою у стійких взаємостосунках, забезпечуючи їх функціонування і розвиток як єдиного цілого. Окремі працівники, так і служби, і окремі ланки апарату управління можуть бути елементами структури, а взаємовідносини між елементами структури підтримуються через горизонтальні і вертикальні зв'язки, які носять лінійний і функціональний характер. В гранях структури управління протікає управлінський процес, в свою чергу між учасниками якого розподілені завдання і функції управління, і відповідно - права і відповідальність за їх виконання.

На заводі ТДВ «Яготинський маслозавод» лінійно-функціональна організаційна структура. В базу створення покладено так званий "шахтний" принцип побудови та спеціалізації організаторського процесу по функціональним підсистемам організації (виробництво, маркетинг, фінанси, персонал, розробки та дослідження). По кожній з них формується ієрархія служб, а наслідки їхньої роботи оцінюються відповідними показниками (рисунок 2.1).

Рис. 2.1. Структура управління ТДВ «Яготинський маслозавод»

Згідно розподілу власних повноважень органи управління підприємством поділяються на вищі (законодавчі), контрольні та виконавчі.

Вирішення стратегічних питань його діяльності, що впливають на суттєві основи його діяльності чи діяльності засновників відносяться до компетенції вищих органів управління підприємством – загальних зборів його засновників.

При здійсненні визначених в установленому порядку вищим органом для них повноважень вони йому підзвітні та підконтрольні. Виконавчі органи вирішують тактичні питання, в тому числі пов'язані з кожноденною діяльністю.

За загальним правилом, контрольним органом є ревізійна комісія, яка обирається загальними зборами та звітна перед ними. В компаніях,

заснованих на власності однієї особи, засновники невимушено здійснюють керівництво підприємством самостійно або через уповноважену ними людину.

До професійної групи "Керівники" належить директор підприємства. Директор виробництва формулює, визначає, здійснює, планує і координує всі види діяльності підприємства, визначає напрями розвитку підприємства у формуванні кредитно-банківської, цінової, страхової та податкової політики, соціальної та зовнішньоекономічної діяльності, організує роботу і ефективну взаємодію цехів, виробничих одиниць та інших структурних підрозділів підприємства, відточує їх діяльність на досягнення високих темпів розвитку і удосконалення виробництва та продукції та інше.

Директору підпорядковуються заступник директора з виробництва, заступник директора з матеріально-технічного обслуговування, головний інженер, заступник директора з комерційних питань.

До нижчих ланок структури управління підприємством, в свою чергу належать: головний механік, заступник головного інженера, начальник основного виробництва, головний енергетик, начальник постачальних складів, начальник відділу збуту, начальник відділу маркетингу та інші.

Головний бухгалтер на підприємстві – виконує одну з головних ролей. Він несе відповідальність за здійснення та організацію внутрішньогосподарського контролю на підприємстві покладається саме на нього. Генеральний бухгалтер зобов'язаний ретельно контролювати: приймання та випуску товарно-матеріальних цінностей; дотримання встановлених правил оформлення; правильно встановлених тарифів, цін, скидок, доплат, окладів, надбавок, дотримання штатної фінансової та касової (розрахунково-платіжної) дисципліни; відшкодування в установлені строки дебіторської та погашення кредиторської заборгованості дотримання інструкцій, вказівок щодо порядку проведення інвентаризації та відображення результатів таких інвентаризацій в обліку та інше.

На ТДВ «Яготинський маслозавод» існують 3 служби, які займаються економічними питаннями: бухгалтерія, планово-економічний відділ та торговий відділ.

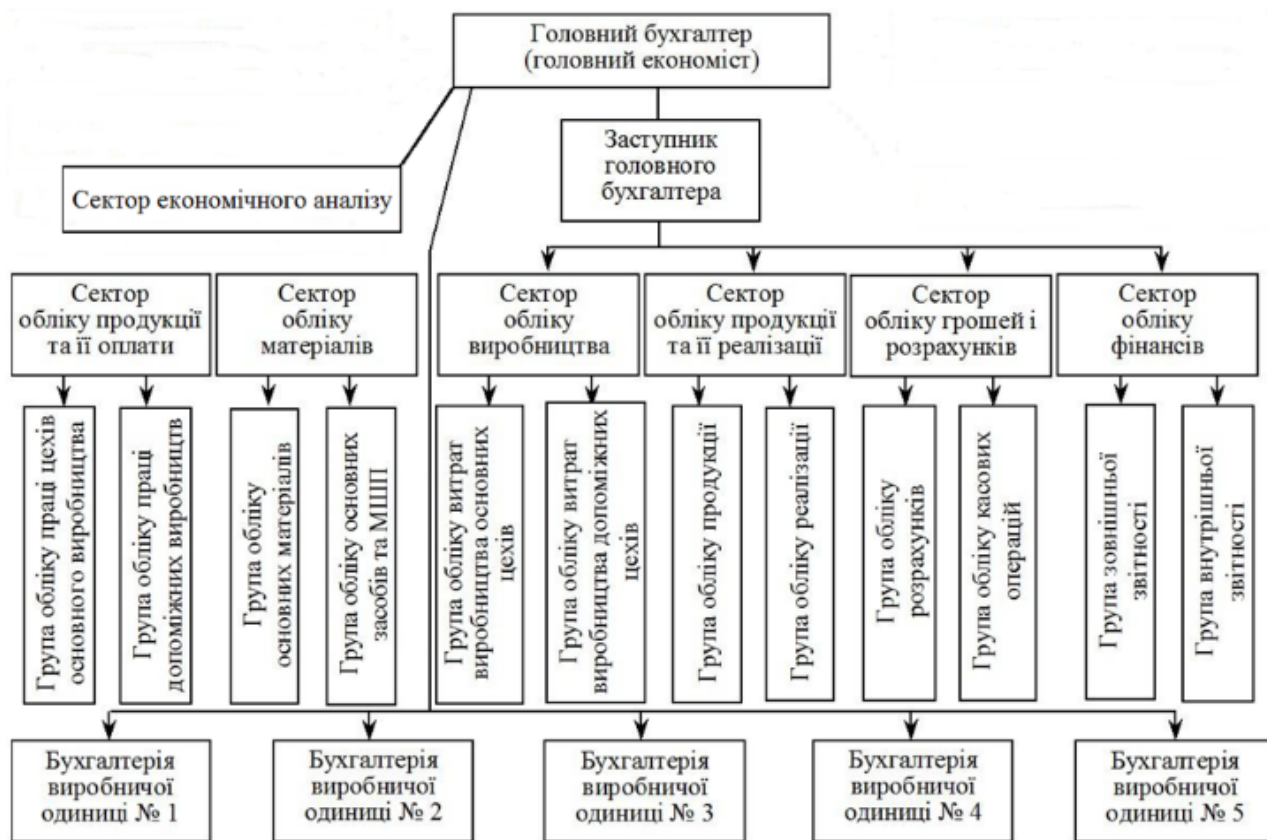

Рис. 2.2. Структура бухгалтерії ТДВ «Яготинський маслозавод»

Організаційна побудова апарату бухгалтерської служби — це конфігурація поділу та кооперування праці, що передбачає розподіл усього комплексу контрольних, облікових та аналітичних робіт між виконавцями. На ТДВ «Яготинський маслозавод» централізована форма організаційної побудови апарату облікової служби. У цій формі весь апарат облікової служби (касир, бухгалтер з обліку виробничих, бухгалтер з обліку розрахунків з покупцями, бухгалтер з обліку товарних операцій, бухгалтер з обліку основних засобів, бухгалтер з обліку заробітної плати) як методично, так і адміністративно підвідомчий одному керівнику — головному бухгалтеру, який у свою чергу має свого заступника.

Лінійний вид організаційної структури передбачає пряме підпорядкування працівників бухгалтерської служби її керівникові — головному бухгалтерові.

Особливості організації обліку на ТДВ «Яготинський маслозавод»

Товариство складає фінансову звітність на основі принципу безперервності. Управлінський персонал не має намірів ліквідувати товариство чи припинити діяльність. Станом на 31 грудня 2022 року управлінським персоналом було здійснено оцінку, згідно з якою товариство буде в подальшому здійснювати свою діяльність на підставі принципу безперервності. Управлінському персоналу не відомо про суттєві невизначеності, пов'язані з подіями чи умовами, крім наявності в Україні економічної кризи, які можуть спричинити значний сумнів щодо здатності товариства продовжувати діяльність на безперервній основі.

В умовах вторгнення російської федерації на територію України Товариство продовжує працювати, виплачувати заробітну плату працівникам та своєчасно виконує свої обов'язки зі сплати податків та інші зобов'язання. Тимчасово працівники виконували свої функціональні обов'язки віддалено.

Фінансова звітність ТДВ "Яготинський маслозавод" складена станом на 31 грудня 2022 року, звітним періодом є 2022 рік. Фінансова звітність підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі - МСФЗ). Датою переходу на МСФЗ є 1 січня 2018 року.

Функціональною валютою ведення бухгалтерського обліку є гривня (надалі - грн.). Фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень (далі - тис. грн.), якщо не зазначено інше. Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті відображені у фінансовій звітності у гривневому еквіваленті за офіційним курсом Національного банку України на 31.12.2022 року. виправлень помилок в фінансовій звітності за 2022 рік за минулі роки не було.

Оприлюднення фінансової звітності проводиться у відповідності з вимогами законодавства України. Дата затвердження фінансової звітності - 19.04.2023 року.

Фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів

Фінансова звітність підготовлена на підставі принципу обліку за історичною вартістю, а також деяких фінансових інструментів. Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, переданої в обмін на товари і послуги.

Товариство використовує методики оцінки, які найбільше підходять в даних обставинах і для яких є в наявності достатні дані для оцінки справедливої вартості, максимально застосовуючи відповідні дані і скорочуючи використання неспостережуваних даних.

Функціональною валютою Товариства є валюта первинного економічного середовища, в якій дане підприємство здійснює свою діяльність. Функціональною валютою Товариства є українська гривня.

При підготовці фінансової звітності Товариства, операції в валютах, відмінних від функціональної валюти цього підприємства (іноземні валюти), визнаються із використанням офіційного курсу НБУ, переважаючим на дати відповідних операцій. На кінець кожного звітного періоду монетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються із використанням офіційного курсу НБУ, переважаючим на цю дату. Немонетарні статті, які відображені за справедливою вартістю, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються із використанням офіційного курсу НБУ, переважаючим на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, не перераховуються.

Об'єкт основних засобів, який може бути визнаний як актив та придбаний за грошові кошти, підлягає оцінці за собівартістю.

Одиницею обліку основних засобів є інвентарний об'єкт. Інвентарним об'єктом основних засобів визнається об'єкт з усіма пристосуваннями і

приладдям, або окремий конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій, або відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів, що становлять єдине ціле і призначений для виконання певної роботи.

Об'єкти, зі строком корисної експлуатації більше одного року, вартість яких є несуттєвою, обліковуються на окремому рахунку у складі малоцінних необоротних матеріальних активів з нарахуванням амортизації на дату їх визнання у повному розмірі їх вартості (100 % зносу). Для цілей даного абзацу суттєвість визначається відповідно до вимог до основних засобів, встановлених Податковим кодексом України.

Малоцінні необоротні матеріальні активи з нарахуванням зносу подаються у фінансовій звітності на нетто-основі і не розкриваються окремо в примітках до річної фінансової звітності. Нарухування зносу малоцінних необоротних матеріальних активів відноситься до витрат за функціональним призначенням.

Об'єкти соціальної інфраструктури, які генерують економічні вигоди, обліковуються в складі інших основних засобів та подаються у Звіті про фінансовий стан у складі основних засобів. Об'єкти соціальної інфраструктури, які не генерують економічні вигоди, та основні засоби невиробничого характеру обліковуються в складі інших основних засобів з нарахуванням амортизації відповідно до цієї Облікової політики, а у фінансовій звітності подаються у звіті про фінансовий стан в складі необоротних активів як інші необоротні активи.

Об'єкти основних засобів, які були придбані (побудовані) з метою продажу, класифікуються як товари для перепродажу та враховуються відповідно до глави 6 "Запаси" цього розділу.

У своїй звітності Компанія використовує модель обліку за собівартістю.

Після визнання активом, об'єкт основних засобів слід обліковувати за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Перегляд облікових оцінок щодо основних засобів (термін корисної служби, метод амортизації, ліквідаційна вартість тощо) здійснюється щонайменше на річну звітну дату (або на дату річної інвентаризації, що максимально наближена до звітної дати), або частіше, за наявності явних свідчень їх змін.

Амортизація основних засобів розраховується **прямолінійним методом** відповідно до строків корисної служби. Для цілей розрахунку амортизації обов'язково визначається ліквідаційна вартість основних засобів. Нарахування амортизації на актив починається з місяця наступного за місяцем придатності активу до використання і проводиться щомісячно до дати вибуття активу та припинення його визнання.

Амортизація об'єктів інших необоротних активів, включених до складу малоцінних необоротних матеріальних активів нараховується в момент готовності до експлуатації у сумі 100% собівартості.

Запаси відображаються за найменшою з двох величин: первісної вартості і чистої вартості реалізації. Первісна вартість запасів включає вартість сировини і, у разі необхідності, прямі витрати на оплату праці і ті накладні витрати, які були понесені в зв'язку з доведенням запасів до їх поточного стану та місця розташування. Вартість запасів визначається за методом середньозваженої вартості. Чиста вартість реалізації розраховується виходячи з передбачуваної ціни продажу, за вирахуванням всіх передбачуваних витрат на завершення виробництва і витрат на маркетинг, реалізацію і збут.

Визнання, оцінка, подання та розкриття виручки здійснюється у відповідності до вимог МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами" (МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами").

Об'єктом обліку виручки є індивідуальний контракт з клієнтом. Під контрактом розуміється угода між двома або більше сторонами, яка породжує юридично захищені права та обов'язки, яка необов'язково має юридичну форму договору.

При реалізації товарів, готової продукції, робіт та послуг за договорами комісії (агентськими договорами) виручка визнається за умови дотримання критеріїв, передбачених МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами" на дату, яка зазначена у звіті комісіонера (агента), якщо інше не передбачено умовами договору, укладеного між сторонами.

З метою перерахунку доходів і витрат, виражених в іноземній валюті, застосовується обмінний курс НБУ.

Резерви визнаються, коли у Товариства є поточне зобов'язання (юридичне або обумовлені нормами ділового обороту), яке виникло в результаті минулих подій, існує ймовірність, що Товариство повинно буде погасити дане зобов'язання, а розмір таких зобов'язань може бути достовірно оцінений.

Сума, визнана в якості резерву, є найкращою оцінкою компенсації, необхідної для врегулювання поточного зобов'язання на кінець звітного періоду, беручи до уваги всі ризики і невизначеності, супутні даним зобов'язанням. У тих випадках, коли резерв оцінюється з використанням потоків грошових коштів, за допомогою яких передбачається погасити поточний зобов'язання, його балансова вартість являє собою поточну вартість даних потоків грошових коштів (коли вплив вартості грошей у часі буде неістотним).

Згідно з українським законодавством працівники мають право на одержання щорічної оплачуваної відпустки. Невикористані дні оплачуваних відпусток переносяться на наступні періоди. У разі розірвання трудового угоди невикористані працівником дні відпустки компенсуються в повному обсязі коштами.

Фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються, коли Товариство стає стороною в контрактних взаємовідносинах щодо даного інструменту. Фінансові активи і фінансові зобов'язання спочатку оцінюються за справедливою вартістю. Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Кредити та дебіторська заборгованість є непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, які не котируються на активному ринку. Кредити та дебіторська заборгованість (включаючи кредити, надані постачальникам Товариства, торговельну та іншу дебіторську заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти) оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки, за вирахуванням будь-якого знецінення. Процентні доходи визнаються шляхом застосування ефективної процентної ставки, за винятком короткострокової дебіторської заборгованості, коли вплив дисконтування буде неістотним.

Відповідні резерви під сумнівну заборгованість визнаються в прибутку чи збитку, коли є об'єктивні свідчення того, що актив знецінився. Визнаний резерв оцінюється як різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованих за ефективною процентною ставкою, розрахованої при первісному визнанні.

Грошові кошти та їх еквіваленти включають кошти в касі, грошові кошти на рахунках в банках і депозити з первісним строком погашення до трьох місяців.

Кредиторська заборгованість оцінюється при первісному визнанні за справедливою вартістю і згодом оцінюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Зобов'язання Товариства по внесках відповідно за пенсійними планами з встановленими внесками, в тому числі внесків до Державного пенсійного

фонду України, визнаються в складі витрат на виплати працівникам в тому періоді, в якому вони підлягають сплаті.

Заробітну плату, внески до фондів соціального страхування, оплачувані щорічні відпустки та лікарняні, премії і не грошові винагороди нараховуються у відповідних періодах. Товариство перераховує ЄСВ із заробітної плати своїх співробітників, відповідно до законодавства України. Ці виплати відносяться на витрати того періоду, в якому вони були понесені. Після виходу працівника на пенсію фінансові зобов'язання Товариство щодо соціальних виплат припиняються, і всі подальші виплати працівникам, які вийшли на пенсію, відносяться до компетенції державних і приватних накопичувальних пенсійних фондів.

Оподаткування

Витрати з податку на прибуток представляють собою суму поточного та відстроченого податків.

Поточний податок - Поточні зобов'язання з податку на прибуток визначаються на основі оподатковуваного прибутку за рік. Оподатковуваний прибуток відрізняється від прибутку або збитку, відображених у складі прибутку або збитку, так як в неї не включаються статті доходів або витрат, які підлягають оподаткуванню або віднесенню на валові витрати в цілях оподаткування в інші роки, а також вона не включає статті, які ніколи не оподатковуються або не відносяться до валових витрат з метою оподаткування. Зобов'язання Товариства з поточного податку на прибуток розраховується з використанням податкових ставок, що діють або фактично діючих на кінець звітного періоду.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується в тій мірі, в якій більше не існує ймовірності того, що буде отримана достатня оподатковуваний прибуток, що дозволяє відшкодувати частину або всю суму даного активу.

Відстрочені податкові активи і зобов'язання оцінюються виходячи з податкових ставок, які, імовірно, будуть застосовуватися в періоді реалізації

відповідних активів або погашення відповідних зобов'язань на основі податкових ставок (та податкових законів), що діють або фактично діючих на звітну дату. Оцінка відстрочених податкових зобов'язань і активів відображає податкові наслідки, які могли б виникнути в залежності від способу, яким Товариство припускає, на звітну дату, відшкодувати актив або погасити балансову вартість своїх активів і зобов'язань.

Поточний і відстрочений податки визнаються в прибутку чи збитку, крім тих випадків коли вони відносяться до статей, які визнаються в складі інших сукупних доходів або безпосередньо у складі капіталу. В цьому випадку поточний і відстрочений податки також визнаються у складі інших сукупних доходів або безпосередньо у складі капіталу, відповідно. У разі коли поточний або відстрочений податки виникають при первісному обліку об'єднання підприємств, податкове вплив включається в облік об'єднання підприємств.

Дивіденди визнаються в складі власного капіталу як його зниження в тому періоді, в якому вони були оголошені. Дивіденди оголошені, але не сплачені станом на звітну дату, визнаються як зобов'язання на звітну дату.

Доходи від реалізації оцінюються за справедливою вартістю компенсації отриманої або підлягає отриманню. Сума доходів зменшується на суму передбачуваних повернень від клієнтів, торгових знижок та інших аналогічних резервів.

В цілому, облікова політика відповідає тій, що застосовувалась у попередньому звітному році. Деякі нові стандарти та інтерпретації стали обов'язковими для застосування з 1 січня 2022 року або після цієї дати.

Підприємство вперше застосувало деякі стандарти та поправки, які набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2022 року або після цієї дати (якщо не вказано інше).

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності та фінансового стану ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2022 роки

ТДВ «Яготинський маслозавод» постійно вивчає передові технології в галузі виробництва молочної продукції, аналізує ринкові тренди, смаки споживачів, стан та перспективи розвитку ринків молочних продуктів харчування.

Товариством проводиться сукупність науково-технічних, технологічних і організаційних змін. Важливо, що впроваджений об'єкт змін має приносити прибуток, а також те, що нові науково-технічні, технологічні і організаційні зміни необхідні для уникнення технологічного відставання, успішного просування продукції на ринках, підтримки конкурентоздатності. Товариство розробляють нові види продукції, постійно оновлюють смаки продукції, змінюють та вдосконалюють рецептури своєї продукція, згідно з вподобаннями споживачів.

За 2022 рік виконання плану виробництва можна оцінити оцінкою "задовільно". Процес виробництва продукції здійснюється відповідно до планів виробництва. В порівнянні з виробництвом за 2021 рік виробництво в 2022р становило:

- сирково-творожна група - 94%;
- цільномолочна група продукції розділена на:
- кисломолочну групу - 144% ;
- групу "Молоко" - 103%;
- групу "Сметана" - 111%;
- масла - 90% .

Найбільше зниження виробництва в порівнянні з виробництвом в 2021 року спостерігається по Маслу вершковому, що відбулося через зменшення надходження вершків з ТОВ "Пирятинський сирзавод".

В 2022 році введена нова асортиментна позиція-кефір 1%.

Техніко-економічні показники - величини, які характеризують використання знарядь і предметів праці, матеріально-виробничу базу підприємств, затрати на виробництво продукції, організацію виробництва. Ці показники застосовуються для аналізу та планування організації виробництва і праці, якості продукції, рівня техніки, використання основних і оборотних фондів, трудових ресурсів; є основою при розробці техпромфінплану підприємства, встановлення прогресивних техніко-економічних нормативів та норм. Цей аналіз здійснюють економісти, робітники, інженерно-технічні працівники та органи управління за даними оперативної і періодичної звітності. Техніко-економічний аналіз - це, в ключовому, внутрішньогосподарський аналіз. У ході такого аналізу досліджується діяльність усіх структурних підрозділів підприємства, цехів, служб, дільниць, бригад і окремих робочих місць.

Зараз роль техніко-економічного аналізу виросла, тому що основні показники, які характеризують ефективність заходів для впровадження нової технології, техніки, організації виробництва, підприємства розраховують і планують самотужки. Звідси й випливає потреба в ретельному аналізі та обґрунтуванні техніко-економічних показників. Його метою є виявлення причинних взаємозв'язків і взаємодії різних факторів техніки та економіки, опрацювання заходів для раціоналізації використання ресурсів, оцінка господарської діяльності, резервів виробництва.

Розглядаючи діяльність ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2022 рр., перш за все, потрібно проаналізувати основні техніко-економічні показники, для того, щоб знати реальну картину розвитку підприємства та його подальші перспективи.

Таблиця 2.2. Основні техніко-економічні показники діяльності ТДВ Яготинський маслозавод за 2021-2022 рр.

Джерело інформації	№ п/п	Показник	Роки		Абсолютне відхилення, тис.грн	Темп зміни, %
			2021	2022		
1	2	3	4	5	6	7
Ф2,р.2000	1	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	3106661	3736091	632430	20,38
Ф1-титул	2	Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб.	901	900	-1	(0,11)
Ф2-р.2505	3	Фонд оплати праці штатних працівників, тис.грн.	168573	195918	27345	16,22
п.1/п.2	4	Виробіток на одного працівника, грн/особу	3451,8	4151,2	699,4	20,2
п.3/п.2	5	Середньорічна оплата праці одного працівника, тис. грн./особу	187,3	217,7	30,4	16,23
Ф1,р.1010 (гр.3+гр.4)/2	6	Середньорічна вартість основних засобів, тис.грн.	417251	390541	-26710	(6,4)
п.1/п.6	7	Віддача основних засобів, грн/грн	7,44	9,57	2,13	28,68
Ф1,р.1195 (гр.3+гр.4)/2	8	Середньорічні залишки обігових коштів, тис.грн	197349	173283	-24066	(12,19)
п.1 /п.8	9	Коефіцієнт оборотності обігових коштів,обертів	15,73	21,56	5,83	37,06
Ф1,р.1300 (гр.3+гр.4)/2	10	Середньорічна вартість активів, тис.грн	1574620	2029019	454399	28,86
Ф1,р.1495 (гр.3+гр.4)/2	11	Середньорічна вартість власного капіталу, тис.грн.	529401	685040	155639	29,4
Ф2,р.2050	12	Собівартість реалізованої продукції, тис.грн.	2784504	3090847	306343	11,0
п.12/п.1*100	13	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	89,63	82,73	-6,9	(7,8)
Ф2,р.2500	14	Матеріальні витрати, тис.грн	2237345	2634094	396749	17,73

1	2	3	4	5	6	7
п.1/п.14	15	Матеріаловіддача грн./грн	0,13	0,10	-0,03	(23,07)
Ф2,р.2550	16	Операційні витрати, грн.	2721434	3152908	431474	15,85
Ф2,р.2090 (2095)	17	Валовий прибуток (збиток) тис.грн.	319157	645244	326087	102,2
Ф2,р.2190 (2195)	18	Прибуток (збиток) операційної діяльності тис.грн.	20788	291991	271203	1304,61
Ф2,р.2350 (2355)	19	Чистий прибуток, тис.грн.	(63319)	155639	218958	345,8
(р.18/р.16)* 100	20	Рентабельність операційної діяльності, %	0,8	9,3	8,5	*
(р.19/р.11)* 100	21	Рентабельність (збитковість) власного капіталу,%	(11,96)	22,27	34,66	*
(р.19/р.10)* 100	22	Рентабельність (збитковість) активів, %	(4,02)	7,6	11,62	*

Джерело: побудовано автором на основі даних звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Розрахувавши техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності підприємства, можна зробити наступні висновки. Чистий дохід від реалізації продукції, за 2022 рік, склав 3 736 091 тис, грн., що на 20,38% більше показника за 2021 рік. Показник прибуток до оподаткування склав 177 841 тис. грн.

Проаналізувавши собівартість реалізованої продукції, необхідно зазначити, що ми спостерігаємо тенденцію збільшення собівартості реалізованої продукції протягом року. У 2021 році аналізований показник становив 2784504 тис. грн., а в 2021 році зріс до 3090847 тис. грн., тобто на 306343 тис. грн. (або на 11 %). Причиною збільшення даного показника являється підвищення цін на паливо та електроенергію, збільшення витрат на оплату праці та тощо.

В порівнянні з 2021 роком, в 2022 році вартість основних засобів зменшилась на 26710 тис. грн. (або на 6,4 %). Це зумовлено тим, що основних засобів було придбано менше, ніж списано та амортизовано.

Станом на 31 грудня 2022 року первісна вартість повністю амортизованих об'єктів, які ще використовуються, становила 87 723 тис. грн. (31 грудня 2021 року - 53 034 тис. грн.). Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2022 року у ТДВ Яготинський маслозавод відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція); відсутні контрактні зобов'язання, пов'язані з придбанням основних засобів; відсутні компенсації третіх сторін за об'єкти основних засобів, корисність яких зменшилася, або які були втрачені чи передані. Товариство станом на 31.12.2022 року має в заставі основні засоби з вартістю, згідно Договору застави - 317 411 тис. грн. під кредитну лінію АТ "Креді Агріколь Банк". Протягом 2022 року товариство не отримувало основні засоби в результаті об'єднання підприємств.

На підприємстві кількості штатних працівників за останні два роки залишилась незмінною і склада 900 осіб. Виробіток на одного працівника зріс на 699,4 грн/ чол. (або на 20,2%). Фонд оплати праці у 2022 році становить 195918 тис.грн., що на 27345 тис.грн., (або на 16,22%) більший ніж у 2021 році.

Валовий прибуток, тобто загальна сума прибутку отримана підприємством від підприємницької діяльності у 2021 році становив 319157 тис. грн, а у 2022 році вдвічі збільшився до 6452444 тис. грн.

На відміну від попереднього збиткового 2021 року ТДІ Яготинський маслозавод отримав чистий прибуток у 2022 році на суму 155639 тис.грн.

За рахунок отриманого у 2021 році збитку на суму 63319 тис.грн., підприємство мало збитковість власного капіталу та активів. У 2022 році отримало прибуток, що призвело до суттєвого покращення фінансового стану.

Щодо рентабельності підприємства, то за рахунок того, що підприємство є збитковим, відповідно й воно є не рентабельним, отже, це вказує на необхідність для підприємства збільшення вартості активів та зниження операційних витрат, а також збільшення власного капіталу.

Загалом усі техніко-економічні показники підприємства змінюються як позитивно, так і негативно, але при цьому підприємство є не прибутковим, не швидко ліквідним, але активним у своїй діяльності.

Для підтримки стабільної тенденції фінансово-господарської діяльності підприємства в умовах постійного загострення конкуренції необхідно достовірно оцінювати фінансовий стан підприємства. Під фінансовим станом компанії розуміють рівень забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами для здійснення ефективної господарської діяльності, а також своєчасних грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями.

Оцінка фінансового стану підприємства показує, в яких конкретно сферах потрібно працювати. Відповідно, результати аналізу дають відповіді на питання, які є найважливішими способами покращення фінансового стану підприємства в конкретний період його діяльності.

Для висвітлення методичних аспектів аналізу фінансового стану підприємства ми використовували дані фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2022 роки, розрахунки аналізу фінансового стану представлено у таблиці 2.2.

Таблиця 2.3. Аналіз фінансового стану Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2022 рр.

№	Джерело даних	Показник	Роки		Абсолютне відхилення тис.грн	Темп зміни, %
			2021	2022		
1	Ф1р.1195/ Ф1р.1695	Коефіцієнт покриття	1,432	1,472	0,04	102,79
2	Ф1 (р.1195 - р.1100 - р.1110)/Ф1 р.1695	Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,224	1,114	-0,11	91,01
3	Ф1 (р.1160 + р.1165)/Ф1 р.1695	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,039	0,007	-0,032	17,95
4	Ф1 р.1495/ Ф1(р.1595+ р.1695)	Коефіцієнт платоспроможності	0,506	0,510	0,004	100,8
5	Ф1 (р.1595+р.1695)/Ф1 р.1495	Коефіцієнт фінансування	1,974	1,961	-0,013	99,34

Провівши всі розрахунки фінансового стану, можна зробити наступні висновки.

Коефіцієнт покриття в 2021 р. становив 1,432, а в 2022 р. 1,472, що на 2,79% більше ніж в попередньому році. При нормі коефіцієнта покриття (2 - 2,5) цей показник показує, що платоспроможність підприємства є значною, а це означає, що є фінансовий ризик, як для підприємства, так і для його партнерів. Коефіцієнт швидкої ліквідності в 2021 р. дорівнює 1,224, а в 2020 р. – 1,114, тобто відбулось зменшення на 8,99%. Це означає, що на кожен гривню заборгованості компанія має 1,11 коп. ліквідних активів. Це є високий показник.

Що стосується коефіцієнта абсолютної ліквідності, то його значення свідчить про те, що підприємство не зможе вчасно погасити борги, якщо виплати настануть найближчим часом.

Коефіцієнт платоспроможності збільшився в 2022 р порівняно з 2021 р. на 0,004. Для даного коефіцієнта є характерним як збільшення так і зменшення. Ця зміна залежить від джерел фінансування коштів, які генерує компанія для розширення бізнесу.

Коефіцієнт фінансування зменшився порівняно з минулим роком на 0,013.

2.3. Методологічні основи та практичний аналіз необоротних активів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2021-2022 роки

Незважаючи на докорінні зміни, що відбулися в організації та техніці ведення бухгалтерського обліку у зв'язку з переходом підприємств у 2000-2001 роках на Національні стандарти, необоротні активи підприємства відображаються в I розділі Активу бухгалтерського балансу.

Зміст статей I розділу Активу Балансу наступний:

У статті «Нематеріальні активи» відображається вартість об'єктів, які віднесені до складу нематеріальних активів згідно з відповідними положеннями (стандартами). У цій статті наводяться окремо первісна та

залишкова вартість нематеріальних активів, а також нарахована у встановленому порядку сума зносу. Залишкова вартість визначається як різниця між первісною вартістю і сумою зносу.

У статті «Незавершене будівництво» відображається вартість незавершених капітальних інвестицій у будівництво, створення, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання необоротних активів (включаючи необоротні матеріальні активи, призначені для заміни діючих, і устаткування для монтажу), що здійснюються підприємством, а також авансові платежі для фінансування капітального будівництва.

У статті «Основні засоби» наводиться вартість власних та отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів згідно з відповідними положеннями (стандартами). У цій статті також наводиться вартість інших необоротних матеріальних активів.

У цій статті наводяться окремо первісна (переоцінена) вартість, сума зносу основних засобів (у дужках) та їх залишкова вартість. Слід зазначити, що до підсумку балансу включається залишкова вартість, яка визначається як різниця між первісною (переоціненою) вартістю основних засобів і сумою їх зносу на дату балансу.

У статті «Довгострокові фінансові інвестиції» відображаються фінансові інвестиції на період більше одного року, а також усі інвестиції, які не можуть бути вільно реалізовані в будь-який момент; також виділяються фінансові інвестиції, які згідно з відповідними положеннями (стандартами) обліковуються методом участі в капіталі.

У статті «Довгострокова дебіторська заборгованість» показується заборгованість фізичних та юридичних осіб, яка не виникає в ході нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу.

У статті «Відстрочені податкові активи» відображається сума податку на прибуток, що підлягає відшкодуванню в наступних періодах унаслідок тимчасової різниці між обліковою та податковою базами оцінки.

У статті «Інші необоротні активи» наводяться суми необоротних активів, які не можуть бути включені до наведених вище статей розділу «Необоротні активи».

У структурі активів промислово-виробничого підприємства на основні засоби припадає найбільша частка, особливо це стосується фондомістких галузей, зокрема агропромислового комплексу.

Таблиця 2.4. Макет розрахунку аналізу необоротних активів за статтями балансу

№ п.п	Стаття балансу	На початку року	На кінець року	Абсолютне відхилення, (+,-)	Темпи зростання (спаду), %
A	B	C	D	E	F
1.	Нематеріальні активи	Ф №1, ряд.1000	Ф №1, ряд.1000	1D-1C	1D/1C*100
	первісна вартість	Ф №1, ряд. 1001	Ф №1, ряд.1001	1D-1C	1D/1C*100
	накопичена амортизація	Ф №1, ряд.1002	Ф №1, ряд.1002	1D-1C	1D/1C*100
2.	Незавершені капітальні інвестиції	Ф №1, ряд.1005	Ф №1, ряд.1005	2D-2C	2D/2C*100
3	Основні засоби:	Ф №1, ряд.1010	Ф №1, ряд.1010	3D-3C	3D/3C*100
	первісна вартість	Ф №1, ряд.1011	Ф №1, ряд.1011	3D-3C	3D/3C*100
	знос	Ф №1, ряд.1012	Ф №1, ряд.1012	3D-3C	3D/3C*100
4.	Інвестиційна нерухомість:	Ф №1, ряд.1015	Ф №1, ряд.1015	4D-4C	4D/4C*100
	первісна вартість	Ф №1, ряд.1016	Ф №1, ряд.1016	4D-4C	4D/4C*100
	знос	Ф №1, ряд.1017	Ф №1, ряд.1017	4D-4C	4D/4C*100
5.	Довгострокові біологічні активи:	Ф №1, ряд.1020	Ф №1, ряд.1020	5D-5C	5D/5C*100
	первісна вартість	Ф №1, ряд.1021	Ф №1, ряд.1021	5D-5C	5D/5C*100
	первісна вартість	Ф №1, ряд.1022	Ф №1, ряд.1022	5D-5C	5D/5C*100

продовження табл. 2.4

A	B	C	D	E	F
6.	Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	Ф №1, ряд.1030	Ф №1, ряд.1030	6D-6C	6D/6C*100
7.	Інші фінансові інвестиції	Ф №1, ряд.1035	Ф №1, ряд.1035	7D-7C	7D/7C*100
8.	Довгострокова дебіторська заборгованість	Ф №1, ряд.1040	Ф №1, ряд.1040	8D-8C	8D/8C*100
9.	Відстрочені податкові активи	Ф №1, ряд.1045	Ф №1, ряд.1045	9D-9C	9D/9C*100
10.	Гудвіл	Ф №1, ряд.1050	Ф №1, ряд.1050	10D-10C	10D/10C*100
11.	Відстрочені аквізиційні витрати	Ф №1, ряд.1060	Ф №1, ряд.1060	11D-11C	11D/11C*100
12.	Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	Ф №1, ряд.1065	Ф №1, ряд.1065	12D-12C	12D/12C*100
13.	Інші необоротні активи	Ф №1, ряд.1090	Ф №1, ряд.1090	13D-13C	13D/13C*100
14.	Усього за розділом	Ф №1, ряд.1095	Ф №1, ряд.1095	14D-14C	14D/14C*100

Аналіз необоротних активів за статтями балансу показує, яку частину необоротних активів займають основні засоби, нематеріальні активи, довгострокові біологічні активи і т.д.

Таблиця 2.5. Аналіз необоротних активів за 2022 рік за статтями балансу ТДВ «Яготинський маслозавод»

№ п.п	Стаття балансу	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення, (+,-)	Темпи зростання (спаду), %
1	2	3	4	5	6
1.	Нематеріальні активи	2901	1528	-1373	52,7
	первісна вартість	11532	11581	49	100,4
	накопичена амортизація	8631	10053	1422	116,5
2.	Незавершені капітальні інвестиції	-	-	-	-
3	Основні засоби:	47251	690541	-26710	93,6
	первісна вартість	773761	811917	38156	104,9
	знос	356510	421376	64866	118,2
4.	Інвестиційна нерухомість:	-	-	-	-
	первісна вартість	-	-	-	-
	Знос	-	-	-	-

продовження табл.2.5

1	2	3	4	5	6
5.	Довгострокові біологічні активи:	-	-	-	-
	первісна вартість	-	-	-	-
	первісна вартість	-	-	-	-
6.	Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	936	-	-936	-
7.	Інші фінансові інвестиції	-	-	-	-
8.	Довгострокова дебіторська заборгованість	-	-	-	-
9.	Відстрочені податкові активи	-	-	-	-
10.	Гудвіл	-	-	-	-
11.	Відстрочені аквізиційні витрати	-	-	-	-
12.	Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	-	-	-	-
13.	Інші необоротні активи	11491	32020	20529	278,6
14.	Усього за розділом	432579	424089	-8490	98,04

Провівши аналіз необоротних активів за 2022 рік за статтями балансу ТДВ «Яготинський маслозавод» можна зробити такі висновки, що у 2022 році кількість необоротних активів зменшилась на 8490 тис.грн, або на 1,96 % відносно 2021 року. Зменшення відбулося за рахунок зменшення вартості основних засобів на 26710 тис.грн або гна 6,4%, та нематеріальних активів на 1373 тис.грн або на 47,3%.

Таблиця 2.6. Макет розрахунку аналізу структури і руху промислово-виробничих та основних засобів за поточний рік

№ п.п	Показник	Наявність на напоч. року		Надійшло протягом року		Вибуло протягом року		Залишок на кінець року	
		тис. грн. (С)	частка, %	тис.грн (Е)	частка, %	тис.грн. (G)	частка, %	тис.грн. (I)	частка, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Земельні ділянки	Ф.№5 Р.100 гр.3	1С/17С* 100	Ф.№5 Р.100 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.100 гр.8	1G/17G*1 00	Ф.№5 Р.100 гр.14	1I/17I* 100
2.	Капітальні витрати на поліпшення земель	Ф.№5 Р.110 гр.3	2С/17С* 100	Ф.№5 Р.110 гр.5	2Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.110 гр.8	2G/17G*1 00	Ф.№5 Р.110 гр.14	2I/17I* 100

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
3.	Будинки, споруди та передавальні пристрої	Ф.№5 Р.120 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.120 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.120 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.120 гр.14	1I/17I* 100
4.	Машини та обладнання	Ф.№5 Р.130 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.130 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.130 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.130 гр.14	1I/17I* 100
5.	Транспортні засоби	Ф.№5 Р.140 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.140 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.140 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.140 гр.14	1I/17I* 100
6.	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Ф.№5 Р.150 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.150 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.150 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.150 гр.14	1I/17I* 100
7.	Тварини	Ф.№5 Р.160 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.160 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.160 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.160 гр.14	1I/17I* 100
8.	Багаторічні насадження	Ф.№5 Р.170 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.170 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.170 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.170 гр.14	1I/17I* 100
9.	Інші основні засоби	Ф.№5 Р.180 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.180 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.180 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.180 гр.14	1I/17I* 100
10.	Бібліотечні фонди	Ф.№5 Р.190 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.190 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.190 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.190 гр.14	1I/17I* 100
11.	Малоцінні необоротні матеріальні активи	Ф.№5 Р.200 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.200 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.200 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.200 гр.14	1I/17I* 100
12.	Тимчасові (нетитульні) споруди	Ф.№5 Р.210 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.210 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.210 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.210 гр.14	1I/17I* 100
13.	Природні ресурси	Ф.№5 Р.220 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.220 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.220 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.220 гр.14	1I/17I* 100
14.	Інвентарна тара	Ф.№5 Р.230 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.230 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.230 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.230 гр.14	1I/17I* 100
15.	Предмети прокату	Ф.№5 Р.240 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.240 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.240 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.240 гр.14	1I/17I* 100
16.	Інші необоротні матеріальні активи	Ф.№5 Р.250 гр.3	1С/ 17С* 100	Ф.№5 Р.250 гр.5	1Е/17Е* 100	Ф.№5 Р.250 гр.8	1G/ 17G*1 00	Ф.№5 Р.250 гр.14	1I/17I* 100
17.	Разом	1С+2+...+...+ 16С	100	1Е+2Е+...+...+ +16Е	100	1G+2G+...+...+ +16G	100	1I+2I+...+...+ 16I	100

На обсяг, структуру і динаміку виробничих основних засобів впливають такі фактори: характер та особливості процесу виробництва; тип виробництва; технологія, рівень спеціалізації і кооперування; методи

організації виробництва тощо. Важливим етапом аналізу основних засобів є вивчення їхнього руху. Рух основних засобів характеризується коефіцієнтами оновлення, вибуття приросту та відтворення, віковим складом устаткування.

Таблиця 2.7. Аналіз структури і руху промислово-виробничих та основних засобів за 2022 рік ТДВ «Яготинський маслозавод»

№ п.п	Показник	Наявність на напоч. року		Надійшло протягом року		Вибуло протягом року		Залишок на кінець року	
		тис. грн. (С)	частка, %	тис.грн (Е)	частка, %	тис.грн. (G)	частка, %	тис.грн. (I)	частка, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Земельні ділянки	155	0,02	-	-	-	-	155	0,02
2.	Будинки, споруди та передавальні пристрої	130312	16,84	476	1,23	55	13,89	130733	16,10
3.	Машини та обладнання	585323	75,65	15720	40,78	98	24,75	600945	74,02
4.	Транспортні засоби	8785	1,14	-	-	-	-	8785	1,08
5	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	13069	1,69	292	0,76	177	44,70	13184	1,62
6	Інші основні засоби	36127	4,67	22064	57,23	66	16,67	58125	7,16
7	Разом	773761	100	38552	100	396	100	811917	100

Проаналізувавши структуру руху промислово-виробничих та основних засобів за 2022 рік можемо зробити такі висновки, що основну частку основних засобів займають машини і обладнання (74,02%), будівлі та споруди займають 16,1% від усіх промислово-виробничих основних засобів; інші ОЗ 7,16%. Найменшу частку займають земельні ділянки – 0,02% від усіх ОЗ.

За даними підприємства, бачимо, що протягом року кількість основних промислово-виробничих основних засобів не змінилась.

Коефіцієнт оновлення (K_{OH}) показує інтенсивність оновлення основних фондів і визначається як відношення вартості основних фондів, які

надійшли за звітний період (OF_n), до їхньої вартості на кінець цього самого періоду (OF_k):

$$K_{он} = \frac{OF_n}{OF_k} \quad (2.1)$$

Розрахувавши коефіцієнт оновлення основних засобів за 2022 р. ми бачимо, що змін не відбулося так, як за даний рік на даному підприємстві оновлення основних засобів не відбувалося.

Коефіцієнт оновлення слід розраховувати за загальною сумою основних засобів, особливо промислово-виробничих, активною їх частиною та групою машин і устаткування. Їх також можна визначити окремо за введеними в дію основними засобами та їхніми групами. При цьому такий коефіцієнт називають *коефіцієнтом введення* ($K_{вв}$).

Коефіцієнт вибуття ($K_{виб}$) характеризує ступінь інтенсивності вибуття основних засобів із господарського використання і розраховується як відношення вартості основних засобів, які вибули за звітний період ($OF_{виб}$), до їхньої вартості на початок цього самого періоду (OF_n):

$$K_{виб} = \frac{OF_{виб}}{OF_n} \quad (2.2)$$

Коефіцієнт приросту (K_{np}) характеризує рівень приросту основних засобів або окремих його груп за визначений період і розраховується як відношення вартості приросту основних засобів (OF_{np}) до їхньої вартості на початок періоду (OF_n):

$$K_{np} = \frac{OF_{np}}{OF_n}; \quad (2.3)$$

Коефіцієнт відтворення основних засобів ($K_{\text{в}}$) розраховується як відношення суми капіталовкладень за визначений період до вартості введених основних засобів:

$$K_{\text{в}} = \frac{K_{\text{вкл}}}{\text{ОФ}_{\text{вв}}}. \quad (2.4.)$$

Аналіз технічного стану основних засобів

Технічний стан основних засобів характеризується ступенем їх зносу(придатності), оновлення , вибуття, віковим станом обладнання. Він залежить від своєчасного проведення ремонтних робі, виконання плану введення в дію об'єктів, потужностей та всіх основних фондів за рахунок капітальних вкладень.

Показниками, які характеризують технічний стан основних засобів, є коефіцієнти зносу та придатності.

Коефіцієнт зносу ($K_{\text{зн}}$) показує частку вартості основних засобів, що вже перенесена на вироблену продукцію. Його розраховують за формулою:

$$K_{\text{зн}} = \frac{\Sigma_{\text{зн}}}{\text{Повна первісна вартість ОФ}} = \frac{\text{ОФ} - \text{ОФ}'}{\text{ОФ}}, \quad (2.5.)$$

де, ОФ-первісна вартість основних засобів, ОФ'-залишкова вартість основних засобів.

Коефіцієнт придатності ($K_{\text{пр}}$)показує частку основних засобів, які придатні для подальшого використання у процесі виробництва продукції. На цей коефіцієнт розраховують за формулою:

$$K_{\text{пр}} = 1 - K_{\text{зн}} = \frac{\text{ОФ}'}{\text{ОФ}} \quad (2.6)$$

Коефіцієнт зносу (спрацювання) і придатності визначають як на початок періоду, так і на кінець. Чим нижче показник $K_{\text{зн}}$ (вище $K_{\text{пр}}$), тим кращий технічний стан підприємства.

Таблиця 2.8. Макет розрахунку аналізу зносу та придатності основних засобів за звітний період

№ п.п	Показник	Звітний період		
		На початку року (В)	На кінець року (С)	Абсолютне відхилення, (+,-)
1	2	3	4	5
1.	Первісна вартість основних засобів, тис.грн	Ф №1, ряд. 1011,гр	Ф №1, ряд. 1011	C1-B1
2.	Знос основних засобів	Ф №1, ряд. 1012	Ф №1, ряд. 1012	C2-B2
3.	Залишкова вартість основних фондів, тис.грн.	Ф №1, ряд.1010	Ф №1, ряд.1010	C3-B3
4.	Коефіцієнт зносу основних засобів	B2/B1	C2/C1	C4-B4
5.	Коефіцієнт придатності основних засобів	1-B4	1-C4	C5-B5

Технічний рівень основних засобів і ступінь їх морального зносу характеризує віковий стан обладнання. Насамперед він дає змогу виявляти застаріле обладнання, яке потребує заміни. Для аналізу обладнання, що експлуатується, групують за видами, а види, у свою чергу, за терміном використання, розраховують частку кожної групи.

Таблиця 2.9. Аналіз зносу та придатності основних засобів за 2022 рік ТДВ «Яготинський маслозавод»

№ п.п	Показник	Звітний період		
		2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення, (+,-)
1	2	3	4	5
1.	Первісна вартість основних засобів, тис.грн	773761	811917	+38156
2.	Знос основних засобів	356510	421376	+64866
3.	Залишкова вартість основних фондів, тис.грн.	417251	390541	-26710
4.	Коефіцієнт зносу основних засобів	0,46	0,52	0,06
5.	Коефіцієнт придатності основних засобів	0,54	0,48	-0,06

Порівнюючи аналіз зносу та придатності основних засобів за звітний період можна зробити такі висновки, що первісна вартість збільшилася на

36659, знос також збільшився на 23419, залишкова вартість-збільшилася на 13240 тис.грн.

Коефіцієнт зносу основних засобів збільшився на 0,03, а коефіцієнт придатності основних засобів навпаки-зменшився на 0,03.

Для повного розуміння раціональності використання основних засобів на підприємстві та управління ними слід провести розрахунок показників ефективності основних засобів.

До них відносяться: фондоозброєність, фондомісткість та фондovіддача.

Фондоозброєність відображає вартість основних засобів, що припадають в середньому на одного працівника підприємства. Зростання рівня фондоозброєності на підприємстві сприяє підвищенню продуктивності праці, але в той же час необхідно слідкувати за тим, щоб темпи росту фондоозброєності не випереджали темпи росту продуктивності праці. Даний показник розраховується як співвідношення між середньою вартістю основних засобів та чисельністю персоналу.

Загальними показниками ефективності використання основних засобів є фондovіддача - виробництво продукції на 1 гривню залучених основних засобів. Фондовіддача основних засобів прямо пропорційно залежить від продуктивності праці і обернено пропорційно - від її фондоозброєності. Для підвищення фондovіддачі необхідно, щоб темпи зростання продуктивності праці випереджали темпи зростання її фондоозброєності. Показник фондovіддачі визначається для всіх основних засобів виробничого призначення та для активної їх частини (машини і обладнання). Розраховується співвідношенням чистого доходу від реалізації продукції та середньої вартістю основних засобів за рік.

Фондомісткість - показник, обернений до фондovіддачі: він показує, скільки в середньому (за вартістю) використовується на підприємстві основних виробничих засоби для випуску продукції вартістю в 1 гривню. Розрахувати даний показник можна поділивши 1 на фондovіддачу.

Отже, перейдемо до розрахунку даних показників, що дасть змогу

проаналізувати ефективність використання основних засобів на ТДВ «Яготинський маслозавод».

Таблиця 2.10. Аналіз ефективності використання основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод»

№ з/п	Показник	2021 рік	2022 рік	Абсолютне відхилення, тис. грн.
1	2	4	5	
1	Чисельність персоналу, чол.	901	900	-1
2	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	417251	390541	-26710
3	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	3106661	3736091	+629460
4	Фондоозброєність, тис.грн/ос	463,1	433,9	-29,2
5	Віддача основних засобів грн/грн	7,44	9,57	2,13
6	Місткість ОЗ, грн/грн	0,13	0,10	-0,03

Джерело: побудовано автором на основі даних звітності ТДВ «Яготинський маслозавод»

Як видно із проведених розрахунків рівень фондоозброєності підприємства порівняно з минулим роком зменшилась, що викликано зменшенням обсягу основних засобів на підприємстві. У 2022 р. показник дорівнює 433,9, що менше за 2021 р. на 6,3%. Дане зменшення могло бути спричинено не лише за рахунок зменшення вартості основних засобів, при майже незмінній чисельності працюючих на підприємстві.

Значення показника фондовіддачі у 2022 р. мало значний стрибок у порівнянні з 2021 р., спостерігалось зростання на 28,6%. Це свідчить про збільшення продукції на одиницю основного засобу. Чистий дохід від реалізації продукції зріс, а середньорічна вартість основних засобів скоротилася.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ II

В результаті дослідження аналізу діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» та вивчення організації і методики проведення економічного аналізу з обліку необоротних активів ми можемо сформулювати наступні висновки.

1. Ми дослідили характеристику та історію досліджуваного

підприємства, визначили організаційну структуру, дослідили структуру бухгалтерії та їх посадові інструкції, розглянули виробничу структуру, ознайомились з основними аспектами облікової політики.

2. В аналізу будь якого підприємства важливим є дослідження техніко-економічної діяльності, тому ми провели такий аналіз та з'ясували, що всі техніко-економічні результати діяльності компанії змінюються як позитивно, так і негативно, але в той же час підприємство не є прибутковим, не швидко ліквідним, але активним у своїй діяльності.

3. При дослідженні методологічних та практичних основ аналізу ефективності використання необоротних активів, ми з'ясували, що загальна вартість всіх необоротних активів підприємства збільшилась на 20,5% протягом одного року. Провівши аналіз структури основних засобів ми визначили коефіцієнти оновлення, вибуття та приросту. Обраховані коефіцієнти по технічному стану та придатності показали, що протягом року ніяких значних змін не відбулось і всі основні засоби не втратили своїх технічних характеристик, що

РОЗДІЛ 3. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ

3.1. Теоретичні аспекти аудиту необоротних активів

Найважливіша мета аудиту – пізнання об’єктивної істини про господарські явища, що вивчаються. Під істиною розуміють ті знання про предмет, які правильно відображають цей предмет, відповідають йому. Оскільки істина відображає об’єктивно існуючий світ, її зміст не залежить від свідомості людини. Тобто істина об’єктивна, її зміст характеризується тими об’єктивними процесами, які вона відображає. Аудитор, в першу чергу, направляє свої зусилля на встановлення об’єктивної істини щодо дій і подій господарюючого суб’єкта.

Аудит як форма інтелектуальної діяльності має деякі особливості організації та методики проведення. Міжнародні асоціації бухгалтерів та аудиторів узагальнили досвід організації та методики обліку й аудиту в країнах з різними формами власності та господарювання у вигляді міжнародних стандартів аудиту (МСА), які у визначеній мірі можуть виконувати функції стандартів з обліку та аудиту.

До основних принципів аудиту належать:

- цілісність, об’єктивність та незалежність, конфіденційність, знання компетентність;
- правила використання результатів роботи інших аудиторів;
- документальне оформлення, планування, отримання доказів аудитором;
- перевірка систем внутрішнього контролю та обліку;
- аналіз висновків аудитора та складання ним звіту.

Аудиторська палата України з метою регламентування правил та порядку проведення аудиту і виконання аудиторських послуг прийняла Міжнародні стандарти аудиту в якості національних стандартів.

Правові та організаційні основи аудиторської діяльності в Україні

регламентуються законодавством, а також нормативними актами про сертифікацію спеціалістів з аудиту та ліцензування їхньої діяльності.

Проводячи аудит основних засобів необхідно користуватися наступними основними нормативними документами, діючими в Україні, і які повинні застосовувати на всіх підприємствах при організації бухгалтерського обліку:

- Закон України «Про бухгалтерський облік и фінансову звітність» № 996-XIV від 16.07.99 — визначаються загальні принципи ведення бухгалтерського обліку.

- План рахунків бухгалтерського обліку підприємств, організацій і закладів, затверджений наказом Міністерства фінансів України № 291 от 30.11.99.

- Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджені наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99.

- Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджений наказом Міністерства фінансів України № 92 від 27.02.2000.

- Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, матеріальних цінностей, грошових коштів і документів, розрахунків, затверджена наказом Міністерства фінансів України № 69 о від 11.08.94 р.

- Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку, затверджене наказом міністерства фінансів України № 88 від 24.05.95.

- Наказ міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» № 352 от 29.12.95.

- Інструкція «Про порядок визначення розмірів збитків від крадіжок, недостачі, знищення (пошкодження) матеріальних цінностей», затверджена постановою Кабінету Міністрів України № 116 від 22.01.96.

Застосування міжнародних і національних норм аудиту (стандартів)

сприяє поліпшенню якості контролю та активізації діяльності суб'єктів підприємства та достовірності відображення її в бухгалтерському обліку і звітності. Будь-яке підприємство незалежно від форми власності має певну кількість основних засобів, за допомогою яких здійснюється виробнича діяльність. Основні засоби є матеріальною основою виробництва, вони характеризують технічний стан підприємства та його економічний розвиток, виступають одним із головних технічних ресурсів господарської діяльності підприємства. Їх використання потребує організації нагляду та контролю за наявністю й збереженням з моменту придбання до вибуття.

Метою аудиту основних засобів є підтвердження достовірності даних про вартість основних засобів, відображених у фінансовій звітності. У фінансовій звітності вартісна оцінка основних засобів характеризується кількома показниками, наведеними в табл. 3.1.

Таблиця 3.1. Показники вартісної оцінки основних засобів

Код рядка за формою №1 «Баланс»	Показник	Рахунок бухгалтерського обліку
030	Залишкова вартість	Різниця між залишками за рахунком 10 «Основні засоби» та субрахунком 131 «Знос основних засобів»
031	Первісна вартість	Рахунок 10 «Основні засоби»
032	Знос	131 «Знос основних засобів»
020	Незавершене будівництво	15 «Капітальні інвестиції»

Джерело: розроблено автором на основі вивчення структури управління ТДВ «Яготинський маслозавод»

Розглянемо Баланс за 2022 рік, а саме залишкову вартість, первісну вартість та знос основних засобів на початок та на кінець звітного періоду. Ці дані зображені в таблиці 3.2.

Таблиця 3.2. Дані балансу за показниками вартісної оцінки основних засобів

Показники	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Залишкова вартість	417251	390541
Первісна вартість	773761	811917
Знос	356510	421376

Джерело: розроблено автором на основі вивчення структури управління ТДВ «Яготинський маслозавод»

Залишкова вартість на кінець звітного періоду зменшилась на 378200 тис.грн.

Первісна вартість на кінець звітного періоду в порівнянні з показниками на початок звітного періоду збільшилась на 38156 тис.грн.

А знос за цей же період збільшився на 64866 тис.грн. Основним завданням і метою аудиту основних засобів є:

- встановлення правильності документального оформлення і своєчасного відображення в обліку операцій з основними засобами, їх надходження, внутрішнє переміщення і вибуття;
- перевірка правильності розрахунку, своєчасного відображення зносу основних засобів;
- перевірка доцільності проведення ремонту основних засобів, контроль за витратами на капітальний ремонт, за правильністю їх відображення;
- перевірка правильності відображення в обліку фінансових результатів від вибуття (в т.ч. ліквідації) основних засобів;
- контроль за збереженням основних засобів;
- перевірка правильності проведення індексації основних засобів;
- підтвердження законності і правильності відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з основними засобами;
- встановлення своєчасності і правильності списання недоамортизованої частини основних засобів на фінансові результати;

Джерелами інформації для аудиту основних засобів є:

- Баланс (форма № 1);
- Звіт про фінансові результати (форма № 2);
- Звіт про власний капітал (форма № 4);
- Примітки до фінансової звітності (форма № 5);
- Синтетичні регістри обліку основних засобів (головна книга, журнал-ордер № 4);

- Первинні документи з обліку основних засобів: інвентарні картки, акти приймання-передачі, введення в експлуатацію, ліквідації, відомості індексації балансової вартості основних засобів.

При перевірці операцій по обліку основних засобів аудиторам на основі первинних даних і даних аналітичного і синтетичного обліку основних засобів звертається увага на наступні основні питання:

- своєчасність і правильність документального оформлення і відображення в облікових регістрах надходження, переміщення і вибуття основних засобів;

- правильність розрахунку амортизаційних сум і віднесення їх на собівартість продукції, а також відображення її на рахунках синтетичного обліку;

- своєчасність і правильність списання недоамортизованої частини основних засобів на фінансові результати підприємства;

- правильність і своєчасність нарахування орендної плати за основні засоби і віднесення на собівартість продукції;

- правильність віднесення до основних засобів тих, що знаходяться на балансі підприємства;

- правомірність списання витрат на проведення ремонту основних засобів;

- своєчасність і правильність проведення інвентаризації і відображення результатів на рахунках;

- достовірність індексації вартості основних засобів і віднесення сумна рахунки бухгалтерського обліку;

- правомірність реалізації основних засобів, а також їх оцінка при реалізації як підприємством, так і приватною особою.

Щоб реалізувати всі ці задачі необхідно переконатися в правильності організації аналітичного обліку; виявити чи всі основні засоби закріплені за матеріально відповідальними особами; правильність проведення останньої інвентаризації, які її результати і чи відображені вони в обліку;

проконтролювати достовірність облікових даних про наявність і рух основних засобів.

Загальна схема проведення аудиту необоротних активів відображена на рисунку 3.1.

Рис. 3.1. Схема проведення аудиту необоротних активів

Як видно з рисунка 3.1. при аудиту необоротних активів можна виділити три етапи – це аудит основних засобів, аудит нематеріальних активів та аудит капітальних інвестицій та інших активів підприємства.

3.2. Організація проведення аудиту необоротних активів на ТДВ «Яготинський маслозавод»

Стратегія проведення аудиту основних засобів розробляється виходячи із норм МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності». Метою проведення аудиту необоротних активів підприємства є отримання відповідних належних і достатніх аудиторських доказів, що бухгалтерський облік необоротних активів відповідає усім чинним законодавчим й нормативним вимогам, а інформація про необоротні активи, яка відображена у фінансовій, податковій і статистичній звітності являється достовірною в усіх суттєвих аспектах.

Починаючи аудит необоротних активів на ТДВ «Яготинський маслозавод» нами були виокремлені відповідні завдання, які відображені на рисунку 3.2.

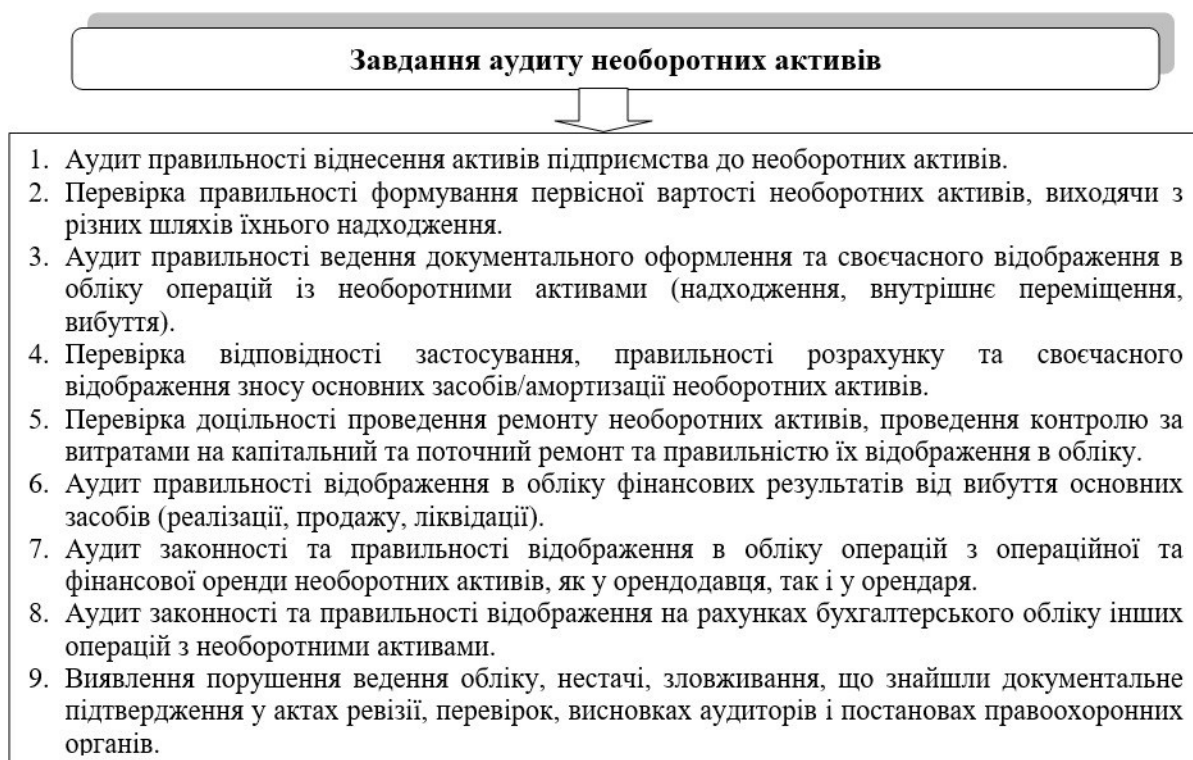

Рис. 3.2. Завдання аудиту необоротних активів

На початку перевірки нами було вивчено існуючий наказ про облікову політику ТДВ «Яготинський маслозавод» саме у частині методів оцінки необоротних активів. При цьому ми звертали увагу на критерії визнання та вартісну межу віднесення активів (особливо малоцінних необоротних активів)

до основних засобів, які існують одиниці обліку основних засобів, що включає у себе первісна вартість необоротних активів, який існує порядок переоцінки основних засобів, відмітили перелік матеріально-відповідальних осіб на маслозаводі та порядок і строки проведення інвентаризації необоротних активів, дослідили методи амортизації, з'ясували, чи були зміни в обліковій політиці, в методах нарахування амортизації, вивчили існуючий порядок обліку витрат на ремонт.

На початку проведення аудиту необоротних активів нами було виокремлено чотири основні комплексні перевірки – це аудит обліку наявності і збереження необоротних активів; аудит обліку руху необоротних активів; аудит розрахунків по нарахуванню амортизації та аудит розрахунків по оподаткуванню по існуючим необоротним активам.

Для проведення аудиторської перевірки нами було складено план (табл. 3.1) і програму аудиту необоротних активів (табл. 3.2).

Таблиця 3.3. План аудиторської перевірки основних засобів на ТДВ «Яготинський маслозавод»

Етапи проведення аудиту	Основні процедури	Періоди проведення перевірки
1	2	3
Підготовчий	Визначення складу основних засобів, супіні їх зносу, технічні характеристики, місцезнаходження та матеріальну відповідальність.	06.11.2023-08.11.2023р.
Основний	Аналіз достовірності результатів проведеної інвентаризації основних засобів, проведення вибіркової перевірки шляхом перерахунку окремих основних засобів.	09.11.2023р.
	Перевірка: а) приналежність основних засобів та правильність їх оцінки; б) правильність нарахування зносу та визначення витрат на їх ремонт; в) оцінки фінансових результатів від реалізації основних засобів; г) правильність документального оформлення оприбутковування і списання основних засобів; д) правильність індексації та переоцінки основних засобів; е) порівнянність даних аналітичного та синтетичного обліку, Головної книги та Балансу;	10.11.2023-14.11.2023р.

	ж) ефективність використання основних засобів.	
Завершальний	На основі робочих документів узагальнення інформації, аналіз виявлених порушень, зловживань, складання аудиторського звіту про достовірність, повноту і реальність відображення основних засобів у фінансовій звітності.	15.11.2023-18.11.2023р.

Процес планування аудиту здійснюють на початковій стадії аудиторської перевірки, і його основною метою є надання аудиторами (аудиторськими по фірмами) підприємствам і організаціям різних форм власності ефективних аудиторських послуг у встановлений договором термін.

Планування сприяє більш ефективному розподілу роботи серед аудиторів. Складання плану аудиту сприяє виробленню головної стратегії і конкретних підходів до характеру, періоду, а також часу проведення аудиту.

У процесі планування створюються два основних документи: загальний план і програма аудиту. План, як правило, складається з переліку робіт на основних етапах аудиту, а програма містить конкретні завдання і процедури перевірки кожного циклу господарських операцій, рахунки бухгалтерського обліку.

На підставі загального плану аудиту аудитор розробляє та документально оформлює аудиторську програму (табл. 4.4).

Таблиця 3.3. Програма аудиту основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод»

Період аудиту 05.09.23-17.11.213

Керівник аудиторської перевірки Потехін Б.

Запланований аудиторський ризик 1,5 % Запланована суттєвість 100

грн.

№	Перелік аудиторських процедур за розділами аудиту	Період проведення процедур перевірки	Виконавець	Примітки
1	2	3	4	5
1	Ознайомлення з обліковою політикою підприємства.	06.11.2023	Потехін Б.	
2	Визначення складу основних засобів, супіні їх зносу, технічні характеристики,	07.11-08.11.23	Потехін Б.	Порушень не встановлено Вибіркова перевірка первинними документами

	місцезнаходження та матеріальну відповідальність			
3	Аналіз достовірності результатів проведеної інвентаризації основних засобів.	09.11.2023	Потехін Б.	Проведення вибіркової інвентаризації шляхом перерахунку окремих основних засобів.
4	Відображення власних та орендованих основних засобів в регістрах бухгалтерського обліку; правильність їх оцінки	10.11.2023	Потехін Б.	Дані журналів-ордерів підтверджені первинними документами, підсумки перенесені до фінансової звітності правильно
5	З'ясування правильності нарахування амортизації основних засобів згідно встановлених норм	11.11.2023	Потехін Б.	Приділити увагу на правильність розподілення основних засобів по групах для нарах. амортизації
6	Перевірка правильності відображення й оформлення операцій з проведення ремонту, модернізації та реконструкції основних засобів	13.11.2023р.	Потехін Б.	Окремо перевірити ремонт власними силами та сторонніми організаціями
7	Аудит матеріалів переоцінки (індексації) основних засобів та їх відображення в обліку	14.11.2023р	Потехін Б.	В досліджуваному періоді не проводилось
8	Аудит правильності відображення надходження та вибуття основних засобів	15.11.2023р.	Потехін Б.	Перевірити правильність списання повністю амортизованих основних засобів
9	Аудит відповідності даних обліку основних засобів між бухгалтерськими регістрами та фінансовою звітністю	16.11.2023р.	Потехін Б.	Порушень не встановлено
10	Узагальнення результатів аудиту, аналіз виявлених порушень, зловживань, складання	17.11.- 21.11.2023р	Потехін Б.	Систематизація інформації з аудиторських документів. Ознайомлення керівництва з результатами перевірки

Існують різні підходи до організації аудиторської перевірки основних засобів, яку можна провести:

- за окремими операціями;
- поєднавши операції за певними ознаками;
- почавши перевірку з первинних документів, їх відображення в аналітичному та синтетичному обліку, шляхом дослідження регістрів обліку та звітності;
- розглянути інформацію фінансової та іншої звітності, знайти підтвердження у реєстрах та первинних документах (вибірково).

Формуванню методики аудиту основних засобів на досліджуваному підприємстві присвячено наступний підрозділ роботи.

При дослідженні документів, операцій і записів, щодо ведення обліку

основних засобів, аудитором можуть бути виявлені наступні порушення П(С)БО 7 «Основні засоби» (табл. 3.4).

Таблиця 3.4. Перелік порушень ведення обліку основних засобів

№ зп	Можливі порушення	Пункти П(С)БО, що порушуються
1	Включення до первісної вартості основних засобів (у разі придбання їх за кредитні позики) виплат на оплату відсотків за користування кредитом	п. 8
2	Неправильне визначення собівартості оборотних активів, товарів, готової продукції при зарахуванні їх до складу основних засобів	п. 11
3	Невключення різниці між залишковою та справедливою вартістю переданого об'єкта до складу витрат звітного періоду при отриманні ОЗ в обмін на подібні активи	п. 12
4	Збільшення вартості основних засобів на суму витрат, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані. Включення витрат на модернізацію, модифікацію, дообладнання та реконструкцію до складу витрат	п. п. 14-15
5	Проведення переоцінки лише одного об'єкта основних засобів з групи. Відсутність відомостей про зміну первісної вартості та суми зносу основних засобів в регістрах аналітичного обліку.	п. 16-21
6	Не правильне нарахування амортизації основних засобів у той час коли вони були на реконструкції, в період їх модернізації, дообладнанні або консервації, в період їх добудови; аудит нарахування амортизації із дати надходження основних засобів і після дати їх вибуття	п. п. 23, 26-30
7	Невиправдана зміна строку корисного використання (експлуатації) основного засобу	п. п. 24-25
8	Безпідставне зменшення корисності основних засобів	п. п. 31-32

При дослідженні документів, операцій і записів, щодо ведення обліку нематеріальних активів, аудитором можуть бути виявлені наступні порушення П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» (табл. 3.5) [3, 55, 76].

Таблиця 3.5. Перелік порушень ведення обліку нематеріальних активів

№ зп	Можливі порушення	Пункти П(С)БО, що порушуються
1	Включення до вартості витрат на сплату відсотків за кредит, за рахунок якого був придбаний об'єкт	п. 12
2	Невключення різниці між залишковою та справедливою вартістю переданого об'єкта до складу витрат звітного періоду у разі придбання нематер. активів в обмін на подібні	п. 12
3	Збільшення первісної вартості нематеріальних активів за рахунок поточних витрат	п. п. 17-18

4	Не правильне визначення строку корисного використання, нарахування зносу на нематеріальні активи строком, який перевищує їх граничний термін, що передбачений законодавчими актами	п. п. 25-31
5	Проведення переоцінки нематеріальних активів, щодо яких не існує активного ринку. Проведення переоцінки лише окремого об'єкту групи	п. п. 19-24
6	Безпідставне відображення в обліку суми зменшення корисності нематеріальних активів	п. п. 32-33

Після повного проведення аудиту необоротних активів нами було проведено узагальнення отриманих результатів і складання аудиторського звіту (документ аудитора в якому відображаються порушення, які були виявлені, а також виявлені помилки або відхилення від стандартів, законодавчих актів, у системі ведення обліку необоротних активів, при складанні звітності, оцінка достовірності складеної звітності на конкретну дату; аудиторський звіт не підлягає оприлюдненню і призначений лише для замовника) і аудиторського висновку (складається у довільній формі але при цьому містить обов'язкові компоненти – заголовок, вступ, масштаб перевірки, висновок про фінансову звітність підприємства, дата, адреса аудиторської фірми, підпис) [55,76].

Аудиторський звіт

Аудиторська фірма «Аудит-Інвест»

Аудитор: Потехін Б.

02100, м. Київ, вул. Нижній Вал, 15,

офіс. 405Суб'єкт господарювання:

ТДВ «Яготинський маслозавод»

Період, що перевіряється: 01.01.2022 – 31.12.2022 р.

Період проведення: 01.11.2023 – 20.11.2023 р.

Із метою висловлення незалежної думки про повноту, достовірність та відповідність чинному законодавству України щодо обліку необоротних активів, на підставі Договору на проведення аудиту №7 від 01.02.2021 року, мною було проведено аудиторську перевірку обліку необоротних активів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2022 рік.

Відповідність відображення в обліку необоротних активів відповідає

вимогам П(С)БО 7 «Основні засоби» затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27.04.00р. №92, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.05.00р. за №288/4509 (із змінами та доповненнями) та П(С)БО 8 – «Нематеріальні активи» затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99р. №242 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 02.11.99р. за №750/4043 (із змінами та доповненнями) та діючій обліковій політиці підприємства.

Результати виконаних процедур.

Проводячи аудит основних засобів ТДВ «Яготинський маслозавод» мною було виявлено, що облік основних засобів здійснюється за відповідними рахунками: №10 «Основні засоби», №11 «Інші необоротні матеріальні активи», що відповідає Плану рахунків бухгалтерського обліку та інструкції про його застосування затверджених наказом Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.1999 року.

Згідно П(С)БО 7 «Основні засоби» на даному підприємстві проведена класифікація основних засобів. Облік основних засобів ведеться автоматично з роздруківкою на паперових носіях. Згідно облікової політики ТДВ «Яготинський маслозавод», усі наявні активи віднесені до основних засобів та до малоцінних необоротних матеріальних активів з вартісною ознакою в 1000 грн.

При проведенні аудиторської перевірки було отримано достатній обсяг інформації, що свідчить про правильність відображення в обліку надходження і реалізації, ліквідації та іншого вибуття основних засобів, проведення інвентаризації, їх модернізації й ремонту, що базується на основних положеннях П(С)БО 7 «Основні засоби». Протягом 2022 року строки корисного використання основних засобів, не переглядались і залишились діючими з 2021 року.

Щодо зносу основних засобів, то аудитор констатує, що у звітному 2022 році знос нараховувався прямолінійним методом згідно вимог П(С)БО 7 «Основні засоби». Даний метод нарахування амортизації протягом 2022 року

не змінювався. Повна інформація про суму зносу основних засобів відображена у формі №1 «Баланс (Звіт про майновий стан)» і повністю відповідає інформації, що відображена у регістрах обліку основних засобів.

Щодо амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів, вартість яких становить менше 6000 тис. грн., вона нараховується у першому місяці їх використання у розмірі 100 % їх вартості.

Щодо ведення обліку нематеріальних активів на ТДВ «Яготинський маслозавод», аудитор констатує, що він вівся згідно Плану рахунків на рахунку №12 «Нематеріальні активи». У відповідності з положеннями П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» на даному маслозаводі проведена класифікація нематеріальних активів. Знос нематеріальних активів у 2022 році нараховувався прямолінійним методом, що відповідає вимогам П(С)БО 8 «Нематеріальні активи».

Інвестиційної нерухомості на ТДВ «Яготинський маслозавод» не існує, але в обліковій політиці даного підприємства прописано ведення її обліку на рахунку №14 «Довгострокові фінансові інвестиції» і зазначено, що вартість об'єктів фінансових інвестицій повинна визначатися із урахуванням зміни загальної величини власного капіталу об'єкта інвестування у відповідності з положеннями П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції».

При проведенні аудиту необоротних активів основна увага приділялась основним засобам, так як вони становлять 75% активів підприємства. При цьому, аудитором проводилась вибіркова інвентаризація основних засобів.

При проведенні вибіркової інвентаризації аудитором не було виявлено розбіжностей між наведеними даними у бухобліку і фактично наведеними показниками. Основні засоби ТДВ «Яготинський маслозавод» відповідають існуючим технічним характеристикам та умовам їх зберігання.

Вибірково аудитором була проведена перевірка доцільності методів нарахування амортизації на ТДВ «Яготинський маслозавод».

Виходячи з результатів перевірки, аудитором зроблено висновок, що на ТДВ «Яготинський маслозавод» використовується прямолінійний метод

нарахування амортизації, який відображено в обліковій політиці і являється доцільним для даного підприємства. При проведенні розрахунків сум амортизації, при вибіркового спостереженні, аудитором не було виявлено відхилень від даних бухгалтерського обліку підприємства.

Виходячи з результатів перевірки, аудитором зроблено висновок, що на ТДВ «Яготинський маслозавод» терміни корисного використання встановлені без відхилень від чинного законодавства, синтетичний та аналітичний облік ведеться без порушень правил його ведення і повністю відповідають даним аудитора.

Перевірка правильності списання нематеріального активу ТДВ «Яготинський маслозавод» відображено у таблиці 3.6. Облік НМА ведеться на маслозаводі на рахунку №12 «Нематеріальні активи», а знос наховувався прямолінійним методом, що відповідає вимогам П(С)БО 8 «Нематеріальні активи». За даними вибіркової перевірки відхилень виявлено не було.

Таблиця 3.5. Перевірка правильності списання об'єктів НМА на ТДВ «Яготинський маслозавод» у 2022 році

№ зп	Інвентарний номер	Найменування об'єкту	Дата введення	Первісна вартість, грн.	Очікуваний строк корисної експлуатації,	Нарахована сума зносу, грн.	Залишкова вартість, грн.	Дата вибуття	Причини списання
1	H0001245	Програмне забезпечення	15.01.2020	5000	2	5000	0	15.01.2022	Об'єкт амортизовано

За отриманими результатами аудиторської перевірки необоротних активів на ТДВ «Яготинський маслозавод» був сформований аудиторський висновок.

**Аудиторський висновок (Звіт незалежного аудитора)
станом на 31 грудня 2022 року**

м. Київ

20 листопада 2023 року

Незалежним аудитором, Потехін Б., було проведено аудит фінансової звітності ТДВ «Яготинський маслозавод», код за ЄДРПОУ 00446003, адреса Товариства: 07700, м. Яготин, вул. Шевченка, будинок 213, що складається з

Балансу (Звіт про фінансовий стан) (Форма № 1) станом на 31.12.2022 року; Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (Форма № 2) за 2022 рік; Звіту про рух грошових коштів (за прямим методом), (Форма № 3) за 2022 рік; Звіту про власний капітал (Форма № 4) за 2022 рік; Приміток до фінансової звітності (Форма № 5) за 2022 рік.

На мою думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах (або надає правдиву та неупереджену інформацію) фінансовий стан ТДВ «Яготинський маслозавод» на 31 грудня 2022 року, та фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Управлінський персонал ТДВ «Яготинський маслозавод» в особі відповідальних посадових осіб, несе відповідальність, зазначену у параграфі 6б) МСА 210 "Узгодження умов завдань з аудиту":

- за складання і достовірне подання фінансової звітності за 2020 рік, відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV з наступними змінами та доповненнями;

- за наявність суттєвих невідповідностей між фінансовою звітністю, що підлягала аудиту, та іншою інформацією, що розкривається Товариством та подається разом з фінансовою звітністю;

- за невідповідне використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності Товариства на основі проведеного фінансового аналізу діяльності Товариства у відповідності з вимогами МСА № 200 «Загальні цілі незалежного аудитора та проведення аудиту відповідно до міжнародних стандартів аудиту».

Відповідальна особа несе відповідальність також за початкові залишки на рахунках бухгалтерського обліку; правомочність (легітимність, законність) здійснюваних господарських операцій та господарських фактів; доказовість, повноту та юридичну силу первинних облікових документів; методологію та

організацію бухгалтерського обліку; управлінські рішення, договірне забезпечення та іншу адміністративну документацію.

Перевірка проводилась відповідно до статті 10 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 року № 2258-VIII з наступними змінами та доповненнями, Законів України «Про цінні папери та Фондовий ринок» від 23 лютого 2006 року № 3480-IV з наступними змінами та доповненнями, «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30 жовтня 1996 року № 448/96-ВР, з наступними змінами та доповненнями, Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, виданих Радою з Міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (РМСАНВ), затверджених в якості національних стандартів аудиту рішенням АПУ від 26.01.2017 року №338/8 (надалі – МСА), з урахуванням інших нормативних актів, що регулюють діяльність учасників Фондового ринку.

Аудиторська перевірка включає оцінку застосованих Національних положень(стандартів) бухгалтерського обліку та суттєвих попередніх оцінок, здійснених управлінським персоналом ТДВ «Яготинський маслозавод», також оцінку загального подання фінансових звітів в цілому. Перевіркою не розглядалося питання правильності сплати податків, зборів, обов'язкових платежів.

Отримані аудиторські докази, на думку аудитора, забезпечують достатню відповідну основу для висловлення аудиторської думки.

На Товаристві фінансова звітність складалась протягом 2022 року своєчасно та представлялась до відповідних контролюючих органів.

Бухгалтерський облік Товариства ведеться з використанням комп'ютерної техніки та програмного забезпечення 1С-бухгалтерія.

Фінансова звітність Товариства за 2022 рік своєчасно складена та подана до відповідних державних органів управління у повному обсязі. В цілому методологія та організація бухгалтерського обліку у Товаристві відповідає встановленим вимогам чинного законодавства та прийнятої Товариством

облікової політики за 2020 рік.

На думку аудитора, облік необоротних активів Товариства, відповідає чинному законодавству України, а саме згідно обраній концептуальній основі, Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 року № 291.

Порушень в обліку необоротних активів не виявлено. За перевірений період незалежною аудиторською перевіркою встановлено, що необоротні активи ТДВ «Яготинський маслозавод» складають 424089 тис. грн. станом на 31.12.2022 року, у т. ч. нематеріальні активи за залишковою вартістю станом на 31.12.2022 року – 1528 тис грн, основні засоби за залишковою вартістю станом на 31.12.2022 року становлять – 390541 тис грн., інші необоротні активи станом на 31.12.2022 року – 32020 тис. грн.

Вартість необоротних активів ТДВ «Яготинський маслозавод» станом на 31 грудня 2022 років:

Необоротні активи	На 31.12.2021 р.	На 31.12.2022 р.	Зміни
Нематеріальні активи	2901	1528	-1373
Основні засоби	417251	390541	-26710
Довгострокова дебіторська заборгованість	936	0	-936
Інші необоротні активи	11491	32020	20529
Разом	432579	424089	-8490

Аудитор – Потехін Богдан

(підпис)

3.3. Напрями удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів забезпечення процесу руху необоротних активів

На сьогоднішній день документація є одним з основних елементів методу бухгалтерського обліку і визначається як засіб суцільного і безперервного спостереження за здійснюваними операціями. В обліку основних засобів документи і документообіг відіграють важливу роль:

- відображають фактичний стан основних засобів і їхніх змін;

- забезпечують контроль за наявністю і використанням основних засобів;
- є юридичним документом здійснених операцій;
- застосовуються для економічного аналізу ефективності використання основних засобів.

Для оформлення операцій з основними засобами застосовуються первинні документи, типові форми яких затверджені Наказом №352 ще в 1995 році. Порядок обліку основних засобів змінювався за цей час кілька разів, але типові форми залишалися незмінними. Стабільність у даному випадку навряд чи виправдана, адже типові форми не можна назвати універсальними. Більш того, бланки, затверджені Наказом №352 як типові форми розрахунку амортизації основних засобів (ОЗ-14 «Розрахунок амортизації основних засобів (для промислових підприємств)», ОЗ-15

«Розрахунок амортизації основних засобів (для будівельних організацій)» і ОЗ-16 «Розрахунок амортизації по автотранспорту»), взагалі не можуть бути використані, оскільки показники, передбачені ними, давно не застосовуються.

Не застосовуються і деякі показники, передбачені іншими типовими формами. Так, наприклад, до заповнення граф 11 «Код норми амортизаційних відрахувань», 12 «Норма амортизаційного відрахування на повне відновлення», 13 «Норма амортизаційного відрахування на капітальний ремонт» і 14 «Поправочний коефіцієнт» форми ОЗ-1 «Акт приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» варто підходити творчо, адаптувавши них до сьогоденних вимог. Причому ці графи заповнюються тільки в тому випадку, якщо акт складається на приймання, а якщо ж на передачу – зазначені графи заповнювати, узагалі не впливає.

Також існують показники, що повинні бути відображені в обліку відповідно до діючого законодавства, але для яких не передбачено місце в типових формах. Вирішити цю проблему можна по-різному. Найбільш

простий шлях – адаптувати, тобто пристосувати типові форми до сучасних вимог, доповнивши їх необхідними елементами. Але можна поступити й інакше: у типові форми внести тільки ті показники, що ними передбачені, а для інших показників самостійно розробити додатковий бланк, оформивши його або у вигляді додатка до типової форми, або у вигляді окремого первинного документа. Вибір варіанта в даному випадку залежить від кількості «безпритульних» показників, а ця кількість, у свою чергу, залежить не тільки від вимог законодавства, але й від того, яка увага приділяється на підприємстві управлінському обліку, адже інформаційні потреби власників або керівників конкретного підприємства можуть бути набагато ширшими ніж вимоги законодавства.

Так, для інформації про переоцінки основних засобів, яка не знайшла свого відображення в затверджених формах первинних документів, доцільно створити додаток до інвентарної картки обліку основних засобів (типова форма № ОЗ-6).

Алгоритм заповнення цього додатка при переоцінці об'єкта основних засобів буде наступний.

зафіксувати дату, на яку переоцінюється об'єкт основних засобів, і справедливую вартість цього об'єкта;

у графу 2 занести показники первісної вартості, суми зносу і залишкової вартості об'єкта до переоцінки;

у графу 3 записати індекс переоцінки;

у графі 4 відбити переоцінені: первісну вартість, суму зносу і залишкову вартість об'єкта;

у графу 5 занести дані про збільшення (+) або зменшенні (-) первісної вартості, суми зносу і залишкової вартості в результаті переоцінки;

заповнити графи 6, 7 і 8 рядки, що відображають показники первісної вартості. У графу 6 перенести дані про збільшення (зменшенні) суми зносу (графа 5 рядка, що відображає показники зносу). Далі варто чинити в залежності від того, яким був результат попередніх переоцінок, тобто від

інформації, відбитої у рядку «Вплив переоцінки (зменшення або відновлення корисності) на розмір власного капіталу (наростаючим підсумком з дати першої переоцінки)» за результатами попередньої переоцінки. Якщо переоцінки не проводилися, то у випадку позитивної різниці між показниками, відображеними у графі 5 і графі 6, треба збільшити додатковий капітал (графа 7), а у випадку негативної – таку різницю записати як витрати (графа 8). Якщо переоцінки проводилися, то різницю між показниками, відображеними у графі 5 і графі 6, у залежності від результатів попередніх переоцінок, розбити на дві суми і розподілити між графою 7 і графою 8;

графи 6, 7 і 8 по рядку, що відображає показники зносу, залишаються незаповненими;

заповнити графи 7 і 8 по рядку, що відображає показники залишкової вартості (графа 6 рядка залишається незаповненою). Для цього перенести показники, відбиті в графах 7 і 8 рядка, що відбиває показники первісної вартості;

визначити показник «Вплив переоцінки (зменшення або відновлення корисності) на розмір власного капіталу (наростаючим підсумком з дати першої переоцінки)» для поточної переоцінки;

Додаток до інвентарної картки представлений у додатку Е може також використовуватися при відображенні інформації про зменшення (збільшення) корисності основних засобів.

Алгоритм заповнення додатка при відображенні результатів зменшення (збільшення) корисності дещо відрізняється від алгоритму заповнення даного додатку при переоцінці:

зафіксувати дату, на яку враховується зменшення (збільшення) корисності об'єкта основних засобів, і суму очікуваного відшкодування цього об'єкта;

у графу 1 занести показники первісної вартості, суми зносу залишкової вартості об'єкта до обліку зменшення (збільшення) корисності.

у графі 3 поставити прочерк;

у графі 4 відобразити «стару» первісну вартість, перераховані суми зносу і залишкової вартості об'єкта. Залишкова вартість об'єкта буде дорівнювати сумі очікуваного відшкодування, а знос зменшиться (збільшиться) на суму зміни зносу;

у графу 5 занести дані про збільшення (+) або зменшення (-) суми зносу і залишкової вартості в результаті обліку зменшення (збільшення) корисності. Показники обчислити по формулах 8 і 9. Графу 6 залишити незаповненою;

графи 7 і 8 рядка, що відбиває показники первісної вартості, залишити незаповненими;

при заповненні графи 7 і 8 рядка, що відображає показники зносу, варто чинити в залежності від того, який був результат попередніх переоцінок (обліку зменшення або збільшення корисності), тобто від інформації, відображеної у рядку «Вплив переоцінки (зменшення або збільшення корисності) на розмір власного капіталу (наростаючим підсумком з дати першої переоцінки)» за результатами попередньої переоцінки. Якщо переоцінки не проводилися, то суму зміни зносу (графа 5) із протилежним знаком варто відобразити в графі 8, залишивши графу 7 незаповненою. Якщо переоцінки проводилися, то в залежності від результатів попередніх переоцінок суму зміни зносу (графа 5) із протилежним знаком розбити на дві суми, відобразивши їх у графах 7 і 8;

заповнити графи 7 і 8 рядки, що відображають показники залишкової вартості, переписавши показники граф 7 і 8 рядки, що відображають показники зносу (ця інформація носить, скоріше, довідковий і перевірочний характер);

визначити показник «Вплив переоцінки (зменшення або збільшення корисності) на розмір власного капіталу (наростаючим підсумком з дати першої переоцінки)» для поточної переоцінки;

Для організації обліку амортизації основних засобів повинні бути розроблені та затверджені підприємством облікові регістри та документи для нарахування амортизації і визначений порядок їх заповнення.

Наступним шагом процесу створення бази даних повинна бути перевірка достовірності балансової вартості основних засобів відповідних груп і конкретних об'єктів. З цією метою доцільно кожен рік, краще за все станом на 1 січня, проводити відповідні інвентаризації балансової вартості основних засобів, що підлягають податковій амортизації. Це забезпечить комплексне використання їх результатів, а саме для проведення індексації балансової вартості основних засобів. До того ж на зазначену дату повинні бути відомі результати інвентаризації основних засобів та інших матеріальних необоротних активів, що забезпечить високу вірогідність результатів інвентаризації основних засобів, що підлягають податковій амортизації.

У процесі інвентаризації особливу увагу необхідно звернути на:

обґрунтованість включення відповідних об'єктів у базу даних для нарахування амортизації основних засобів;

правильність віднесення окремих об'єктів у відповідні групи основних засобів;

вірогідність розподілу в звітному році засобів, використаних на фінансування ремонтів, реконструкцію, модернізацію та інші види поліпшень основних засобів, на збільшення їх балансової вартості та валові витрати підприємства;

правильність розподілу витрат, зв'язаних з поліпшенням основних засобів, між окремими їх групами.

Результати інвентаризації оформляються документально, наприклад, у виді відомостей або актів.

Відомість (акт) складає комісія, що призначається керівником підприємства. Дані для заповнення граф 2-4 приведені в інвентарних відомостях основних засобів, що підлягають амортизації.

Зрозуміло, що їх необхідно звірити з відповідними даними інвентаризаційних описів основних засобів та інших необоротних матеріальних активів, а також інвентарних карток і відповідних бухгалтерських регістрів. Інформацію про облікову залишкову (балансову) вартість основних засобів можна взяти з відповідних форм – розрахунків амортизації основних засобів. Сума зносу легко визначається як різниця між первісною (обновленою) і залишковою (балансовою) вартістю відповідних об'єктів основних засобів. Отримані результати про знос окремих об'єктів основних засобів групи 1-16, з огляду на досить високу їх вартість, потрібно перевірити розрахунковим шляхом і тільки після цього відніманням від первісної (обновленої) вартості отриманої величини зносу основних засобів будемо мати залишкову вартість (за результатами інвентаризації), що підлягає подальшій амортизації. Тому перевірку можна здійснити в такий спосіб:

- визначити базову дату, з якої доцільно здійснювати перевірку, наприклад, на початку кварталу, у якому проводилася остання комплексна перевірка податковим органом;

- перевірити за станом на базову дату відповідність аналітичних і зведених даних про балансову вартість і знос кожного з об'єктів основних засобів;

- відрізок часу, протягом якого здійснюється перевірка, поділити на періоди, за умови, що змінювалися норми амортизації або балансова вартість основних засобів;

- розрахувати суми амортизації (знос) кожного з об'єктів основних засобів за всі періоди і загальну величину зносу за весь відрізок часу, протягом якого здійснюється перевірка.

В умовах автономного ведення бухгалтерського обліку ці операції вимагають спеціального документування з метою своєчасного і повного внесення змін у регістри бухгалтерського обліку. У зв'язку з цим пропонуються для використання такі документи:

Довідка про введення в експлуатацію основних засобів, що підлягають амортизації. Її може оформляти щомісяця або щокварталу працівник бухгалтерії на основі актів приймання-здачі (внутрішнього переміщення) основних засобів (типова форма ОЗ-1) і інших документів. Потім вона передається в підрозділ податкового обліку підприємства.

Розрахунок індексації балансової вартості основних засобів. Ці розрахунки повинен виконувати працівник бухгалтерії на основі відповідного наказу керівника підприємства про проведення індексації. Результати розрахунків відображаються у таблиці.

Для оформлення результатів індексації можна використовувати форму, подібну наведеній у додатку И, однак в графі 2 необхідно вказати об'єкт основних засобів, а графа 3 «Інвентарний номер» не буде зайвою.

У процесі обслуговування створеної бази даних для нарахування амортизації основних засобів важливою ділянкою роботи є організація обліку зменшення балансової вартості основних засобів, що може відбуватися внаслідок нарахування амортизації основних засобів, порядок і документування якого охарактеризований вище, та виводу з експлуатації окремих об'єктів основних засобів у зв'язку з частковою або повною їхньою ліквідацією, продажем, наданням у фінансовий лізинг, переведенням у запас (консервацію), передачею для виконання робіт з модернізації, реконструкції, капітального ремонту та іншим причинам.

Про наявність таких операцій на підприємстві в звітному кварталі на основі наказів керівника і первинних бухгалтерських документів складається довідка про вибуття основних засобів, форма якої приведена у додатку Л. Такий документ повинний оформляти працівник бухгалтерії.

Використання з цією метою приведеної вище методики підвищить культуру організації введення обліку амортизації основних засобів, забезпечить вірогідність облікової інформації і допоможе уникнути можливих помилок при складанні Звіту про фінансові результати.

Висновки за розділом 3

Підсумовуючи результати проведеного дослідження третього розділу нами були зроблені наступні висновки:

1. Метою зовнішнього аудиту необоротних активів є підтвердження щодо правильності ведення обліку необоротних активів, повноти відображення і правильності складання звітності підприємства, а також оцінка відповідності внутрішнього аудиту політиці і меті діяльності господарювання.

2. Завдання аудиту операцій з необоротними активами полягає в тому, щоб перевірити правильність віднесення активів до необоротних, правильність класифікації в бухобліку згідно Плану рахунків і податкового обліку згідно ПКУ, їх наявність та збереження, використання основних засобів, правильність ведення аналітичного і синтетичного обліку необоротних активів, своєчасність відображення в обліку операцій, пов'язаних із введенням їх в експлуатацію, вибуттям, нарахуванням зносу і амортизації, аудит достовірності строку корисного використання необоротних активів, витрат на поточний і капітальний ремонт, аудит зіставності даних аналітичного, синтетичного обліку, Головної книги та балансу.

3. Стратегія проведення аудиту основних засобів розробляється виходячи із норм МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності». Метою проведення аудиту необоротних активів підприємства є отримання відповідних належних і достатніх аудиторських доказів, що бухгалтерський облік необоротних активів відповідає усім чинним законодавчим й нормативним вимогам, а інформація про необоротні активи, яка відображена у фінансовій, податковій і статистичній звітності являється достовірною в усіх суттєвих аспектах.

4. Після повного проведення аудиту необоротних активів нами було проведено узагальнення отриманих результатів і складання аудиторського звіту і аудиторського висновку.

5. На кожному підприємстві існують певні недоліки щодо організації обліку необоротних активів, які негативно впливають на ефективність

діяльності підприємства. Здебільшого ці проблеми стосуються організаційної і документальної частини обліку саме основних засобів, а тому слід звернути увагу на покращення первинного обліку й оптимізацію форм первинної документації. Ми вважаємо, що в окремі форми первинних документів та реєстри аналітичного обліку основних засобів необхідно ввести додаткові показники. Заповнення таких додаткових показників забезпечить зростання рівня як інформативності так і достовірності документації по основним засобам. При цьому відбудеться підвищення рівня контролю над ефективністю виконаних операцій і, як наслідок, зменшення рівня трудомісткості облікових робіт.

6. Також пропонуємо додати до інвентарної картки підписи комісії із впровадження основних засобів після ремонту або реконструкції або модернізації. Плюс, доцільно додати графу для відображення змін після таких операцій, що дасть змогу скоротити ф.ОЗ-3 «Акт на списання основних засобів».

7. Що стосується удосконалення аудиту необоротних активів, то тут доцільно основну увагу звернути на аудит основних засобів. Проаналізувавши методику та послідовність проведення аудиту основних засобів нами пропонується наступне: на підприємстві необхідно розробити графік документообігу з обліку основних засобів.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Необоротні активи - це матеріальні та нематеріальні ресурси, які належать установі та забезпечують її функціонування і строк корисної експлуатації яких, як очікується, становить більше одного року.

Для повного узагальнення інформації про всі необоротні активи підприємства, до яких відносяться основні засоби, нематеріальні активи, капітальні інвестиції, довгострокові фінансові інвестиції, довгострокова дебіторська заборгованість призначено рахунки 1 Класу «Необоротні активи». Фінансовий облік необоротних активів ведеться згідно з П(С)БО 7, 8, 10, 15, 16. Фінансовий облік необоротних активів ведеться на рахунках №№10 «Основні засоби», 11 «Інші необоротні матеріальні активи», 12 «Нематеріальні активи», 13 «Знос (амортизація) необоротних активів», 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», 15 «Довгострокові фінансові інвестиції», 16 «Довгострокова дебіторська заборгованість», 17 «Відстрочені податкові активи», 18 «Інші необоротні активи», 19 «Негативний гудвіл».

Господарські організації (крім державних (казенних) та комунальних підприємств) на окремих субрахунках третього порядку відповідних субрахунків із зазначенням належності до державної та/або комунальної власності відображають контрольовані ними (що перебувають у їх володінні та/або користуванні) необоротні активи, що є об'єктами права державної або комунальної власності, і які не увійшли до статутних капіталів господарських товариств, створених у процесі приватизації (корпоратизації).

Основними регістрами з обліку необоротних активів є Журнали 3, 4 та Відомості 3.2, 4.1, 4.2, 4.3.

Інформація про необоротні активи знаходить своє відображення у фінансовій звітності: формі №1 «Баланс (Звіт про майновий стан)» у першому розділі активу у статті «Необоротні активи». Інформація про амортизацію основних засобів знаходить своє відображення у складі операційних витрат у ф. №2 «Звіт про фінансові результати» у рядку 2515. У ф.№3 «Звіт про рух грошових коштів» у р. 3205 відображено інформацію про надходження від

реалізації необоротних активів, а у р. 3260 витрачання на придбання необоротних активів підприємства. У ф. №4 «Звіт про власний капітал» знаходить своє відображення інформація про дооцінку основних засобів підприємства, яка включається до складу додаткового капіталу.

До статистичної звітності щодо необоротних активів відноситься форма №11–ОЗ "Звіт про наявність та рух основних засобів, амортизацію". Форма містить дані щодо первісної (переоціненої) і залишкової вартості власних та отриманих на умовах фінансового лізингу об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів, та інших необоротних матеріальних активів.

Економічний аналіз необоротних активів проводився у наступній послідовності - визначення забезпеченості підприємства та його структурних підрозділів необоротними активами; вивчення структури необоротних активів; аналіз наявності та руху необоротних активів; аналіз ефективності використання необоротних активів.

Проаналізувавши структуру руху промислово-виробничих та основних засобів за 2022 рік можемо зробити такі висновки, що основну частку основних засобів займають машини і обладнання (74,02%), будівлі та споруди займають 16,1% від усіх промислово-виробничих основних засобів; інші ОЗ 7,16%. Найменшу частку займають земельні ділянки – 0,02% від усіх ОЗ.

Розрахувавши техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності підприємства, можна зробити наступні висновки. Чистий дохід від реалізації продукції, за 2022 рік, склав 3 736 091 тис. грн., що на 20,38% більше показника за 2021 рік. Показник прибуток до оподаткування склав 177 841 тис. грн.

Проаналізувавши собівартість реалізованої продукції, необхідно зазначити, що ми спостерігаємо тенденцію збільшення собівартості реалізованої продукції протягом року. У 2021 році аналізований показник становив 2784504 тис. грн., а в 2021 році зріс до 3090847 тис. грн., тобто на

306343 тис. грн. (або на 11 %). Причиною збільшення даного показника являється підвищення цін на паливо та електроенергію, збільшення витрат на оплату праці та тощо.

В порівнянні з 2021 роком, в 2022 році вартість основних засобів зменшилась на 26710 тис. грн. (або на 6,4 %). Це зумовлено тим, що основних засобів було придбано менше, ніж списано та амортизовано.

Станом на 31 грудня 2022 року первісна вартість повністю амортизованих об'єктів, які ще використовуються, становила 87 723 тис. грн. (31 грудня 2021 року - 53 034 тис. грн.). Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2022 року у ТДВ Яготинський маслозавод відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція); відсутні контрактні зобов'язання, пов'язані з придбанням основних засобів; відсутні компенсації третіх сторін за об'єкти основних засобів, корисність яких зменшилася, або які були втрачені чи передані. Товариство станом на 31.12.2022 року має в заставі основні засоби з вартістю, згідно Договору застави - 317 411 тис. грн. під кредитну лінію АТ "Креді Агроколь Банк". Протягом 2022 року товариство не отримувало основні засоби в результаті об'єднання підприємств.

На підприємстві кількості штатних працівників за останні два роки залишилась незмінною і склада 900 осіб. Виробіток на одного працівника зріс на 699,4 грн/чол. (або на 20,2%). Фонд оплати праці у 2022 році становить 195918 тис.грн., що на 27345 тис.грн., (або на 16,22%) більший ніж у 2021 році.

Валовий прибуток, тобто загальна сума прибутку отримана підприємством від підприємницької діяльності у 2021 році становив 319157 тис. грн, а у 2022 році вдвічі збільшився до 6452444 тис. грн.

На відміну від попереднього збиткового 2021 року ТДІ Яготинський маслозавод отримав чистий прибуток у 2022 році на суму 155639 тис.грн.

За рахунок отриманого у 2021 році збику на суму 63319 тис.грн., підприємство моло збитковість власного капіталу та активів. У 2022 році

отримало прибуток, що призвело до суттєвого покращення фінансового стану.

Аналізу фінансового стану нами проводився у наступній послідовності: спочатку було досліджена наявність, структура і динаміка усього майна ТДІ «Яготинський маслозавод», далі проводилась оцінка забезпечення підприємства власними оборотними коштами, вивчався рівень ліквідності та платоспроможності та фінансової стійкості підприємства, і наприкінці проводився аналіз ділової активності підприємства.

Метою зовнішнього аудиту необоротних активів є підтвердження щодо правильності ведення обліку необоротних активів, повноти відображення і правильності складання звітності підприємства, а також оцінка відповідності внутрішнього аудиту політиці і меті діяльності господарювання.

Завдання аудиту операцій з необоротними активами полягає в тому, щоб перевірити збереження і використання основних засобів їх за даними балансу, правильність аналітичного і синтетичного обліку основних засобів, своєчасність відображення в обліку операцій, пов'язаних із введенням їх в експлуатацію, вибуттям, нарахуванням зносу і амортизації основних засобів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Асоціація виробників молока : веб-сайт. URL : <http://avm-ua.org/uk>
2. Аудит (основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту) : підручник / Нац. центр обліку та аудиту Нац. Академії статистики, обліку та аудиту, Одеська нац. академія харчових технологій, Одеський держ. економ. ун-т; ред.: В. В. Немченко, О. Ю. Редько. Київ. : ЦУЛ, 2012. 540 с.
3. Аудит: підручник (у двох частинах) / Брадул О.М., Шепелюк В.А., Ільїна С.Б., Юнацький М.О., Хорошенюк А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
4. Баранова А. О. Наумова Т.А., Кашперська А.І.. Аудит: навч. посіб. Харків: ХДУХТ, 2017. 246 с.
5. Богданюк О.В. Значення необоротних активів в системі обороту капіталу сільськогосподарських підприємств. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Сер. : Економіка, аграрний менеджмент, бізнес.* 2013. Вип. 181(3). С. 17-22. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnu_econ_2013_181%283%29__5
6. Бондаренко О. М., Чайковська Т. С. Аудит необоротних активів на авіаційному підприємстві. *Економіка. Фінанси. Право.* 2020. № 4(1). С. 14-16.
7. Борисюк О. С. Формування облікової політики щодо необоротних активів з огляду на прийняття податкового кодексу. *Теоретичні та прикладні питання економіки.* 2012. Вип. 27(2). С. 419-425.
8. Бруханський, Р. Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 480 с.
9. Бурова Т. А. Шляхи удосконалення бухгалтерського і податкового обліку необоротних активів. *Інвестиції: практика та досвід.* 2013. № 4. С.8-10.
10. Бурова Т. Експрес – аудит необоротних активів підприємства. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки.* 2016. № 1. С. 33-38.

11. Бухгалтерський облік : підручник / Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. та ін. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 460 с.
12. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Ф-т економіки та упр., Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека ; упоряд. М. Б. Кулинич. Луцьк, 2017. 271 с.
13. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: навч. посі / Романів Є.М., С.В. Приймак, С.М. Гончарук та інші]. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 772 с.
14. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н.С. Акімова, О.О. Говоруха, Л.О. Кирильєва, Т. О. Євлаш. Харків. ХДУХТ, 2019. 182 с.
15. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: Навчальний посібник / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 536 с.
16. Вареник О.Ф. Облік необоротних активів, утримуваних для продажу. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу: науковий економічний журнал*. 2010. № 1(9). С. 116-120.
17. Височан О. С., Грицак І. І. Основна та похідні суперечності обліку необоротних активів, утримуваних для продажу. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки*. 2011. Вип. 4. С. 448-452.
18. Волинець О. О., Тичук Т. О. Сучасні аспекти оцінки корисності необоротних активів та їх відображення в обліку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2019. Вип. 25(1). С. 53-58.
19. Ганін В. І. Аналіз господарської діяльності підприємства: методологія, організація, методика : навч. посіб. Харків : Вид-во ТОВ «С. А. М.», 2013. 308 с.

20. Гнатюк А. А. Вплив методів оцінки необоротних матеріальних активів на формування думки аудитора. *Вісник Дніпропетровського університету. Сер. : Економіка*. 2013. Т. 21, вип. 7(4). С. 205-209.
21. Голов С. Ф. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Київ : ФПБАУ, 2004. 248 с.
22. Гордійчук А.С., Стахів О.А., Кузнєцова Т.В., Збагерська Н.В. Організація і технологія матеріально-технічного забезпечення підприємства. навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2012. –256 с.
23. Грек О. В., Лихолат О. С. Аспекти ресурсозбереження в молочній галузі. *Молокопереробка*. 2012. № 5. С. 20-23.
24. Григоревська О. О., Джугля А. Ю. Вплив облікової політики щодо необоротних активів на величину амортизаційних відрахувань. *Інфраструктура ринку*. 2016. Вип. 2. С. 308-312.
25. Дерун І. Оцінка вибору програмного забезпечення для ведення обліку необоротних активів. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2013. Вип. 6. С. 38-44.
26. Дибя В. М. Облік та аналіз необоротних активів : монографія. Київ : КНЕУ, 2008. 288 с.
27. Економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. /В.Г. Коба, О.Є. Бабина, М.В. Ковбатюк, Н.Г. Беник. Київ: КИТ, 2015. 340 с.
28. Загородній А.Г., Вознюк Г. Л.. Фінансово-економічний словник . Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2005. 714 с.
29. Задорожний З. М., Кафка С. М. Особливості діяльності підприємств нафтогазової промисловості та їх вплив на облік необоротних матеріальних активів. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2017. Вип. 3. С. 127-140.
30. Задорожний, З.-М. В., Семеген Л. Г., Богуцька Л. Т.. Актуальні питання облікової політики підприємств щодо необоротних активів: монографія : Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 237 с.

31. Про молоко та молочні продукти: Закон України / Верховна рада України. - № 1870-IV. 2004, № 47, ст.513
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1870-15#Text>

32. Звітність підприємств : навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл. за спец. «Облік і оподаткування») / [В. П. Пантелеєв, О. А. Юрченко, Г. М. Курило, К. В. Безверхий ; за заг. редакцією д. е. н., проф. В. П. Пантелеєва]. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. – 432 с.

33. Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>.

34. Кафка С. М. Економічна сутність процесів надходження та вибуття необоротних активів для цілей обліку. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2015. Вип. 11(1). С. 127-136.

35. Кафка С. М. Рух необоротних активів й основні цілі бухгалтерського обліку. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія : Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. 2014. № 2. С. 98-110.

36. Кафка С. М. Теоретико-економічні аспекти обліку інновацій у необоротні активи. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2014. Вип. 10(2). С. 76-80.

37. Косова Т.Д, Сухарев П.М., Ващенко Л.Л. Організація і методика економічного аналізу : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 528 с.

38. Костюк У. З., Негрич І. М. Перспективи впровадження екологізації бухгалтерського обліку: необоротні активи. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 41. С. 198-202.

39. Костюнік О. В., Чайковська Т. С. Методологічні засади обліку необоротних активів. *Молодий вчений*. 2020. № 7(1). С. 111-114.

40. Крупка Я.Д. Фінансовий облік : підруч. / Я.Д. Крупка, З.В.

Задорожний, Н.В. Гудзь [та ін.]. 4-те вид. [доп. і перероб.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.

41. Кузнєцов В., Михайленко О. Великий словник бухгалтера: Вид. 2-ге, переробл. і допов. Харків: Фактор, 2005. 532 с.

42. Лебедевич С. І., Ціцал В. О. Актуальні проблеми організації обліку необоротних активів екологічного спрямування лісогосподарського підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2018. Т. 28, № 9. С. 65-67.

43. Левченко О. П. Теоретичні основи організації обліку необоротних активів у сільськогосподарському підприємстві. Збірник наукових праць *Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2016. № 1. С. 110-114.

44. Мармуль Л. О., Кучеренко М. А. Актуальні питання обліку амортизації необоротних активів. *Економічний вісник університету*. 2021. Вип. 49. С. 108-112.

45. Мичак Н. О. Порівняльні аспекти нормативно-правового забезпечення обліку необоротних активів, утримуваних для продажу, в національній та міжнародній обліковій практиці. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки*. 2015. Вип. 12(2). С. 205-212.

46. Мичак Н. О. Сутність необоротних активів, утримуваних для продажу: облікова та економічна точки зору. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 15(2). С. 14-19.

47. Мичак Н. О. Формування облікової політики щодо необоротних активів, утримуваних для продажу. *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип. 2-2. С. 132-136.

48. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 “Основні засоби”. URL: http://www.minfin.gov.ua/document/92427/МСБО_16.pdf

49. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 34 (МСБО 34). Проміжна фінансова звітність. IASB; Стандарт, Міжнародний документ від

01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_049#Text 24.05.1995 № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

50. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 (МСФЗ 1). Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності. IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text

51. Мікрюкова Л. В., Млінцова О. С. Адаптація обліку необоротних активів суб'єктів державного сектору до змін чинного законодавства. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки*. 2017. № 2. С. 183-187

52. Мочерний С. В. Економічна енциклопедія . Київ : Видавничий центр «Академія», 2000. Т. 1. С. 848.

53. Неміш Ю.В. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях . *Аграрна економіка*. 2012р. № 3–4. С. 181–187.

54. Облік і звітність в оподаткуванні: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності 071 «Облік і оподаткування». М.Т. Теловата, В.П. Пантелеєв, К.В. Безверхий, О.О. Григоревська, С.І. Ковач, О.А. Юрченко. К.: НАСОНА, 2019. 506 с.

55. Огійчук М.Ф, Рагуліна І.І., Новіков І.Т.Аудит: Навч.посібник, 3-тє вид., перероб. і допов. – К.: Алерта, 2016. - 752с.

56. Палюх М. С., Матвійчук Л. О. Теоретичні засади організації обліку необоротних активів. Збірник наукових праць *Подільського державного аграрно-технічного університету. Економічні науки*. 2016. Вип. 24(3). С.172-180.

57. Паляниця Т. М., Редзюк Т. Ю. Основні відмінності фінансового та податкового обліку необоротних активів та шляхи їх гармонізації. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2014. Т. 19, Вип. 2(6). С. 94-99.

58. Петруня, Н. В. Класифікація активів підприємства з урахуванням міжнародних стандартів фінансової звітності. *Збірник наукових праць*

Національного університету державної податкової служби України. 2010. №1. С.235-242.

59. Пилипенко Л. М., Демська Ю. В. Концептуально-теоретичні основи бухгалтерського обліку амортизації та зносу необоротних активів підприємства. *Економічний простір*. 2018. № 134. С. 195-204.

60. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99#Text>.

61. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

62. Подольська В.О., Яріш О.В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 488с.

63. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

64. Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації»: Закон України від 02.10.2019 № 145-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/145-20#Text>

65. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку основних засобів: Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2003 № 561. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0561201-03#Text>

66. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

67. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів

України від 27.04.2000 № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>

68. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999 № 242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>

69. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 № 617. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1054-03#Text>

70. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 32 «Інвестиційна нерухомість»: Наказ Міністерства фінансів України від 02.07.2007 № 779. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0823-07#Text>

71. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від

72. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>

73. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#n20>

74. Про приватизацію державного і комунального майна: Закон України від 18.01.2018 № 2269-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2269-19#Text>

75. Про скасування та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Державної служби статистики України, Міністерства статистики України та Державного комітету статистики України: Наказ Державної служби статистики України від 22.10.2021 № 266. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0266832-21#Text>

76. Романів Є.М., Приймак С.В. Контроль і ревізія діяльності суб'єктів підприємництва : навч.посіб. Львів : Ліга Прес, 2016. 444 с.
77. Романів Є.М., С.В. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: навч. посібник / [Є.М. Романів, С.В. Приймак, С.М. Гончарук та інші]. Львів : ЛНУім. Івана Франка, 2017. 772 с.
78. Сеймон В. С. Бухгалтерський облік необоротних активів в Україні та Угорщині: порівняльний аспект. 2010. 23 с.
79. Семйон В.С. Поняття необоротних активів, їх класифікація та склад. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. Житомирський державний технологічний університет.* Житомир : ЖДТУ. 2009. № 3. С. 161-167.
80. Сторожук Т. М. Елементи облікової політики підприємств щодо інших необоротних матеріальних активів. *Вісник Черкаського університету. Серія : Економічні науки.* 2018. Вип. 2. С. 79-87.
81. Сусіденко В.Т. Інформаційні системи і технології в обліку : навчальний посібник / В. Т. Сусіденко. - Київ : ЦУЛ, 2016. - 224 с.
82. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: Підручник. Вид. 7-ме допов. і перероб. Київ : Алерта, 2016. 928 с.
83. Ткаченко Н.М. Оновлений план рахунків бухгалтерського обліку : навчально-практичний посіб. Київ : Алерта, 2016. 186 с.
84. Фінансовий контроль, ревізія, аудит : рек. показч. літ. / уклад.І. А. Фисенко ; за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко. Миколаїв : МНАУ, 2018. 72с.
85. Фінансовий облік 1 (у схемах і таблицях) Частина 1 : навч. посіб. / [М.Т. Теловата, О.В. Петраковська] за заг. ред. М.Т. Теловатої. К: Інтердрук, 2019. 217 с.
86. Фінансово-економічний аналіз: Підручник/ Буряк П.Ю., Римар М.Б., Биць М.Т. та ін. Під заг.ред. П.Ю. Буряка та М.В. Римара. Київ : ВД Професіонал, 2004. 528 с.
87. Хом'як Р.Л. Необоротні активи: сутність та їх класифікація. *Науковий вісник НЛТУ.* 2016. Вип. 16.6 С. 184–187

88. Хома С.Ф. Особливості обліку необоротних активів, утримуваних для продажу. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2009. № 4. С. 20-24.
89. Чернелевський, Л.М. Слободян Н.Г., Михайленко О.В. Аналіз діяльності підприємств та банківських установ: фінансово-інвестиційний, стратегічний: підруч. Київ: Хай-Тек Прес, 2014. 640с.
90. Чернишенко Я. Г., Степаненко О. І. Проблеми обліку та документування операцій з реалізації необоротних активів, шляхи їх вирішення. *Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка*. 2016. Т. 21, Вип. 6. С. 189-195.
91. Шара Є.Ю., Соколовська-Гонтаренко І.Є. Фінансовий облік II. навч. посіб. К. : «Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. 308 с.
92. Швець В. , Борисюк О. Необоротні активи в системі кругообороту капіталу підприємства. *Економіка*. 2018. № 118. С. 53- 55.
93. Шелудько В. М. Фінансовий менеджмент: підруч. Вид 2-ге. Київ : 2013. 375 с.
94. Шендригоренко М. Т. Актуальні питання обліку та аудиту малоцінних оборотних і необоротних матеріальних активів. *Бізнес-навігатор*. 2018. Вип. 4. С. 185-188.
95. Шендригоренко М. Т., Карченкова О. Л. Актуальні питання обліку інших необоротних матеріальних активів та напрями їх вирішення. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 5-2. С. 137-140.
96. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз : навч.посіб. Київ. Кондор. 2005. 196 с.
97. Шигун М. М., Мичак Н. О. Первинний облік необоротних активів, утримуваних для продажу. *Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту*. 2018. № 4. С. 66-74.
98. Шинкаренко Д. В., Редзюк Т. Ю. Особливості організації обліку реалізації необоротних активів. *Інфраструктура ринку*. 2016. Вип. 2. С. 349-351
99. Шипунова О.В. Основні аспекти організації обліку необоротних

активів у середовищі комп'ютерних інформаційних систем. *Збірник наукових праць*. 2010. № 28. с. 187–195.

100. Школьник І.О. Фінансовий аналіз: навчюпосіб. Київ : ЦУЛ, 2016. 368 с.

101. Шуліка Ю. О., Лищенко О. Г Удосконалення обліку й аудиту основних засобів на прикладі ДП «Гірник» : *Держава та регіони: Економіка та підприємництво*. 2010. № 4. С. 201-205.

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"**

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2023	01	01
00446003		
UA32040210010094429		
250		
10.51		

Територія **КИЇВСКА**

за КАТОТТГ ¹

Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з додатковою відповідальністю**

за КОПФГ

Вид економічної діяльності **Перероблення молока, виробництво масла та сиру**

за КВЕД

Середня кількість працівників ² **900**

55663

Адреса, телефон **вулиця Шевченка, буд. 213, м. ЯГОТИН, ЯГОТИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСКА ОБЛ., 07700**

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

✓

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2022** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	2 901	1 528
первісна вартість	1001	11 532	11 581
накопичена амортизація	1002	8 631	10 053
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	417 251	390 541
первісна вартість	1011	773 761	811 917
знос	1012	356 510	421 376
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	936	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізичні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	11 491	32 020
Усього за розділом I	1095	432 579	424 089
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	165 657	165 465
виробничі запаси	1101	75 361	117 522
незавершене виробництво	1102	6 854	6 581
готова продукція	1103	80 394	37 927
товари	1104	3 048	3 435
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	425 104	592 908
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8 229	11 642
з бюджетом	1135	1 967	12 613
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	24	56
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	495 782	806 529
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9 330	2 977
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	31 692	7 818
готівка	1166	2	4
рахунки в банках	1167	31 690	7 814
Витрати майбутніх періодів	1170	377	452
Частка перестрахування у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	3 879	4 470
Усього за розділом II	1195	1 142 041	1 604 930
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 574 620	2 029 019

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	3 797	3 797
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	-	-
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	1 528	1 528
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	524 076	679 715
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	529 401	685 040
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	41 870	27 913
Інші довгострокові зобов'язання	1515	205 704	225 982
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	247 574	253 895
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	378 396	366 248
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	22 096	21 756
товари, роботи, послуги	1615	228 624	214 804
розрахунками з бюджетом	1620	2 338	33 616
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	4 681
розрахунками зі страхування	1625	1 715	2 301
розрахунками з оплати праці	1630	6 151	7 979
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	142	641
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	1 774	1 774
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	131 761	409 228
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	18 337	24 879
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	6 311	6 858
Усього за розділом III	1695	797 645	1 090 084
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 574 620	2 029 019

Керівник

Головний бухгалтер

Косяченко Сергій Олександрович

Каплій Оксана Олександрівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

26.04.23 /Генерал В.А./

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"**

(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 Р.

Дата (рік, місяць, число)
за СДРПОУ

КОДИ		
2023	01	01
00446003		

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 736 091	3 103 661
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3 090 847)	(2 784 504)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	645 244	319 157
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	47 017	23 650
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(37 602)	(33 130)
Витрати на збут	2150	(296 742)	(254 742)
Інші операційні витрати	2180	(65 926)	(34 147)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	291 991	20 788
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	1 745	1 512
Інші доходи	2240	882	58 650
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(116 777)	(87 142)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(57 127)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	177 841	-
збиток	2295	(-)	(63 319)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(22 202)	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	155 639	-
збиток	2355	(-)	(63 319)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	155 639	(63 319)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	2 634 094	2 237 345
Витрати на оплату праці	2505	195 918	168 573
Відрахування на соціальні заходи	2510	47 339	38 327
Амортизація	2515	75 141	79 243
Інші операційні витрати	2520	200 416	197 946
Разом	2550	3 152 908	2 721 434

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Косяченко Сергій Олександрович

Каплій Оксана Олександрівна

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

28.04.23 / Гемік В.В.

Підприємство

ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ
МАСЛОЗАВОД"

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

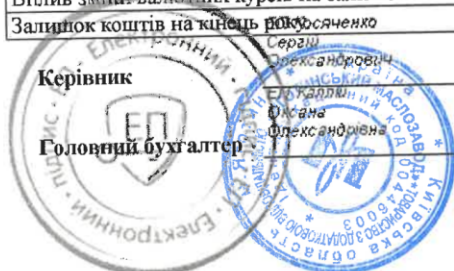
КОДИ		
2023	01	01
00446003		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2022 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	4 855 631	4 176 191
Повернення податків і зборів	3005	16	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	3 105	8 298
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	181 264	259 493
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	682	257
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	35	41
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	2 591	58 805
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(4 730 617)	(4 169 760)
Праці	3105	(161 536)	(141 702)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(43 471)	(38 271)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(171 939)	(117 726)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(17 521)	(499)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(112 244)	(80 189)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(42 174)	(37 038)
Витрачання на оплату авансів	3135	(375)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(6 938)	(8 044)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	-71 552	27 582
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	8 000	7 000
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(37 742)	(44 589)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(59 626)	(7 000)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-89 368	-44 589
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	5 583 619	9 023 849
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	5 388 029	8 749 790
Сплату дивідендів	3355	(-)	(211 183)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(59 059)	(24 433)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	136 531	38 443
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-24 389	21 436
Залишок коштів на початок року	3405	31 692	10 217
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	515	39
Залишок коштів на кінець року	3415	7 818	31 692

Косяченко Сергій Олександрович

Каплій Оксана Олександрівна

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

д. 04.23 / Сергій Р.Б.1

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2022	01	01
00446003		

Звіт про власний капітал
за Рік 2021 р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код ряд- ка	Зареє- строван- ний (пайовий) капітал	Капітал у дооцін- ках	Додат- ковий капітал	Резер- вний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Нео- пла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	3 797	-	-	1 528	587 459	-	-	592 784
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	(8)	-	-	(8)
Скоригований зали- шок на початок року	4095	3 797	-	-	1 528	587 451	-	-	592 776
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	(63 319)	-	-	(63 319)
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	(56)	-	-	(56)
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	4295	-	-	-	-	(63 375)	-	-	(63 375)
Залишок на кінець року	4300	3 797	-	-	1 528	524 076	-	-	529 401

Керівник
Головний бухгалтер

С.О. Косяченко
О.О. Каплій

Косяченко Сергій Олександрович

Каплій Оксана Олександрівна

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

28.04.23 / Гемик В.А.

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ

КОДИ		
2023	01	01
00446003		

Звіт про власний капітал
за Рік 2022 р.

Форма №4 Код за ДКУД **1801005**

Стаття	Код ряд- ка	Зареє- строван- ний (пайовий) капітал	Капітал у дооцін- ках	Додат- ковий капітал	Резер- вний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Нео- пла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	3 797	-	-	1 528	524 076	-	-	529 401
Коригування:									
Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на початок року	4095	3 797	-	-	1 528	524 076	-	-	529 401
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	155 639	-	-	155 639
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:									
Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом зміни в капіталі	4295	-	-	-	-	155 639	-	-	155 639
Залишок на кінець року	4300	3 797	-	-	1 528	679 715	-	-	685 040

Керівник

Головний бухгалтер

Косяченко Сергій Олександрович

Каплій Оксана Олександрівна

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

28.04.23, *Генеральний директор*

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"
за 2022 рік станом на 31 грудня 2022 року
(в тисячах українських гривень)

1. Основні відомості про товариство

1.1. Повна та скорочена назва:

Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» (далі - ТДВ «Яготинський маслозавод», або Товариство).

Скорочена назва: «Яготинський маслозавод»

1.2. Код ЄДРПОУ: 00446003.

1.3. Організаційно-правова форма: товариство з додатковою відповідальністю.

1.4. Юридична адреса: 07700, Київська обл., Бориспільський р-н, м.Яготин, вул.Шевченка, 213;

Фактична адреса: : 07700, Київська обл., Бориспільський р-н, м.Яготин, вул.Шевченка, 213.

Адреса електронної пошти: info@milkalliance.com.ua

1.5. Офіційна сторінка в інтернеті, на якій доступна інформація про товариство: milkalliance.com.ua

1.6. Коротка інформація про товариство.

ТДВ «Яготинський маслозавод» почало свою діяльність в 1956 році.

Злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення протягом 2022 року не відбувалось.

1.7. Основні види діяльності:

10.51	Перероблення молока, виробництво масла та сиру;
46.33	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами;
47.11	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами

Середня кількість працівників Товариства у 2022 році становила 934 чоловіки, у 2021 році – 982 чоловіка.

Операційне середовище

Підприємство здійснює свою діяльність в Україні. Економіка України є відкритою, недиверсифікованою та вважається ринковою з ознаками перехідної, має критичну залежність від світових цін на сировинні товари та низьку ліквідність на міжнародному ринку капіталу.

2. Плани щодо безперервної діяльності

Товариство складає фінансову звітність на основі принципу безперервності. Управлінський персонал не має намірів ліквідувати товариство чи припинити діяльність. Станом на 31 грудня 2022 року управлінським персоналом було здійснено оцінку, згідно з якою товариство буде в подальшому здійснювати свою діяльність на підставі принципу безперервності. Управлінському персоналу не відомо про суттєві невизначеності, пов'язані з подіями чи умовами, крім наявності в Україні економічної кризи, які можуть спричинити значний сумнів щодо здатності товариства продовжувати діяльність на безперервній основі.

Розповсюдження коронавірусної інфекції COVID-19, яка може привести до загальних негативних економічних наслідків і можливої світової економічної кризи не вплинула на процес роботи Товариства, а саме:

- умови контрактів не змінювались;
- умови договірних умов не порушувались;
- скорочення робочого часу працівників не здійснювалося;
- знецінення активів, включаючи запаси не відбувалося;

Не можна виключати, що економічне уповільнення може виникнути з потенційними наслідками, які ще не піддаються кількісній оцінці, також і на прибутковість Компанії, головним чином з урахуванням операційного доходу та вартості ризику.

Товариство продовжує стежити за ситуацією розповсюдження COVID та вживає запобіжних заходів відповідно до рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я та місцевих органів влади.

обліковій політиці та виправленням помилок. Крім того, у документі пояснюється, як організації використовують методи вимірювання та вихідні дані для розробки бухгалтерських оцінок.

Поправки набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2023 р. або після цієї дати, та застосовуються до змін в обліковій політиці та змін у бухгалтерських оцінках, що відбуваються на дату початку зазначеного періоду або після неї. Дозволяється дострокове застосування дозволено за умови розкриття цього факту.

Очікується, що ці поправки не вплинуть на Товариство.

Поправки до МСФЗ (IAS) 1 та Практичних рекомендацій №2 щодо застосування МСФЗ – Розкриття інформації про облікову політику

У лютому 2021 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IAS) 1 та Практичних рекомендацій № 2 щодо застосування МСФЗ «Формування суджень про суттєвість», які містять керівництво та приклади, які допомагають організаціям застосовувати міркування щодо суттєвості при розкритті інформації про облікову політику. Поправки повинні допомогти організаціям розкривати більш корисну інформацію про облікову політику за рахунок заміни вимоги про розкриття організаціями «значних положень» облікової політики на вимогу про розкриття «істотної інформації» про облікову політику, а також за рахунок додавання керівництва щодо того, як організації повинні застосовувати поняття суттєвості при ухваленні рішень про розкриття інформації про облікову політику.

Поправки до МСБО 1 застосовуються до річних періодів, що починаються 1 січня 2023 року або після цієї дати, з можливістю дострокового застосування. Оскільки поправки до Практичних рекомендацій №2 щодо застосування МСФЗ містять необов'язкове керівництво щодо застосування визначення суттєвості до інформації про облікову політику, не потрібно вказувати дату набуття чинності цими поправками.

В даний час Товариство проводить оцінку впливу цих поправок, які можуть надати на розкриття інформації про облікову політику Товариства.

Поправки до МСБО 12 - Відстрочений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають внаслідок однієї операції

У травні 2021 року Рада з МСФЗ випустила поправки до МСБО 12, які звужують сферу застосування винятку під час первісного визнання відповідно до МСБО 12, щоб він більше не застосовувався до операцій, які призводять до однакових оподатковуваних і вирахуваних тимчасових різниць.

Поправки слід застосовувати до операцій, які відбуваються на або після початку самого раннього представленого порівняльного періоду. Крім того, на початку самого раннього представленого порівняльного періоду відстрочений податковий актив (за умови наявності достатнього оподаткованого прибутку) і відстрочене податкове зобов'язання також слід визнавати для всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню та оподаткуванню, пов'язаних із зобов'язаннями щодо оренди та виведення з експлуатації.

В даний час Товариство проводить оцінку впливу цих поправок.

7. Основні засоби

Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції Товариства представлені в фінансовій звітності наступним чином:

Найменування статті	Земля	Будинки та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби та автомобілі	Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	Інші основні засоби	Передплата за ОЗ	Незавершене будівництво і невстановлене обладнання	Всього
Первинна або умовна вартість									
Станом на 31 грудня 2020 року	155	126 321	528 281	8 448	12 671	2 604	9 460	45 689	733 629
Надходження	-	-	-	-	-	-	26 928	14 708	41 636
Переміщення	-	3 991	58 121	530	507	1 276	(36 022)	(28 403)	-
Вибуття	-	-	(1 079)	(193)	(109)	(76)	-	-	(1 457)
Резерв кредитних збитків	-	-	-	-	-	-	(47)	-	(47)
Станом на 31 грудня 2021 року	155	130 312	585 323	8 785	13 069	3 804	319	31 994	773 761
Надходження	-	-	-	-	-	-	13 378	28 001	41 379
Переміщення	-	476	15 720	-	292	631	-	(19 946)	(2 827)
Вибуття	-	(55)	(98)	-	(177)	(66)	-	-	(396)
Станом на 31 грудня 2022 року	155	130 733	600 945	8 785	13 184	4 369	13 697	40 049	811 917

року									
<u>Накопичена амортизація</u>									
Станом на 31 грудня 2020 року	-	(26 442)	(244 666)	(5 753)	(7 471)	(2 604)	-	-	(286 936)
Амортизаційні нарахування за рік	-	(5 428)	(61 299)	(731)	(2 280)	(1 276)	-	-	(71 014)
Вибуття	-	-	1 069	192	103	76	-	-	1 440
Станом на 31 грудня 2021 року	-	(31 870)	(304 896)	(6 292)	(9 648)	(3 804)	-	-	(365 510)
Амортизаційні нарахування за рік	-	(5 504)	(56 444)	(717)	(1 964)	(621)			(65 250)
Вибуття	-	54	98	-	177	56			384
Станом на 31 грудня 2022 року	-	(37 320)	(361 242)	(7 009)	(11 435)	(4 369)	0	0	421 376
<u>Чиста балансова вартість</u>									
Станом на 31 грудня 2020 року	155	99 879	283 615	2 695	5 200	-	9 460	45 689	446 693
Станом на 31 грудня 2021 року	155	98 442	280 427	2 493	3 421	-	319	31 994	417 251
Станом на 31 грудня 2022 року	155	93 413	239 703	1 776	1 749	-	13 697	40 049	390 541

Станом на 31 грудня 2022 року у товариства: відсутні обмеження на право власності; відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція); відсутні компенсації третіх сторін за об'єкти основних засобів, корисність яких зменшилася, або які були втрачені чи передані.

Станом на 31 грудня 2022 року ТДВ «Яготинський маслозавод» має контрактні зобов'язання, пов'язані з придбанням основних засобів;

Протягом 2022 року товариство не отримувало основні засоби в результаті об'єднання підприємств.

В 2022 році не здійснювалась переоцінка основних засобів до їх справедливої вартості.

Змін первісної вартості та суми зносу основних засобів не було.

Протягом 2022 року товариство не отримувало основні засоби за рахунок цільового фінансування.

Станом на 31 грудня 2022 року товариство не має основних засобів, отриманих в фінансову оренду.

Амортизація основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

Незавершені капітальні інвестиції станом на 31.12.2022 рік становлять 40 049 тис. грн. і представлені основними засобами які не готові до експлуатації.

Станом на 31 грудня 2022 року первісна вартість повністю з амортизованих об'єктів, які ще використовуються, становила 87 723 тис. грн. (31 грудня 2021 року: 53 034 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2022 року первісна вартість залучених транспортних засобів на підставі ч. 3 ст. 6 Закону № 3543 становить 1 156 тис.грн. чиста балансова вартість становить 0 тис.грн.

Повернення транспортних засобів власнику здійснюється протягом 30 к. дн. із моменту оголошення демобілізації.

Порядок компенсації шкоди, завданої транспортним засобам внаслідок їх залучення під час мобілізації, визначається Кабінетом Міністрів України.

Згідно з кредитними договорами, машини та обладнання вартістю 317 411 тис. грн. перебувають у заставі. (Примітка 17).

8. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції Товариства представлені в фінансовій звітності наступним чином: